

Št. 17-18 Leto XX
NOVO MESTO, četrtek,
24. aprila
1969

DOLENJSKI LIST

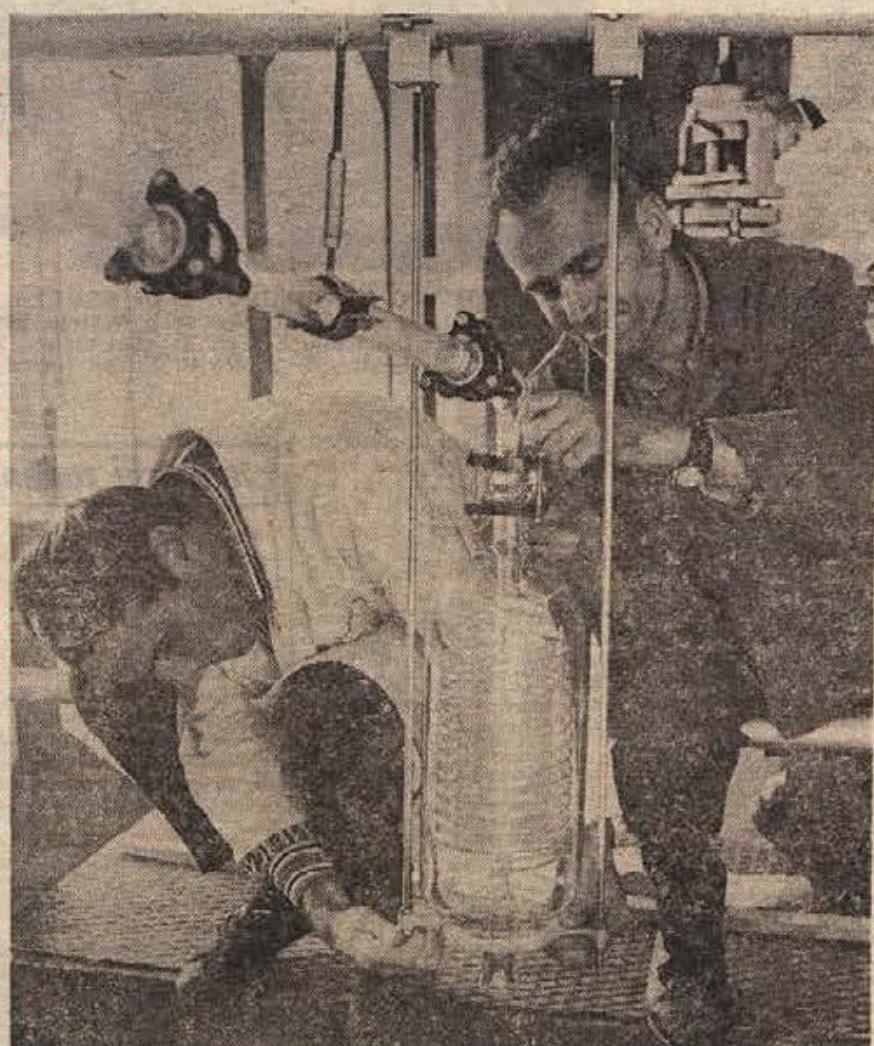
Danes pride Titova štafeta

Danes, 24. aprila okoli 8. ure, bodo prebivalci Kočevja sprejeli pri spomeniku štafeto, ki nosi pozdrave maršalu Titu za njegov rojstni dan. Ob tej priložnosti bo krajši kulturni program, ki bo trajal le okoli 10 minut, ker mora štafeta hitro nadaljevati pot. Kočevska mladina bo namreč prevzela štafetno paličko od ribniške le pol ure prej na Jasnicu, že ob 10. uri pa jo mora predati v Starem trgu ob Kolpi črnomajskim mladincem.

Novomeščani bodo štafeto prevzeli od Belokranjcev na Jugorju ob 11. uri in jo bodo poneeli na stadion v Novem mestu, kjer se j' bo pridružilo tudi 6 občinskih štafet in 5 štafet iz delovnih organizacij. Po krajšem kulturnem programu jo bodo novomeščki mladinci odnesli v Šentjernej in naprej v Prekopo, kjer jo bodo predali mladincem iz krške občine.

Koncert IPZ v Črnomilju

29. aprila bo ob 19. uri v črnomajskem prosvetnem domu koncert invalidskega pevskega zboru iz Ljubljane, s čimer bodo v Črnomilju počastili 50-letnico ZKJ, SKOJ in sindikata, hkrati pa 27. aprila. Pred koncertnim programom bo o zgodovini delavskega gibanja govoril zvezni poslanec Bogdan Osolnik. Na prireditvi bodo Invalidskemu pevskemu zboru slavnostno dodeljeno listino, ker je bil zbor ustanovljen 1944. na Planini pod Mirno groto.

V tovarni zdravil KRKA — Foto: MOSKON

.... Morda gremo v obdobje, ko se gospodarska reforma spreminja v znanstveno reformo, je rekel mandator za sestavo novega zveznega Izvršnega sveta Mitja Ribičič na tiskovni konferenci v inštitutu Boris Kidrič. Zato se bomo morali opirati na objektivne znanstvene analize in podpirati razvoj znanstvene misli za gospodarski in celotni napredok jugoslovanske skupnosti. Tam, kjer prizadevanja delovnih ljudi temelje na dosežkih znanosti, je delo lažje in uspešnejše!

Pojdimo na proslavo v Velenje!

Družbeno-politične organizacije vabijo občane in delovne kolektive, naj se 27. aprila v čim večjem številu udeleže osrednje, vseslovenske proslave v Velenju

27. aprila bo v Velenju osrednja, vseslovenska proslava posvečena štajerskim in ko-

V Velenje 1500 ljudi!

Predvidoma se bo velenjske proslave 27. aprila udeležilo okoli 1500 prebivalcev sevnitske občine. Razen izrednih vlakov bo tja vozila iz občine tudi več avtobusov. Za nove odbornike bodo priredili brezplačen prevoz z avtobusom.

roškim partizanskim enotam, legendarnemu pohodu XIV. divizije na Štajersko in ustanovitvi Osvobodilne fronte Slovenije. Skupaj s štajerskimi in koroškimi partizanskimi enotami bomo ta dan proslavljali spomin na pohod XIV. divizije, ki je bil ena največjih akcij slovenske partizanske vojske, hkrati pa bomo prvič praznovali ustanovitev Osvobodilne fronte Slovenije kot državni praznik.

(Nadaljevanje na 5. str.)

26. aprila ob 19. uri bodo v rudarskem Šolskem centru v Velenju odprli razstavo »Štajerska in Koroška v revolu-

Delovnim kolektivom in občanom čestitamo za obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda in za praznik dela

I. maj

ter jim želimo še veliko delovnih uspehov in prijeten počitek v prazničnih dneh!

DOLENJSKI LIST

„Tovariš Tito nam je naročil, naj se učimo“

27. aprila bo v Velenju veliko slavlje, ki se ga bo udeležil tudi tovaris Tit. Ljubljenemu predsedniku bo v imenu slovenskih pionirjev dala šopek Majda Kraševac, 14-letna učenka metliške osnovne šole.

Prikupna Majda nam je tole povedala o sebi:

»Domem sem iz Bušinje vasi, iz družine, ki je med NOB sodelovala s partizani. Stirje moji strici so padli v partizanih, moj očka in mama pa sta prav tako aktivno delata med NOB. Mnogokrat mi priporočujeta o tistih casih. Tudi stara mama, ki še vedno ne more prebotteti izgube svojih stirih sinov, mi pogosto govoriti o partizanih in o grozotah, ki jih je prinesla vojna. Imam še dva brata.

Doslej sem bila odlična učenka. Ni bilo tečko, saj moramo vsi pionirji vedeti, da nam je tovaris Tit naročil: Učite se, učite se, in še enkrat: učite se! Ni

M. P.

sem se še odločila, kam pojdem po osnovni šoli.

Ponosna sem, ker so izbrali prav mene, da dam šopek tovarisu Titu. Še nikoli ga nisem videela. Zelo ga centim, ker sem toliko lepega slišala o njem.«

M. P.

Srečno našemu paru!

Novomeščana Jelena in Vinko bosta slovenski par na »Kmečki obleti« v Ljubljani 31. maja. Braci Ljub-

ljanskega dnevnika so zanj oddali kar 46.587 glasov.

Slovenski par 69. sta postala Jelka Zic, ekonomski tehnik iz tovarne zdravil KRKE, in Vinko Dežman, strojni tehnik iz splošnega gradbenega podjetja PIONIR. Simpatični dolenski par je z veliko večino glasov premagal 32 parov, ki so še konkurirali za ta laskavi naslov. Zorela sta kar 7.406 več glasov kot drugovrščeni par Lidija in Jože. Jelena in Vinko ter vsi njuni navijači, ki so pridno zbirali glasovalne listke, so tako poplačani za svoj trud. Na »Kmečki obleti« 31. maja bomo spremljali nas slovenski pari še z devetimi drugimi pari iz inozemstva.

Našemu mlademu paru želimo uspešen nastop in srečno pot v zakonski stan!

S. DOKL

Novomeščanka Jelka in Vinko bosta slovenski par na »Kmečki obleti«

VREME

OD 24. APRILA DO 4. MAJA

Prevladovalo bo oblačno vreme s pogostimi deloma močnejšimi padavinami in ohladitvami.
Dr. V. M.

tedenski močnik

Severnoafricanški pakt ima nad dvesto odborov. Na leto imajo kakih dva tisoč sestankov, ki se jih udeleži deset tisoč uradnikov in izvedencev. Ni čudno, če je neki načrski diplomat v Washingtonu posmehljivo pripomnil: »Najbolje bi bilo, če bi ustavili nov odbor, ki bi imel analogo odpraviti načrskove odboje... V ZDA kroži precej neprijetna šala, neprijetna za sedanjega podpredsednika ZDA Agnewa, ki bi nemudoma postal predsednik, če bi Nixon umrl. Zlobni jeziki trdijo, da so Agnewu dodelili dva nova orjaka kot telesno stražo. Ce bi se predsedniku Nixonu kaže zgodilo, naj bi ga ta dva orjaka pri priči ustrelila — da ne bi postal predsednik... Zlobni jeziki tudi po svoje komentirajo obisk poljskega voditelja Gomulke v vzhodnem Berlinu pri Ulbrichtu. Pravijo, da se oba moža bojita, da ne bi Moskva šla predalec v snubljenju zahodne Evrope in Zahodne Nemčije. Ce bi res nastopila odjuga v Evropi, bi oba politika s svojo »zmrzljeno« politiko občitala v nesodnem položaju... Tretji najvišji zahodnonemški general Grashey ni zadovoljen z moralom v Bundeswehrju, kakor se zdaj imenuje armada. Mornarja pa razstavi na trdnja, ker parlament vodi vojsko, čeprav ni rekel, da bi moralu vojska parlament. Vsekakor ni prav, da imajo zahodnonemškega vojska samo za scinilista in uniforme... Potniki iz Kantona poročajo, da so v dneh dvetevek kongresa kitajske partije opazili na ulicah novosti. Streljani državljanji imajo na sukničih pripete majhne baterije z Maočetungovim portretom. Ko se lučka posveti, se pojavi nasmehljani obraz Mao Ce Tunga. Morda bodo to uvedli kot nov pozdrav na Kitajskem, če imajo davoli baterij... Zahvaljujem se vam, ker ste vzorno izpolnili svojo internacionalno dolžnost, ko ste podprtci češkoslovaško ljudstvo pri obrambi njegovih socialnih pridobitev, je pohvalil vzhodnonemške tojake sovjetski obrambni minister Grečko, ko je obiskal ND Nemčijo. Češkoslovaški vojakov ni pohvalil...»

Pomlajevanje v Zvezi - zgovorno merilo

V nekaterih občinah so obnovili visok odstotek članstva ZK, ponekod pa se organizacije še zapirajo vase

Med občinskim organizacijami ZK v Sloveniji je po odstotku novih, lani sprejetih članov na prvem mestu Ribnica. V tej občini so lani sprejeli 44 novih članov ter s tem obnovili 19,6 % vsega članstva. Na drugem mestu je občinska organizacija Idrija (18,7 % ali 130 novih članov), na tretem Trebnje (18,6 ali 85 novih članov). Povsem na zadnjem mestu je Krško (lani vsega le 2 % ali 11 novih članov, v prvih dveh letosnjih mesecih pa še 14). Pod republiškim povprečjem (8,5 odst. novih članov) so bile v tem pogledu ob koncu lanskega leta, recimo, občinske organizacije ZK v Novem mestu, v Metliki, v Sevnici, itd., vendar so letos sprejele še nekaj članov.

To pove, da poteka pomlajevanje članstva v posebnih občinah zelo različno. Streljivo novo sprejetih članov pa hkrati kaže tudi to, koliko je že uspelo prenajavljanje posamezne osnovne ali občinske organizacije ZK. Zlasti mladi ljudje raje vstopajo v tiste organizacije ZK, ki se učinkovito pojavljajo v svojem okolju, se ne izogibijo še tako vročih zadev, uveljavljajo gibanje, privlačne metode in po novih merilih presejojo, kdo lahko postane član ZK in kdo ne. So pa or-

ganizacije in vodstva ZK, ki so še zaprta vase ter jih pravzaprav ni čutiti v njihovem okolju, tam kjer se ljudje ubadajo z družbenimi problemi. Take organizacije seveda niso vabljive za mlade, napredne ljudi, ki imajo raje dejanja kot besede. Čas je, da bi si take organizacije bolj pogledale spod kožo.

Povejmo si tudi resnico, da je pomlajevanje članstva marsikaj doseglo bolj zasluga občinskega komiteja ali celo le nekaj ljudi v njem kot pa večine osnovnih organizacij.

Zveza komunistov ni več zraščena z oblastjo, marveč je vodilna idejno politična sila. Spričo tega ljudje ne vstopajo vanjo zaradi »modne, komolčarstva in slobjih položajev«, marveč želijo sodelovati pri spreminjanju družbe, pri razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov. Takšni novi člani zagotavljajo ne le pomladitev članstva ZK v starostrem pogledu, marveč predvsem tudi vsebinsko svetino in preobrazbo ZK. To velja za večino novih članov. Ob tem pa prisluhnimo tudi pojavom, na katere tu pa tam opozarjajo mladi: ponekod sprejemajo v ZK tudi po merilih, na katere ni moč kar tako priseti. Nekatere smatrajo, da kaže sprejeti v ZK mladega človeka že zgolj zato, ker je odličen dijak ali delavec. Taki so seveda res najbolj začlenjeni, da imajo hkrati tudi moralne vrline, če so tovarški, ne stremuški, če so svetovno-zavrsko napredno usmerjeni in morda celo že delajo v mladinski organizaciji, pri takernikih, v literarnem krožku, kjerkoli. Zelo poenostavljeno merilo uporabljajo tamen, kjer mladega fanta ali dekleta povabijo v ZK samo zato, ker je že tudi njegov oče komunist, ne glede na to, kakšen je predvsem tudi on sam. Zgodil se je celo primer, da so snubili mlade ljudi v ZK s tem, da so jim namigovali na zaposlitev, na boljše delovno mesto itd. Razumljivo.

Med novimi člani prevladuje dejavščina in dijaska mladina. To je dobro in kaže tako nadaljevanje. Hkrati pa naj bi v ZK sprejemali več kot dosegli zlasti tudi mladih visoko-kvalificiranih delavcev in mladih tehničnih inteligentov. Na nekatere sloje pa še vse preveč pozabljamo. Ne moremo se ravno postavljati s tem, da je med 5852 lani sprejetimi člani ZK v Sloveniji vsega skupaj le 13 mladih ljudi iz vrst kooperativ oziroma zasebnih kmeter. In vendar vemo, da prenekatera organizacija ZK na vasi nima ustreznega vpliva na svoje okolje predvsem tudi zaradi neustreznih sestav, v kateri skoraj ni kmetov.

Res učinkovita je namreč lahko le organizacija, ki združuje vse nosilce napredka v svojem okolju.

PANMUNJOM: PO 290 SEJAH JE TUDI KOREJSKA KOMISIJA ZA PREMIRJE dočakala svojo »pomlad«. Ozračje se je segrela, ker so Severokorejci sestrelili ameriško izvidniško letalo EC-121. Na sliki vidimo komisijo v trenutku, ko ameriški letalski generalmajor James B. Knapp (desni) dolži Severno Korejo za ta incident.

Telefoto: UPI

tedenski zunanjopolitični pregled

Na Češkoslovaškem se je zgodilo tisto, kar smo že dolgo pričakovali — pravzaprav že od 21. avgusta lani, ko so cete varšavske peterice, v hestu po sovjetski armadi, zasedle neodvisno in suvereno socialistično državo, ki je začela popravljati blodnje in krvice »Novotnyjeve ere«. Neodvisno in suvereno državo, ki je hotela vresničiti sozializem s »češkošlovenskim podobno«.

Prejšnji teden se je zgodil torek tisto, kar smo pričakovali: prvega sekretarja KPC Alešandra Dubčeka so odstavili in namesto njega postavili voditelja slovaške partije Gustava Husaka. Storil so vse lepo in zakonito Dubček, simbol januarja 1968, pomladi Čehov in Slovakov je tako rekoče »s kapo v roki« sam ponizno prošil, naga razrešilo in priznal svoje »spomanjkljivosti«. Te pomanjkljivosti so hkrati bile »spomanjkljivosti« Čehov in Slovakov.

Znane demonstracije ob hokejski zmagi CSSR nad sovjetskim mostom v Stockholmu so Rusi temeljito izkoristili. Poslali so Pragi ultimativ in ta ultimativ je med drugim zahteval tudi Dubčekov odstop. Kaj vse je se vseboval ta ultimativ, ni znano, a da je vseboval še določnosti drugega, ni nobenega dvojnega.

V tej zvezi je zgovorno pisanje sovjetske revije »Novo vreme«, ki je zahtevala popolno politično in moralno rehabilitacijo partizanskih članov, ki jih je češkoslovaški tisk neposredno po invazijski označil za kolaboracioniste, klicanje na odgovornost tistih, ki imajo »partijske izkaznice«, pa se nočejo podrediti politiki vodstva (katerga — moskovskega?), predvsem pa nadzorstvo nad sredstvi javnega obveščanja.

Za sovjetske voditelje je to najhujši trn v peti. Ne morejo interpreti tiska, ki bi drugače poročala kakor moskovska »Pravda«, sleherno drugačno pisanje ocenjujejo kot antisovjetsko. Celo to jih bo, da tisti (med drugimi tudi jugoslovanski, ki hvala bogu ni pod njihovim nadzorstvom) prihajajo tudi kakre druge komentarje in ne samo njihovih edino zvezčavnih in srnskih nazarov in temenj.

Nixon je pred volitvami grmel, da ne bo kot predsednik dovolil, da bi iz ameriške zastave »delali predpravnik«. Toda kot predsednik ima »rokoh odgovornosti«. Če tudi bi hotel ostati zvest predvolilni obljubi, ne more vendar začeti vojne s Severno Korejo. Zato je modro dejal, da ne bo »repräsentativen«. Pač pa bodo odslej spremiščili vohunsko letalo točki. To so v Washingtonu govorili tudi pa zajetju ladje »Pueblo«.

Zbogom Dubček

TELEGRAMI

BELFAST — Severna Irska je skoraj na robu državljanske vojne. Po krvavih spopadih v Londonderryju, kjer je bilo ranjenih 300 oseb, in po streljanih sabotazih, je britanska vojska zasedla ključne položaje v deželi. Severna Irska je del Velike Britanije, a uživa skoraj popolno avtonomijo in ima svoj parlament.

MOSKVA — Na Rdečem trgu v Moskvi letos ne bo tradicionalne vojaške parade za prvi maj. Namesto nje bodo civilne manifestacije.

BEIRUT — Palestinska organizacija Al Fatah je objavila sporazum, v katerem pravi, da v imenu Palestincev lahko govorijo samo partizanski komandosi. To je odgovor na prizadevanja arabskih vlad, da bi si podredile to izbanje.

Streljani pa kakih 40 ljudi. Ob letosnji obletnici tega dogodka so v Mariboru proslavili hkrati 120-letnico prvega vlaka iz Maribora v Ljubljano in ob tej prilici podelili 67 slovenskim železničarjem odlikovanja predsednika republike Tita.

TITO: Negujmo bratstvo in enotnost

ranili pa kakih 40 ljudi. Ob letosnji obletnici tega dogodka so v Mariboru proslavili hkrati 120-letnico prvega vlaka iz Maribora v Ljubljano in ob tej prilici podelili 67 slovenskim železničarjem odlikovanja predsednika republike Tita.

■ OTVORITEV NAJVEČE SLOVENSKE HE — Dne 26. aprila bodo izročili svojemu namenu največjo slovensko in prvo jugoslovansko kanalno hidroelektrarno Srednjo Dravu-Zlatoličje. Zmogljivost te elektrarne je 154.000 kW. Kolektiv je na otvoritev povabil predsednika Tita.

■ STAVKA NA JESENICAH — V martinarni jeseniške železarne je bila

prejšnji teden enodnevna stavka. Centralni delavski svet železarne je postopek organizatorjev stavke obsojal. Deset delavcev, ki so zlasti onemogočali začetek rednega poslovanja, so bili v disciplinski postopek. Stavka je povzročila kolektiv za 1,1 milijona novih din skode. Lahko pa bi bila še dosti večja, če je ne bi preprečili nekateri delavci, ker organizatorji stavke niso poskrbeli za varnost naprav in so staljeno jeklo pustili kar v pečeh.

■ ZAGRERSKI VELESEJEM OD PRT — V soboto so v Zagrebu odprli 76. spomladanski velesejem. Na njem sodeluje 588 razstavljalcev iz Evrope, Azije in Severne Amerike ter 972 domačih razstavljalcev.

■ ODREZANI OD SVETA

Nekateri kraji v zahodni Makedoniji so bili več dni brez elektrike in poštnih zvez, ker je snežni vihar podrl več daljnovidnih stebrov.

■ UVOZ SROVEGA MASLA — Ze nekaj mesecev primanjkuje v naši državi srovec masla. To je posledica prejšnjega dumpinskoga uvoza masla, ko je cena v nadrobni prodaji zdrnkila na 15 Ndn za kg. Temu se je pridružila kriza govedoreje, zaradi česar se je zmanjšal odkup mleka. Ze pred tedni je bilo sklenjeno, da bomo uvozili več tisoč ton masla, zaradi zamotanega birokratskega mehanizma pa bomo maslo uvozili še lete dni. V zahodni Evropi je masla na preostanjanje, saj ga je v tamkajšnjih hladilnicah kakih 300.000 ton in ga ponujajo skoraj zastonj

bratko Češkoslovaško smanjeno v nedavni zgodovini že delili usodo okupirane dežele. Trdno smo odločeni, da je ne bomo se vdrugič zavodili močni in v obrambi naše neodvisnosti nepopustljivi in budni.

Ameriški predsednik Richard Nixon je že takoj v prvih mesecih svojega predsedništva doživel svojo afero »Pueblo«, kakor njegov predhodnik predsednik Johnson. Pueblo je bila vohunska ladjica, ki je plula ob severokorejski obali in so jo severni Korejci ujeli s posadko vred, ki je štela 88 članov. Skoraj leto dni so bili zaprti in nato izpuščeni.

Prejšnji teden pa je bilo nad Severno Korejo — kakor trdijo severni Korejci — nad mednarodnimi vodili — kakor trdijo Američani — sestreljeno ogledovalno ozorno vohunsko letalo ZDA, EC-121 z 31 možimi posadikom. Ta leteci elektronski tanatorijski za ogledovanje se sestrelili severokorejski točki in noben član posadke ni preživel napada. Poleg nekaj razkritih letala, prerezelenih z izstrelki, so doslej našli tri dve trupli.

Nixon je pred volitvami grmel, da ne bo kot predsednik dovolil, da bi iz ameriške zastave »delali predpravnik«. Toda kot predsednik ima »rokoh odgovornosti«. Če tudi bi hotel ostati zvest predvolilni obljubi, ne more vendar začeti vojne s Severno Korejo. Zato je modro dejal, da ne bo »repräsentativen«. Pač pa bodo odslej spremiščili vohunsko letalo točki. To so v Washingtonu govorili tudi pa zajetju ladje »Pueblo«.

Zmeraj z ljudstvom

OR PETDESETLETNIKI
KOMUNISTIČNE PARTIJE
JUGOSLAVIJE

Znano je, da so se v zgodovini človeške družbe pojavljali vizionarji, ki so sanjali o tem, kakšna naj bi bila prihodnost, kako naj se spremeni do sedanji svet. Toda svet so v resnici lahko spremenjala le tista gibanja in tisti razredi, ki so se za spremembe v družbi borili s pravimi sredstvi in po pravi poti.

★ Vodilna ustvarjalna osebnost

Prav tedaj se je začela velika Titova vloga v zgodovini delavskega razreda in narodov Jugoslavije. Kajti Tito je tista vodilna ustvarjalna osebnost našega revolucionarnega delavskega gibanja, ki je Komunistično partijo Jugoslavije oboril z največ spoznanji, ta pa so ji omogočila uspehe in zmago.

Ti uspehi pa niso posledica slehov zgodovinskih tokov v dogajanju. V minih treh desetletjih Titovega vodstva Komunistične partije Jugoslavije, pa

Fotografija Josipa Broza pred vojno v Zagrebu (na sliki: kot inž. Slavko Babić – po potem listu)

tudi prej, so bile potrebne številne borbe in težke žrtve delavskega razreda, revolucionarnega kmetstva, napredne inteligence, mladine in vseh progresivnih ljudi naše domovine. »Bila je potrebna, je nedavno zapisal Kardelj, «tudi subjektivna sposobna politična moč, ne samo drzna in uporna v svoji revolucionarni in humanistični viziji, ampak prav tako sposobna, da se v vsakem razdobju svoje žive revolucionarne akcije prilagodi stavnim pogojem borbe in ki je zmožna tako oblikovati cilje in borbeno osnovno, da more uspešno aktivirati in zediniti revolucionarno energijo delavskega razreda in ljudstva. S Titom na čelu je Komunistična partija Jugoslavije postala vodilna politična moč, ki je imela prav te kvalitete.«

★ Boj proti frakcionaštvu

Da bi razumeli vse uspehe, ki so jih delavski razred in narod Jugoslavije dosegli v minih petdesetih letih, je treba upoštevati vzajemno povezano treh temeljnih dejavnikov.

Najprej cedalje večji in vse bolj zavednejši odpor delavskega razreda, kmečkih ljudi in vseh drugih demokratiskih in protifašističnih sil Jugoslovanske družbe po šestostanuarski diktaturi leta 1929.

Drugi je treba upoštevati pozitivne procese v razvoju idejne in politične orientacije Partije in njene notra-

nje politične strukture, ki so vplivali na razbijanje frakcionaške borbe.

In tretjič je bilo to dozorevanje in učvrščevanje predpostavk za notranjo enotnost Partije in premagovanje neživiljenjskega doktrinarnega frakcionašča, tako oportunističnega kot sektaškega tipa, in obenem hitra krepitev notranjih sil v Partiji. To je dobilo svojo popolno afirmacijo, ko je Tito prevzel vodstvo KPJ.

Že v letih 1932, 1933 in 1934 je Partija vodila vrsto akcij delavskega razreda kmetov in študentov. To so bili štrajki in demonstracije. Partija je postala važen politični dejavnik v sindikatih, kmečkih organizacijah, na univerzah, v tisku, v kulturnem življenju in marksističnem družbeno teoretičnem ustvarjanju.

★ Učvrstitev Partije

Obenem z borbo proti frakcionaštvu se je razvijala tudi notranja učvrstitev Partije.

Že leta 1934 so bile prve dobro pripravljene pokrajinske konference KPJ. Že tedaj je postal v ustvarjanju partiske politike odločujoč kader, ki je zrasel doma, v samem gibanju, in ki ga je prekalil šestostanuarski režim in roblja. To je bil kader, ki se je sam prepričal, da more Partija obstajati samo po akciji množic, in ki je ravno zaradi tega videl najvišji smisel Partije v tem, da postane gibalno, organizator in vodja akcije delovnih množic.

Istega leta, 1934, je iz kazničnice prišel Tito in se takoj vključil v partisksko delo. Hitro je postal središče vseh pozitivnih akcij v KPJ. Pod njegovim vodstvom je postal Partija močan dejavnik v celi državi in postajala je čedalje močnejša. Komunistom je uspelo, da so na široko fronto odvrgli okovo ilegalnosti in postali vodje številnih aktivnosti delavskega razreda.

★ Obsodba sektaške smeri

Partijski kadri so bili enotni v oceni, da je izhod iz krize in frakcionašča v čedalje večji osamosvojitvi Komunistične partije Jugoslavije.

To se je vse bolj izražalo v zahtevi, naj bo Centralni komite doma, ne pa v tujini. To zahtevo je najodločnejše oblikoval in se boril zanjo prav Tito.

Cetrtična konferenca je, čeprav ne povsem dosledno, obsodila sektaško usmerjenost v partijski politiki.

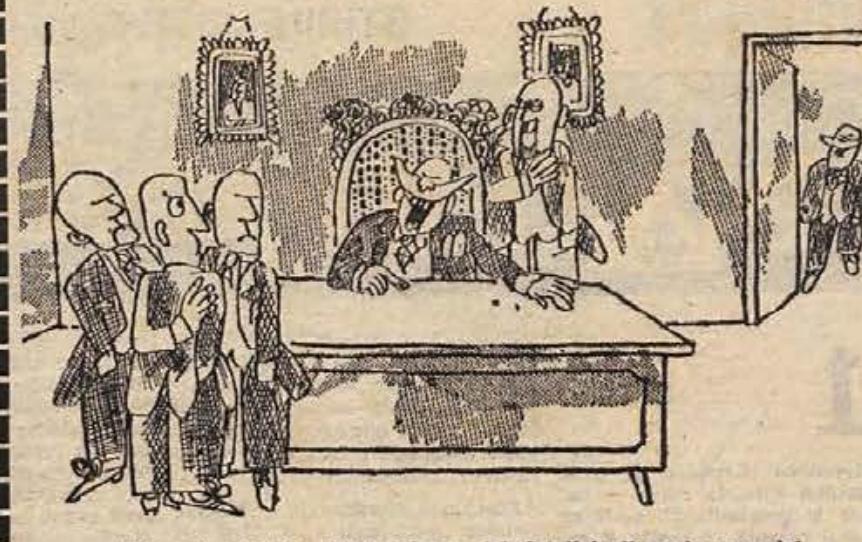
Leta 1936 je Tito postal organizacijski sekretar KPJ. Že sredi prihodnjega leta je v bistvu prevzel vodstvo Centralnega komiteja. Toda že vrsto let pred tem je bil Tito najizrazitejši predstavnik najbolj pozitivnih tendenc v razvoju Partije, zato je tudi bil deležen največjega zaupanja partijskih ljudi.

★ Boriti se za množice in skupaj z njimi

»Partijci,« je nedavno rekel Kardelj, »so v Titu videli človeka, ki mu je vsaka prazna psevdo revolucionarna fraza bila prav tako odvratna kot mlachen oportunitizem. Z drugo besedo: v Titovih pojmovanjih in nazorih so se izrazile prav tiste lastnosti, o katerih je Lenin govoril, da so odločilnega po merna za uspeh revolucionarne akcije. To sta dosledna revolucionarnost in realistična ocena stvarnosti...«

Titov prihod na čelo Partije je ponobil dokončno uveljavitev načela o njeni vodilni vlogi, in načela, da se je treba boriti za množice in skupaj z množicami. To je bila »konceptija partije množic«, v nasprotju s konceptijo partije kot doktrinarne sekte.

Pod Titovim vodstvom so si komunisti v vsej državi prizadevali ustvariti revolucionarno partijo marksistično-leninskega tipa, ki pa naj bo obenem sodobna in izvirna tvorba jugoslovanskega delavskega razreda, do dela prilagojena tedanjim potrebam in pogojem borbe delavskega razreda in naprednim silam narodov Jugoslavije.

— Tako: skozi boj mišljeno bomo izkristalizirali moje mnenje!...

(Karikatura M. Stojanovića v beograjskem JESU)

Več pridelkov ali divjadi?

Lovske družine množijo divjad za tuje lovce – Predlog za spremembo lovskega zakona ustavnemu sodišču SRS – Kako ocenjevati donosnost lova?

Kmetijci niso zadovoljni s sedanjim lovskim zakonom. O tem so že veliko razpravljali, spremembe pa ni še nobene. Zato so iz občine Slovenska Bistrica poslali predlog ustavnemu sodišču SR Slovenije, naj ugotovi, ce nekatera določila zakona niso v nasprotju z ustavo. O tem so obvestili tudi zbor zadružnikov in kooperantov Slovenije, ki je bil pred tedni v Ljubljani. Ker je na zboru zmanjšalo časa za nadrobno obravnavanje vseh vprašanj, je o predlogu ustavnemu sodišču razpravljal na prvi seji odbor, ki so ga izvolili na zboru. Sklenili je, da bo podpredlog.

Lovci bodo gotovo zagovarjali sedanjih lovskega zakona kot doslej. Kmetijci pa so te stvari dobro preučili in utemeljili, preden so se podali pred ustavno sodišče. Kot najpomembnejšo spremembo v sedanjem zakonu predlagajo črtanje določila, da so kmetijci dolžni zaščititi svoja polja na krajevni običajni način. Tako določilo namreč pogosto koristi lovci, ki jo povzroči divjad na poljih in v gozdovih, ali vsa ne vse škode. Kmetijci trdijo, da je to v nasprotnosti z lastniško pravico. Zakaj bi morali oni zaščititi svoja polja pred divjadom, kar jim povzroča dodatne stroške, in ne lovci svoje divjadi, da ne bi delala škode lastnikom in upraviteljem zemljišč? To ni uskladeno z dobrim gospodarjenjem. Sele ko bodo stroški za zaščito poljskih pridelkov pred divjadom in raznih nasadov prevezle lovske družine, bo možno izračunati, koliko koristi ima naše gospodarstvo od lova.

Kmetijci opozarjajo, da se s kmetijstvom preživlja veliko ljudi, zato mora imeti prednost pred lovstvom. Obe dejavnosti bi morali obravnavati vsaj enakovpravno. Sedaj pa so si pogostio zelo podobni in jih loči le živinodravnik.

Ladja »Moša Pijade« splavljen

Naše trgovske ladje so dobitno se eno sodobno oceanosko motorno ladjo s 15.000 BRT. V ladjedelnici družbi »Cockerill Yards Hoboken« je naročila »Jadranska slovobodna plovilnica« iz Splita za svojo stalno progo. Rdeče more – Vzhodna Afrika.

Pred dnevi so ladjo svečano splavili. Svečanosti je prisostvoval poleg velikega števila povabljencev Lepa Pijade, žena pokojnega Moša Piadeja, ki se bo ladja po njem imenovala.

in več leti, ko je bil lov le neke vrste sport za domače lovece, je bilo manj divjadi kot zdaj. Za zadovoljitev tujih lovev in za zvečanje svojih dohodkov jo množijo. Tuji loveci sicer dobro plačajo uplenjeno divjad – plačajo pa jo lovske družine, ne kmetijcem, ki jim zvezano število divjadi povzroča več škode.

Ali ni v nasprotju z ustavo, da se razmnožena divjad – srujaj se je v 10 letih menda pomnožila za desetkrat, fazani pa še bolj – hrani skoraj vse leto na poljih in v gozdovih, koristi od odstrela pa imajo le loveci? O tem naj razsodi ustavno sodišče. Kmetijci pa predlagajo, da bi o števili divjadi o zaščiti kmetijskih zemljišč in gozdov odločili tudi oni skupaj z loveci. Le tako bo možno uskladiti koristi vseh in se zmeniti brez sodišča za ustrezeno plačilo škode. Za lovstvo naj večja enaka gospodarski račun in obveznosti lovev do dajalcev krme njihovi divjadi kot za vse druge gospodarske dejavnosti. Sedaj bodo morali oboji upoštevati, da se ohrani ustrez-

no razmerje posameznih vrst za lovstvo koristne divjadi in drugih poljskih in gozdnih živali, da se posamezni škodljivci v kmetijstvu in gozdarstvu ne bi preveč razmnoževali.

V skupnem gospodarstvu je treba upoštevati koristi kmetijstva in gozdarstva – lov na levo bo le dopolnilna dejavnost. Takim zahtevam je gotovo težko oporekat, saj tako gospodarstvo tudi v tistih državah, iz katerih prihajajo loveci k nam na lov.

JOZE PETEK

Prevelik uvoz v zadnjih dveh mesecih

V državi smo lani januarja dosegli v blagovni bilanci 1046 milijonov din primanjkljaja, letos pa znaša zunanjetrgovinski deficit že 1642 milijonov din in je za 57 % večji kot lani v enakem času. To pomeni 131 milijonov dolarjev primanjkljaja. Izvoz smo z 10–12 % povečanju dosegli, uvoz blaga pa tujine pa presegli v 2 mesecih z 27,3 %, kar je znatno nad predvidevanjem družbenega plana.

Kmetijski nasveti

Zajedalci pri perutnini

Gojiteljem perutnine često jemljejo voljo različni zajedalci, ki povzročajo, da živali hujšajo, slabo nesejo jaje, njihovo meso pa je manj okusno. Posebno nevarni so črevesni zajedalci, ki so velikokrat krivi za neuspehe v kokosjereji. Bolezenski znaki so si pogostio zelo podobni in jih loči le živinodravnik.

Klopke, ki se zadržujejo v temnih, nečiščenih kurnicah in pičajo kri perutnini, uničujemo tako, da prebivališče kokoši razkužujemo s karbolinej ali z zaziganjem žvepa. Kokošo pršico, ki tudi sesa kri, odpravimo, če kurnice premažemo z apnom mlekom, kateremu smo dodali malo kreolina. Kokošo uš, ki žre perje, zatiramо s pantakanom ali kakim drugim podobnim pripravkom.

Proti kokošnim glistam in želodčnim črvom se horimo z dajanjem zdravim antihelmina. Da se bolezni obvarjujejo, morajo biti kurnice čiste, dobro razkužile pa je vredno. Tudi proti trakuljavosti poznamo že zelo uspešen zdravila, vendar je zdravljenje zamučino in je bolje preprečiti razvoj trakulje, ki gostuje še v nekaterih drugih živalicah.

Krvava griža je zelo nevarna bolezen piščancev, ki so starci že 14 dni in več. Bolezenski znaki so: kialost, povešena krila, driska, krči, zateglo čivkanje, dramavica, pogini. Znaki so precej podobni beli griži, za katero pa živali počasno in tako ob rojstvu. Bolne živali moramo odstraniti prostor pa temeljito razkužiti.

Kot smo nekajkrat poudarili, je posebno važno, da znamo kurnice in druge prostore ter predmete, s katerimi lahko pride v stik perutnini, temeljito razkužiti in da imamo kot reči perutnino smisel za red in čistoč. Najbolj učinkovito je slej ko prej kemično razkuževanje, kamor šteje razkuževanje z lugom, s karbolinej, kreolinom, klorovim apnom, nadveje zanesljivo pa je razkuževanje s plamenom, za kar uporabljamo spajkalno svetilo.

Inž. M. L.

NAJDRZNEJŠI POHOD

1

Slovenska skupščina je pred nedavnim sprejela zakon, s katerim je proglašila 27. april za državni praznik Slovenije. Z velikim slavjem, ki bo v nedeljo v Velenju, bomo torej prvič v naši zgodovini proslavili državni praznik slovenske republike. Kakšne misli se vam utrinjajo ob tem prazniku, če se spomnite usodnih aprilskih dni v 1941. letu?

Pametno in modro je, da 27. april ponovno vstopi v vrsto slovenskih narodnih praznikov. Veliko slavje, ki bo na ta dan v Velenju, bo sicer posvečeno spominu na slavne boje koruških in štajerskih partizanov, na legendarni pohod Štirinajste divizije v severno Slovenijo, vendar je ustanovitev Osvobodilne fronte slovenskega naroda eden najpomembnejših dogodkov v naši zgodovini. Obletnice ustanovitve OF bomo zato odslej praznovali še dolgo vrsto let, saj tako imenitni dogodek ne bo mogel biti tako kmalu pozabljjen.

Odločno usmerjanje sodobnega političnega gibanja v Jugoslavijo po demokratičnih poteh, da bi ljudje s samoupravljaljskimi oblikami družbenega udejstevanja praktično utrjevali socialistizem, povezujem s političnim programom OF slovenskega naroda. Tedaj je uspelo združiti vse napredne sloje slovenskega naroda v boju za skupni cilj, to je za narodno osvoboditev in združitev ter za socialistične družbene odnose. Usodni aprilski dnevi leta 1941 so z Osvobodilno fronto dali Slovencem politično zasnova, ki je rodila sijanje rezultate in se danes opaja s sodobne politične tokove. To je poglavita misel, ki se mi utrinja ob proslavi 27. aprila.

2

Ali je točna ugovoritev in mnenje, da Slovenci slabo gojimo spomine na slavne dni naše revolucije? Kako ocenjujete to področje v zadnjem obdobju?

Res je, Slovenci nezadostno gojimo spomine na slavne dni naše revolucije in osvobodilne vojne. Kot potrdilo tej trditvi velja omeniti zkasnitev sklepa o praznovanju takoj pomembnega dogodka kot je bila ustanovitev Osvobodilne fronte. Naša zgovina je polna sijajnih vojaških akcij, bojev in bitk, ki jim ne posvečamo zadostne pozornosti. Boj v Jelenovem žlebu je npr. klasičen primer slučajnega spopada dveh enot, v kateri zmagaže streljivo slabši nasprotnik. Od kod je izhajala moč trem partizanskim hajnjom Gubčeve in Cankarjeve brigade, ki so šteli okoli 360 borcev, da so obkobili in v komaj dve uri trujoči borbi skoraj popolnoma potoliki italijanski bataljon, ki je imel okoli 500 mož in je bil do zob oborožen? Vsak narod bi bil ponosen in srečen, če bi na strani svoje zgodovine lahko zapisal tako slavno bitko neglede na to, kakšna je bila formacijska moč udeleženih enot. Hraha obramba nešteče grških vojakov, ki so zaprli pot sovražniku v termopolski ožini, živi kot legenda že več kot dva tisoč let!

Skoraj popolnoma v pozabo je utonil junajski boj Štirih slovenskih brigad, ki so 24. julija 1943 napadle Zužemberk. Brigade so se tolkile tri dni in tri noči — prav kot v pravljici — sred gibanja desetkratno močnejših sovražnikov! Čet in dosegla zavidljive uspehe.

Med sijajne boje lahko še prištevamo bitko v Suhi krajini marca 1943 in bitko pri Ribnici istega meseca 1943. Dražoška borba pozimi 1941 — 1942 je bila zgodovinska znamenita osvoboditve zatiranih, okupiranih in zasuženih narodov.

Znamenite so operacije velikih slovenskih operativnih enot. Med njih štejemo pohod Štirinajste na Štajersko, pohod XXX. divizije v slovensko Benečijo in dalje prav do furlanske nižine in do soteski pontebske zelenice. Znamenite in zgodovinsko važne so vojaško politične akcije, ki so bistveno vplivale na potek vojnih dogodkov ter dale nacionalno ali pa revolucionarno obeležje dogodkom. Sem bi prišteli razrožitev italijanske vojske ob njeni kapitulaciji in likvidacijo belogardizma ter plavogardizma.

Posebnost naše vojne zgodovine je ljudska vstaja na Primorskem ob italijanski kapitulaciji. Na Štajerskem je znamenita jesenska ofenziva Šlandrovo brigade leta 1943. Nič pa samo naše zmagne znamenite. Tragičen, toda junaški konec so doživele mnoge partizanske enote. Poznamo poslednji boj Pohorskega bataljona, bataljona Prešernove brigade na Pokljuki pa Cankarjevega bataljona na Gorjancih. Tu so bili uničeni skoraj popolnoma po poslednjega partizana bataljoni, ki so se tolkli do zadnjih moči. Niso se predajali sovražniku niti niso zastonj polagali svojih žrtev. Našel bi lahko še dolge vrste bojev, bitk, operacij, ofenziv in protiofenziv, ki so kot znamenita zgodovinska dogajanja izoblikovala končno zmago.

V novejši dobi se je glede vrednotenja narodnoosvobodilne vojne in revolucije marsikaj izpremenilo. Vojni in revolucionarni tradiciji se

posveča velika pozornost. Zgodovinsko se obdelujejo in prikazujejo značilnosti naše preteklosti in zgodovino tradicij NOB se popularizirajo. Založbe si prizadevajo, da bi izdajala politično, vojaško in umetniško pomembna dela in jih razširjala med ljudmi. Kulturna ustvarjalnost vedno bolj posega po gradivu iz naše vojne preteklosti.

3

O slavnem »Pohodu Štirinajste« ste napisali pred leti znano knjigo. Kot enega izmed odgovornih komandantov NOB vas prosimo, da v zgoščenem prikazu ocenite legendarni pohod XIV. divizije. Predvsem nas zanimalo odgovor, kaj je pomenil pohod XIV. divizije kot vojaško dejanje

O pohodu Štirinajste na Štajersko so se danes najrazličnejša misljenja. Eni, zlasti tisti, ki so površno, brez poglobitve oblikovali svoje zaključne misli, menijo, da je pohod bila nepotrebna in neuspela akcija. Drugi pretiravajo vojaško in politično pomembnost pohoda Štirinajste. V prvi vrsti je treba vedeti, da je bilo pošiljanje tako mocne operativne enote v severno Slovenijo nujnost. Dobro poveljstvo, ki mu je bila povjerjena naloga, da skrbti za vojaške operacije na Slovenskem, je moralno konec leta 1943 računati, da morda prihaja že konec Hitlerjevega režima spričo porazov na vseh frontah. Tedaj so bile na Štajerskem in na Koroškem sicer sijanje, toda pre slabotne partizanske enote, da bi bile kos položaju v primeru nemške kapitulacije in poraza. Zato je bila poslanja na Štajersko Štirinajsta. V

tako imenovani Ljubljanski pokrajini jo je bilo lahko pogrešati. Težišči pomembnosti osvobodilnega boja na Slovenskem sta namreč proti koncu vojne nastajali na Primorskem in v severni Sloveniji. Poleg tega je se

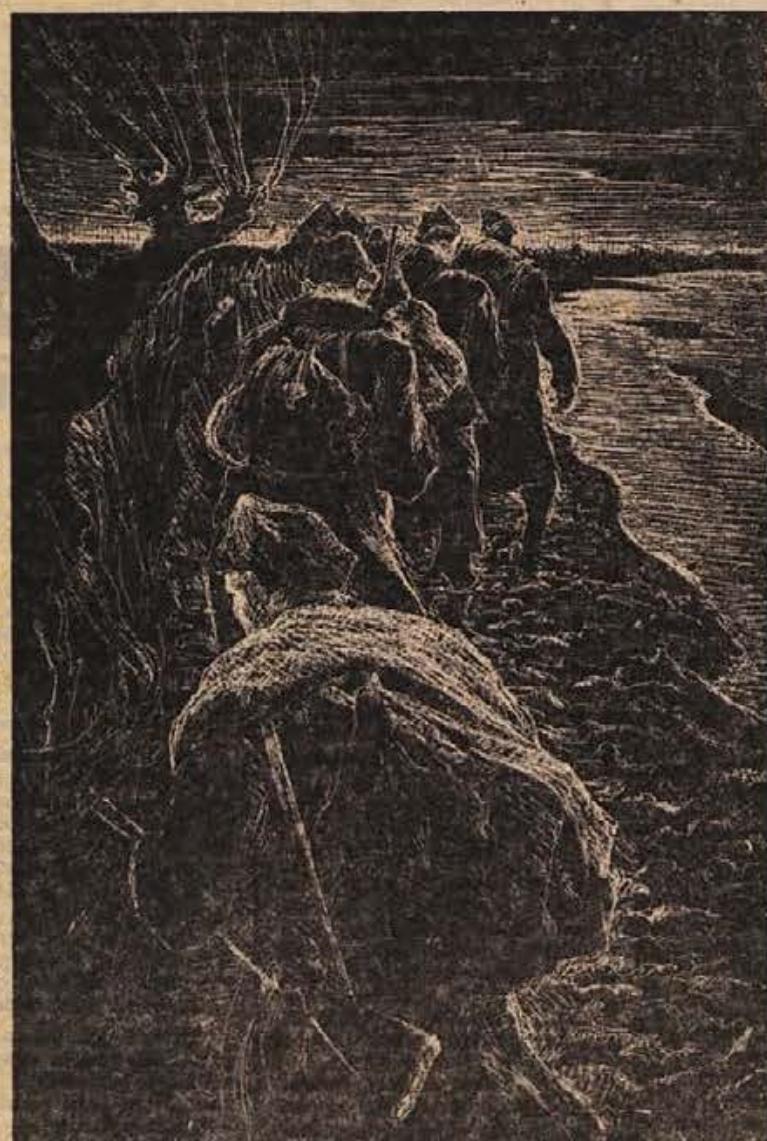
General Lado Ambrožič-Novlan

verna Slovenija tedaj imela še ljudi, ki bi jih bilo treba mobilizirati k partizanom in jih tako rešiti pred usodo, da bi se kot nemški vojaki borili proti zaveznikom in proti interesom svojega ljudstva. Mobilizacijske naloge Štirinajste so torej imele velik politični pomen, ker so krepile osvobodilno in revolucionarno gibanje v severni Sloveniji.

Štirinajsta divizija je s sijajnim manevrom prodrla na Štajersko kot celovita enota in izvrala Nemce na boj. Prodrla je globoko na področje, ki ga je nemški rajh smatral za svojega in ga določil za priključitev. Vojaški pomen pohoda je v tem, da je pripeljal na prag Hitlerjeve trdnjave partizansko operativno enoto, ki je tako bolj od vseh ogrozila interesa nemščev v severni Sloveniji. Štirinajsta je prehodila nad 300 kilometrov, napravila znameniti manever skozi Hrvaško, prodrla ne prestantno borec se od Mozirskih planin in, četudi zdesetkana, ostala na Štajerskem. Težko bi v zgodovini osvobodilne vojne Jugoslavije našli drznejši in pomembnejši bojni pohod kot ga je napravila Štirinajsta. Njen vojaški pomen ni zato samo lokalen, pač pa obči primer osvobodilnih vojn in revolucionarnih gibanj sodobnega sveta.

Seveda ne moremo pripisati vseh uspehov v boju z Nemci v severni Sloveniji le Štirinajsti. Na Štajerskem so se pod najtejzjimi pogoji borile še druge partizanske enote kot sijajna in borbenega Šlandrova brigada, Zidanškova brigada, Številni Štajerski in koroški bataljoni, kozjanski, kamniško-zasavski in koroški odred ter tretja brigada VDV. Na pleču borev teh enot so se zvali težave vseh bojev in nepopisno tripljenje od začetka vstaje slovenskega naroda pa do prihoda Štirinajste divizije.

4

Reprodukcia ilustrácie Božidarja Jakca »POHOD« z knjige Staneta Terčaka ŽIVI ŽID o pohodu XIV. divizije s Suhoj v Beli krajini na Štajersko

upora, če pomislimo na zmogljivosti naroda v boju za goli obstoj na svetu.

Deloma je odgovor na to vprašanje vsebovan že v odgovoru na drugo vprašanje. Dodati moramo le še, da imamo Slovenci svoje legendarne vojne epizode, ki v nicemer ne zaostajajo za onimi iz drugih jugoslovenskih pokrajin. Denimo npr. velika italijanska ofenziva 1942. Trajala je polnih šestnajst tednov. Italijani so dosegli številčno premoč v razmerju 1:27. Borec se proti temu fantastičnemu pritisku sovražnika, je partizanska vojska ne le vzdržala, temveč je prav tedaj ustvarila svoje najslavnejše bregade kot so Tomšičeva, Gubčeva, Cankarjeva in Sercerjeva. Čeprav je italijanski okupator sistematično uničeval materialno zaledje partizanske vojske in ubival ali pa odganjal v zapore ter internacijo pripadnike OF, ni mogel zatreći politične zaslove osvobodilnega gibanja. V tej bitki se je bila nasa Kozara in naša Sutjeska, če že hočemo primjerjati iz osvobodilne vojne jugoslovenskih narodov. Pohod Štirinajste in njen boj februarja 1944 pa je eno največjih vojaških dejav v slovenski zgodovini.

Naša osvobodilna vojna je pokazala, da so neizčrpne zmogljosti naroda, če se bori za svoj obstoj in za nove družbene odnose. Zmogljivosti osvobodilnih in revolucionarnih gibanj pa so nova kvaliteta, ki bo vplivala morda odločilno pri oblikovanju sodobnih strategij.

5

Zakaj Nemci niso mogli uničiti XIV. divizije, čeprav so imeli skoraj vse »vojaške adute« glede številčne premoči, oborožitve itd. na svoji strani?

Glede na dejstvo, da se je Štirinajsta gibala in se borila na Štajerskem ko celovita enota, da je bila obremenjena s težkim in rezervnim oružjem, da je bila same sebi zaledje, ker na terenu se ni mogla najti zadostne podpore prebivalstva, glede na to, da se je začela prav ob prihodu čez Sotlo huda zima, so zares imeli Nemci vse taktične adute na svoji strani. Vendar divizije niso mogli uničiti, ker je bila Štirinajsta močna zaradi svoje izredno kvalitetne kadrovske sestave, ki je razpolagala z veliko moralno močjo. Dandasen zadržno vemo, da je moralni faktor v določenih pogojih vrednejši od materialnega, da ga prekaša, da spodbuja fizično moč, ki jo je težko premagati. Vsega tega je bilo v neizčrpni zakladnici enot Štirinajste v izobilju. Od tod in pa od prenašanja neizmernih naporov in zaradi mnogih zrtev, ki jih je bila divizija, izvira njena legendarna veličina.

6

Kaj menite o vprašanju tradicij NOB in revolucije na mladi rod?

Tradicije je treba prenašati na mladi rod. Ob bogatem izviru moralnih in bojnih kvalitet borcev naj mladi rod črpa navdih in moč za svoj napredok. Blagostanje. Tukaj bo našel tudi pota, da se bo znal upreti vsemu nasilju in da bodo njegove ideje in dela ostala nepremagljiva.

Lado Ambrožič-Novlan

Največji uspeh s prikolicami

IMV je v Beogradu spet uspešno nastopila z prikolicami tipa »Adria« — Osebni avtomobili Austin 1300 že letos na tržišču.

V petek, 18. aprila, je generalni direktor Indu-

strije motornih vozil iz Novega mesta Jurij Levičnik, na beograjskem avtomobilskem sejmu sklical novinarsko konferenco. V paviljonu št. 7, kjer imajo razstavljene priklice »Adria«, se je zbral več kot 50 novinarjev iz številnih jugoslovanskih redakcij. Po uvodnih besedah direktorja Levičnika so novinarji zastavljeni vprašanja.

Direktor Levičnik je po-

udaril, da namenoma sklicuje novinarsko konferenco v od-

Belokranjci bodo plesali v Velenju

9. maja se bodo v Velenju srečali slovenski in hrvaški pionirji. Udeležili se bodo pomembnega slavlja ob petdesetletnici pohoda XIV. divizije na Stajersko. Tej slovensosti bodo prisotovali tudi bivsi komandanți in preživeli borce XIV. divizije. V Velenje bo odpotovalo tudi 50 metliških pionirjev, 20 pionirjev, ki so člani folklorne skupine, bo sodelovalo tudi v kulturnem programu. Na tem slavlju bodo zaplesali dva belokranjska plesa.

Sejnišča

Zivahan novomeški sejem

21. aprila je bil v Novem mestu sejem, na katerega so pripeljali kmetovalci 651 prasičkov, prodanih pa je bilo 570. Manjši pujski so šli v denar po 160 do 220 din, večji pa po 230 do 320 dinarjev. Cene so bile tokrat malo višje kot pretekli teden.

Brežiški sejem

V soboto, 19. aprila, je bil v Brežicah sejem, na katerem je bilo naprodaj 535 prasičkov, prodali pa so jih 499. Za manjše so zahtevali 10 din za kg, za večje pa 6 din za kg.

Danes novi Austin 1500!

Pričakujemo, da bo angleški koncern BMC, s katerim ima novomeška IMV podpisano pogodbo o skupni izdelavi njihovih tipov avtomobilov, danes objavil proizvodnjo novega AUSTINA s približno 1500 kubičnim motorjem. Na pogled bo novi avtomobil podoben dosedjanju mu tipu 1300, le da bo manjši.

Prisotni so spraševali direktorja Levičnika, kdaj bo priceli z montažo osebnih avtomobilov AUSTIN 1300. Odgovoril je, da bodo prvi prišli na tržišče že v drugi polovici letosnjega leta; njihova cena bo okoli 30.000 dinarjev.

Smreka ugasnila vse luči v Novem mestu

Smreka,

ki jo je nekdo v torek zvečer posekal v Ragovalnem logu je pretrgala električni vod, ki napaja Novo mesto. To se je zgodilo ob 18.35. Skoraj 4 ure in pol je bil v temi ves starosti del Novega mesta na levem bregu Krke, na desnem bregu pa del Kandije in naselje Majda Šilc. Vse večerne prireditve so odpadle. Luči so zgorjele ob 22.58, ko je dežurni ekipi električarjev uspelo okvaro odpraviti.

Novomeška tovarna zdravil KRKA ima poleg večjega razstavnega prostora na Zagrebškem velesejmu tudi poseben paviljon na prostem, kjer prodajajo svoje kozmetične izdelke. Pri stojnici je bila že prve dni velika gueča. Kaže, da je Krkina kozmetika med potrošniki zelo cenjena.

(Foto: Ria Bačer)

Zastopniki IMV iz Novega mesta Cedo Crnelič, Jurij Levičnik, inž. Božo Kočevar in inž. Martin Sever so odgovarjali novinarjem v petek, 17. aprila, na novinarski konferenci v Beogradu.

(Foto: S. Dokl)

Pojdimo v Velenje!

(Nadaljevanje s 1. str.)

pričgal kresove, okrasili bodo spomenike NOB in partizanska obeležja, vsi kraj v velenjski občini, se posebej na Velenje, bodo pričakali odeti v nastave in zečenje množice ljudi, ki bodo priselje na to veliko slavnost.

V partizanskem taboru v Velenju se bo zbral okoli 6000 borcev iz Stajerskih in koroskih partizanskih enot. Priditelji vabijo nekdanje borce, naj ne pridejo na proslavo v nekdanjih uniformah, pač pa v civilnih oblekah, pripno pa naj si odlikovanja.

Iz sosednje Avstrije bodo prisile delegacije Zveze slovenskih organizacij, Zveze koroskih partizanov in Narodnega sveta, borčevske organizacije Avstrije in delegacije 85 obmernih občin iz Avstrije. Iz Italije bodo navzoče delegacije Slovenske kulturne gospodarske zveze, Slovenske skupnosti, Zveze partizanov in AMPI, vabljene pa so tudi delegacije iz Madžarske.

■ V Velenju bodo v nedeljo, 27. aprila na dan proslave odprtje vse trgovine, za prehrano bo skrbel na pridelitvenem prostoru 219 stojnic, med stojnicami pa bo tudi več zabavišč z glasbo.

■ Automobiliste z našega območja upozorjam, naj vozijo po naselju cestam: Ljubljana—Arja vas — Velenje in Rogačna—Slatina—Smarje—Celje—Arja vas—Velenje.

■ Posebni vlaki s polovnim popustom bodo z našega območja vozili 27. aprila takole:

Iz Novega mesta (za kraje do Trebnjega) odhod ob 5.20 in prihod v Velenje ob 9.00, povratak iz Velenja ob 17.30, prihod v Novo mesto ob 20.50.

■ Dobove (velja za kraje na progi od Dobove do Zidanega mosta) odhod ob 4.56, prihod v Velenje ob 7.45, povratak iz Velenja ob 19.30 in prihod v Dobovo ob 22. uri.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA

v NOVEM MESTU s podružnico v KRŠKEM in ekspoziturama v TREBNJEM in v METLIKI

iskreno čestita za praznik dela 1. maj vsem poslovnim prijateljem, komitentom in vlagateljem in se še nadalje priporoča za sodelovanje.

- za hranične vloge in sredstva na deviznih računih občanov nudimo najugodnejšo obrestno mero od 6,5 do 8 odstotkov,
- dajemo kredite za stanovanjsko graditev, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja,
- vodimo žiro račune občanov,
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut,
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljamo tudi vse druge bančne posle

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

Dvajset šol v sedmih letih!

»Prepričan sem, da bo sklad uresničil tudi program za preostala tri leta!« - »Ustanovitev sklada za kulturo je pomemben korak za reševanje kulture v novomeški občini« - »Velika samorastniška sposobnost Dolenjske!« - Pogovor z Jožetom Suhadolnikom iz Novega mesta

Znano je, da ste že več let predsednik medobčinskega sklada za investicije v šolstvu. Bi nam povedali, kakšne uspehe je imel sklad od ustanovitve in kaj od njega lahko še pričakujemo?

- Kjub nekaterim rezavam, predvsem pri zdiranju šefstev, je sklad uspešno preživel že sedem let od ustanovljene. V tem času je bilo zgrajenih, dograjenih ali preurejenih 20 šol od 25, kolikor jih predvideva desetletni program. Dober program je omogočil da so bile uresničene vse vstavitve, predvidene do zdaj. Seveda je bilo možno uskladiti delati le s prizadev-

- Novomeška pa tudi druge dolonjske občine imajo načrte za izgradnjo in opremo šol, zato mislim, da gre tu bolj za vprašanje, s kolikšnimi sredstvi bo republika pomagala uresničiti občinske načrte. Iz izkušenj vemo, da ni republika niti prej niti letos zagotovila za izgradnjo šol toliko denarja, kot je bilo sprva predvideno.

Kakšno je vaše mnenje o tem, da pri nas čedalje bolj uveljavljamo »načelo«, naj tisto, cesar ne more občina, zgradijo občani? V mislih imam krajevne samoprispevke, za plačevanje katerih se občani odločajo na referendumih?

Sredstva za skupne potrebe (v naselju, krajevni skupnosti, občini) se lahko zagotovijo iz občinskega proračuna, iz prispevkov delovnih organizacij ali s prispevki občanov. Verjetno moramo, da so tako sredstva občinskega proračuna kot sredstva delovnih organizacij v bistvu sredstva občanov, ker so jih ustvarili občani. Ker gre to rejer za sredstva občanov, je vprašanje, ali je bolje zbirati denar za skupne potrebe v občinskem proračunu ali tako, da jih dajo občani neposredno za vnaprej določen namen (za šolo, cesto, vodovod itd.). Prepričan sem, da je treba zbirati denar na oba načina.

Ali je kultura - po vašem mnenju - s tem, da je občinska skupščina ustanovila sklad za kulturo, že povsem rešena?

- Z ustanovitvijo sklada je občinska skupščina napravila pomemben korak na poti k načrtному in samoupravnemu reševanju tega področja. Zagotovljeno je predvsem, da bodo delavci, ki delajo na področju kulture, odločali o delitvi denarja, namenjenega kulturi. V odloku o ustanovitvi sklada je med drugim rečeno, da je potrebno pri delitvi denarja za osebne dohodke delavcev v kulturnih zavodih upoštevati merila, ki že veljajo za osebne dohodke

delavcev na področju izobraževanja.

Na katero opravljanje bi se radi odgovorili, pa do zdaj niste imeli priložnosti?

- Zakaj nekatere republike institucije prezro Dolenjsko, kadar govorite o razvoju Slovenije?

Menim, da je že čas obravnavati Dolenjsko v okvirju Slovenije enakovredno z drugimi območji. Dolenjska je zanimiva s svojimi posebnostmi in je pokazala veliko samorastniško sposobnost. Zato bo ena glavnih nalog dolonjskih poslancev, da se bodo zavzemali, da bo Dolenjski napred le priznano enako vredno mesto.

IVAN ZORAN

Mocan in mrzel veter je pihal v soboto, 19. aprila, na Vahti (na Gorjancih), kjer so pionirji iz metliške občine predali torbo s kurirčkovo pošto pionirjem iz novomeške občine. Pionirji stopniške in podgrajske šole so ob sprejemu priredili krajši kulturni spored. Zbranim je o potek kurirčkove pošte spregovoril predsednik občinske Zveze priateljev mladine iz Novega mesta Ivan Grašič. Predstavnik I. slovenske topniške brigade ki se je med NOB dalj časa zadrževala tudi v krajih pod Gorjanci, je predal pionirjem osnovne šole v Podgradu darilo. Na sliki: Ivan Grašič (Foto: Ivan Zoran)

JOŽE SUHADOLNIK

nostjo vseh članov upravnega odbora, ki ga sestavljajo zastopniki šestih občin - ustanovitelje sklada. Prepričan sem, da bo sklad uresničil tudi program za preostala tri leta. S soustanoviteljicami pa se že dogovarjam, da bi delovanje sklada podaljšali za pet ali deset let.

Kako se je novomeška vključila v republiški program »Sto let - sto šol?«

4. julija na svidenje v Škofji Loki

4. julija bo na vrtu gradu v Škofji Loki veselo, saj se bo okoli 5.000 ljudi udeležilo 14. tradicionalnega izseljenskega plesnika, ki ga pripravljata občinska skupščina in Slovenska izseljenska matica. Pokrovitelj nad prireditvijo je Kreditna banka in hranilnica iz Ljubljane.

Na prijubljeni izseljenski prireditvi bodo nastopili: slovenski izseljenski pevski zbor »Zvone«, folklorna skupina iz nizozemskega Heerlen, trio Lojzeta Slaka z vokalnim kvintetom »Fantje iz Praprotna«, pihalni orkester glasbenih šole iz Škofje Loke, moški pevski zbor »Ivan Čančar« iz Virmaš, vokalni kvintet bratov Plesko iz Puštala, ženski vokalni kvartet glasbenih šole, trio bratov Arnold iz Zeleznikov, trio Miha Dovžana z vokalnim kvintetom Gorenjci in pevko Ivanka Kraševčev, tamburaški orkester iz Rateč, folklorna skupina turističnega društva iz Škofje Loke. Organizatorji prireditve bodo izdali poseben prospekt v 4.000 izvodih, kjer bodo se podrobnejše informacije.

Izjemoma smo se odločili objaviti gornjo fotografijo: 7-letni Zlatko Zitnik iz Sevnega pri Otočcu je 17. aprila ob 12.10 plačal krajšo pot z življenjem. Pri Lešnici je na poti v šolo pretekel avtomobilsko cesto kakšnih 30 m od podvoza za pešce in vozove. Naletel je na osebni avtomobil PU 137-11, ki ga je

zbil ob cestni tlak, odkoder ga je nato odbilo čez levo polovico ceste na travnati cestni rob. Tam je Zlatko bležal ob šolski torbici nem in tih, v krogu njegovih domačih pa je zazijala bolča rana. Tragična nesreča naj bo opozorilo vsem tistim, ki so vajeni prečkati avto cesto na Lešnici ali kjerkoli drugje!

di v prihodnje računata na takо pomoč občanov.

V naši samoupravni družbi nam je vse bolj jasno, da varnost družbe ni samo dolžnost te ali one službe, mar več vsakdanja pravica in obveznost občanov samoupravnih organov in družbeno-političnih skupnosti.

Skrb za varnost države in človeka, za zakonitos, za varstvo temeljnih načel socialističnega sistema torej ne more biti samo na ramenih kriminalistov, milicnikov in drugih specializiranih družbenih organov, mar več mora biti ta skrb enakomerno porazdeljena v vsej družbi in tudi med vsa njena predstavninska telesa. V razvoju našega družbenosti.

„Provokacija“ v skupščini

Končno prve besede o JUŽNI MAGISTRALI v zveznem zboru zvezne skupščine

Pred kratkim smo brali v DELU, da je poslanec Čedo Kapor sprožil v zveznem zboru nekoliko provokativno vprašanje o graditvi JUŽNE MAGISTRALE, se pravi izgradnji ozirnemu modernizaciji cest v smeri Ljubljana-Biograd-Sarajevo-Skopje.

Na slovenskem delu te ceste je poslanec omenil, da bi šla cesta prek Novega mesta, in ne Kočevja, kot je predvideno v studiji beograjskega zdravstvenega inštututa, ki je to studio izdelal. Iz vsebine poročila pa se ni dalo jasno razbrati, kakšen odgovor je poslanec dobil.

No, naj je bil odgovor tak ali drugačen, smo mnogi prepričani, da vprašanje ni bilo

provokativno. Studijo so izdelali strokovnjaki in v njej zatrdirili, da bi bila ta cesta za Jugoslavijo večjega pomena kot ostale ceste. Občutno bi bilo izrednega pomena za Slovenijo, ki vedno tesneje sodeluje na vseh področjih z drugimi republikami, predvsem z Makedonijo.

Tudi niso potrebni spori, če bo JUŽNA MAGISTRALA na slovenskem delu potekala prek Novega mesta ali prek Kočevja, ker bo nedvomno potreben priključek iz občin smeri prek Novega mesta zgraditi Zasavja in Stajersko, prek Kočevja pa, ker je to najkrajša zveza iz smeri Ljubljane in zahodne ter južne Evrope.

Začetek javne razprave

S petrovim medobčinskim posvetom v Novem mestu se je na Dolenskem pričela javna razprava o predlogih za izpopolnitve pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Uvodne misli je povedal Janez Japej, član delovne skupine za proučitev sistema zdravstvenega in invalidsko pokojninskega zavarovanja pri republiški skupščini, ki je predloge pripravil. Navzoči predstavniki občinskih konferenc SZDIL, občinskih sindikalnih svetov, službe socialnega zavarovanja in zapošlovanja so ugotovili, da bo potrebno v nadaljnji razpravah predvsem najti ključ za resitev finančiranja pokojninskega zavarovanja. Zavzemali pa so se tudi za to, da bi socialno zavarovanje dobilo več samoupravnih pravic. V nadaljnji razpravah, ki bodo potekale predvsem v teh strokovnih krogih, bodo morali razrešiti tudi vprašanje upokojevanja žensk.

To stran ste napisali sami! – To stran ste napisali sami! – To stran ste napisali sami!

Ivanka pravi: „Kar bo pa bo”

Pred kratkim sem imel priložnost govoriti s pevko Ivanka Kraševcem. Odgovorila mi je na nekaj zastavljenih vprašanj

— Kdaj se prvič zapela?
— Prvič sem zapela že kot otrok v domači kuhinji. Leta 1957 sem nastopila v Ljubljani na oddaji »Pokaži, kaj znas«. Potem sem nekaj časa hodila k solo petju.

— Kaj pojete najraje?

— Začela sem z zabavno glasbo, pred dvema letoma pa sem postala pevka domačih viž, ko me je Maroltova prosila, naj za pojem nekaj belokranjskih pesmi. Na neki predstavi sem sredala tudi Dolzanov ansambel in vokalni kvintet »Gorenjci«. Tako smo začeli nastopati skupaj.

— S katero pesmijo ste dosegli največ uspeha?

— Z Belimi rožami iz Aten in s Prodajalko vijolic, v narodno zabavni glasbi pa s Šopkom jasni.

— Kdo vas raje posluša, mladi ali starejši?

— Radu me imajo ljudje srednjih let, ki niso posebno navdušeni nad beat glasbo. Mislim, da bo mirna melodična ostala vedno lepa in cenjena.

— In vaši načrti?

— Samo bo prišlo Kar bo, pa bo! Zdi se mi naj.

Ivanka Kraševcev v narodni noši.

(Foto: Albin Božič)

bolje prepustiti toku življenja in si ne obetati preveč. Tako ne moreš biti ne razobaran ne presenečen.

VINKO VLASIC

S komedio DNEVI NASE SRECE so se te dni predstavili kočevskemu občinstvu mladi igralci MKUD »Matej Bor« iz kočevske gimnazije. Naštudirali so jo pod vodstvom mladega režiserja RTV Ljubljana Jožeta Voznya. Igrali so jo že za domačo osnovno šolo, gimnazijo in za ostalo občinstvo, gostovali pa so tudi v Ribnici. V načrtu imajo še nekaj gostovanj po Dolenjski, nato pa bodo 7. junija nastopili z njo še na osrednji proslavi 50-letnice kočevske gimnazije, ki se je bodo udeležili bivši in sedanji profesorji ter dijaki.

(Foto: Peter Sobar ml.)

Sprememba naslova!

Naročniki, ki sprememijo stari naslov, naj sporočijo oba naslova. Dogaja se, da sporočijo samo novo, ker pa imamo pri nas včasih več naročnikov z enakim pritnikom in imenom, seveda ne moremo vedeti, čigav naslov je treba spremeniti!

Obtožbe niso resnične

Gleda na članek v »BEL«. Tudi niso potrebeni spori, ki je bil objavljen na 16. strani Dolenjskega lista 17. aprila 1969, smo dolžni dati naslednje pojasnilo:

Za odhod v tujino obravnavamo le tiste kandidate, ki so brezposelnii (to dokazuje z zaključeno delovno knjižico). Upoštevamo tudi take, ki so odvečna delovna sila v delovni organizaciji, sporazumno z delovno organizacijo. Način takega poslovanja imamo uveden od julija 1968. V tujino posredujemo zaposlitve le tistim, ki to zahtevajo.

Primer »Belta« je naslednji: Samo v letosnjem letu do 20. aprila 1969 je zapustilo delo 91 delavcev, v tujino pa jih

je odslo preko zavoda (organizirano) 16, in to v času od julija 1968 do 20. aprila 1969. Od teh 16 delavcev se je prijavilo 13 z zaključeno delovno knjižico, 4 pa s pismenim pristankom »Belta«. Lahko, da jih je na delo v tujino odpotovalo več, toda ne s posredovanjem zavoda.

Smatramo, da so obtožbe v članku, ki se nanašajo na Zavod za zaposlovanje, neresnične in prosimo, da se v bodoče, ko se bo pisalo o zaposlovanju v tujini, preverijo in dopolnijo podatki pri Zavodu za zaposlovanje.

KOMUNALNI ZAVOD
ZA ZAPOSLOVANJE,
NOVO MESTO

Obdarjenost amatersko delo

V resoluciji zvezne komisije za telesno kulturo, ki je bila sprejeta namesto zakona o telesni kulturi, je izrecno poudarjeno, da si morajo začeti telesnokulturna društva sama ustvarjati čimveč lastnih sredstev, da bi bila v bodoče čim manj odvisna od občinskih proračunov. Poudarjeno je tudi bilo, da je treba posebno skrb posvetiti telesni vročaji mladine, ker bodo le zdravi občani lahko branili domovino, če bo potrebno.

Telesnokulturna društva v kočevski občini dosedno izvršujejo te smernice, zato jih je nedavno sprejet odlok občinske skupnosti Kočevje o občinskem davku občutno prizadel ne te finančno, temveč tudi moralno. Vsi razumemo, da so darski nujni. Razumemo tudi, da jih podpirajo od vstopnin za plese in umetniško-zabavne prireditve, kjer so vstopnine visoke, program pa izvajajo profesionalci. Ne moremo pa razumeti, da doma morali odvesti 10 odstotkov davka od vstopnine za telesnokulturne prireditve, če bomo hoteli pokazati staršem in občnom, kako smo med letom vzgajali mladino.

Vendar bi razumeli tudi to, če bi imeli v naši občini športne prireditve profesionalnega sporta, ki polni stadione z navijači, klubske blagajne prireditve pa z denarjem. Težko pa se bomo spriznili z občutkom, da bomo morali za prikaz amaterskega in nesobičnega dela poleg že prej omenjenih načinov tudi v nadi, da bomo dobili z vstopnino kakšen dolar za društvo, plačati pa občinski davek!

ANDREJ ARKO

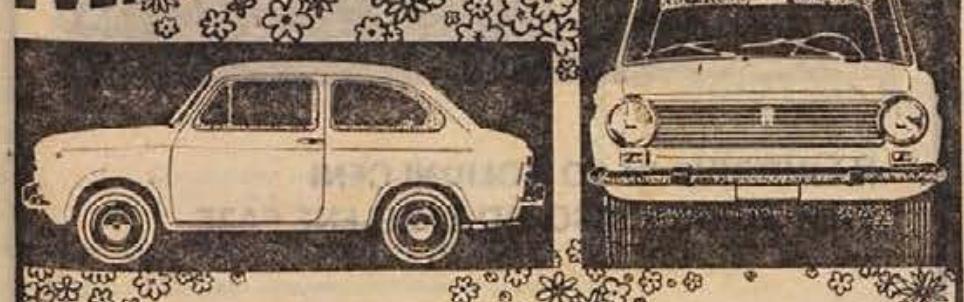

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

pripreja za svoje varčevalce vsake stiri mesece nagradna žrebanja. V posvet pridejo varčevalci, ki bodo do 30. aprila 1969 imeli vloženih najmanj 2000 Ndin z odpovednim rokom nad eno leto (varčevalci vezanih hranilnih vlog, stanovanjski in kmetijski varčevalci, ki namensko varčujejo po pravilnikih banke ter lastniki vezanih deviznih računov).

Vsakih nadaljnih vloženih in vezanih 2000 Ndin povečuje možnosti do pridobitve nagrade.

NAGRADNO MAJSKO ŽREBANJE

BO V NOVEM SADU!

PODELJENIH BO 250 LEPIH NAGRAD, med njimi tudi dva osebna avtoma-bila, in to FIAT 124 in FIAT 550.

ZAUPLJITE NAM SVOJE DEPARNE POSLE! Opravimo jih hitro, zaupno in pod najugodnejšimi pogoji preko najbolj razširjene mreže poslovnih enot:

CENTRALA: LJUBLJANA, Subičeva 2

PODRUŽNICE: Beograd, Cika Ljubina 8/1 — Novi Sad, Grčkošolska 2 — Mestna hranilnica ljubljanska — Domžale — Kamnik — Kočevje — Murska Sobota — Trbovlje

PREDSTAVNIŠTVO: München, Herzog Wilhelmstrasse 1

EXPOZITURE:

V Ljubljani: Bežigrad — Miklošič — Stara Ljubljana — Šiška in Vič
Izven Ljubljane: Črnomelj — Gornja Radgona — Grosuplje — Hrastnik — Lendava — Litija — Ljutomer — Logatec — Medvode — Rakovica — Vrhnika — Zagorje

V AP Vojvodini: Bački Petrovac — Beočin — Srbebran — Sremski Karlovci — Temerin — Titel — Zahajci

Kurirčkova pošta v Vavti vasi

Dva tedna so tekle skrbne priprave na kurirčkovo pošto. V soboto so pionirji postali borce, knjige so zamenjali za puške, razredne pionirske skupnosti pa so dobitile imena slavnih brigad in divizij VII. korpusa. Veler je nosil snežinke, bital je borce, ki so korakali na obrambne položaje, da obravnavajo osvobojevali soški okoliš. Njihov trud ni bil zmanj. Z njimi so se veselili prebivalci, matere, žene padlih borcev so iz njihovih rok dobitile šopke rošč in iz drobnih srč pionirjev je privrela iskrena zahvala vsem ljudem, ki so trpeli za našo svobodo.

Kurirska patrola VII. korpusa je krenila v partizansko vas Draganja selo in se z njej zahvalila materam, ženam in otrokom. Tu so pionirji sprejeli tudi kurirčkovo pošto. Na poti v osvobojeno vas so morali uničiti dve skriti sovražni zasedi. V koloni se je najbolj tekakula bolničarska skupina, ki je pomagala ranjencem. Brigade so se z zastavami in transparenti zbrale pred spomenikom, kjer so se udeležile partizanskega mitinga. V nedeljo so pionirji borce stržili kurirčkovo pošto v šoli v Vavti vasi, v ponедeljak pa so ponestli torbo, v kateri je bilo pismo za tovariša Tita, pesmi, spisi in nekaj lepih fotografij, proti Soteski.

JOZE PECNIK
VAVTA VAS

Kakšna trgovina v Irči vasi?

Ker se zdaj v okviru zazidalnega načrta za območje Irči vasi in Brodu odloča o tem, kje naj bo trgovina, bi rada povedala svoje mnenje. Na tem območju živi okoli 1500 prebivalcev, nimamo pa nobene trgovine in smo prisiljeni kupovati vse, kar potrebujemo, v mestu.

V zvezi z zazidalnim načrтом se sklepata o tem, naj bi bil na Brodu bodoči potrošniški center, na križišču cest na Drski pa majhna zasilna trgovina. Ker se mi takšna rešitev ne zdi dobra, priporočjam:

Ceže gradimo trgovino na Drski, potem naj bo takšna, da bomo lahko kupili v njej kruh, meso, mleko, sadje in zelenjavje ter vse drugo blago. Le v tem primeru bi trgovina bila za nas rešitev. Lokacijo na križišču cest na Drski pa se mi ne zdi najboljša, ker

je tam premalo prostora. Dobroga trgovina potrebuje veliko površine tudi okoli stavbe, zlasti za parkirališča automobilev, pa tudi za dostavo in odpremo blaga. Na omenjene lokacije teh pogovorjev ni. Ne smemo pozabiti, da bodo hodili po nakupih v trgovino tudi solariji, ki bi bili prav v križišču na Drski v veliko večji neravnosti zaradi prometne kote kot kje drugje.

Po mojem mišljenu bi bil na Drski najprimernejši prostor za trgovino na levem stranu ceste nasproti lokacije za otroški vrtec. Tam je za 1 ha prostora in bi ga lahko porabili za trgovino, parkirališča in otroški vrtec. Potrošniški center na Brodu bo vsekakor potreben, vendar sele takrat, ko do ta predel res razidam.

Pavla Pavlo, Irča vas

ČESTITAMO ZA PRAZNIK DELA!

IZDELKI,
KI
NE
RAZOČARAO
NOBENE
ŽENE

**INDUSTRIJA IN RUDNIKI NEKOVIN
KREMEN
NOVO MESTO**

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela 1. maj in jim želimo še veliko delovnih uspehov!

KOLEKTIV

**GOZDNEGA
GOSPODARSTVA
BREŽICE**

čestita vsem občanom za praznik dela 1. maj ter hkrati priporoča svoje proizvode in usluge!

**BELOKRAJSKA TRIKOTAŽNA INDUSTRija
BETI
METLIKA**

s svojimi obrati v Črnomlju, Dobovi, Ljubljani, Mirni peči in Metliki čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela!

TEKSTILNA TOVARNA

Novoteks

NOVO MESTO

**VSEM DELOVnim LJUDEM ČESTITAMO
ZA PRAZNIK DELA 1. MAJ!**

**OPEKARNA
KANIŽARICA**

Za prvi maj iskreno čestitamo!

TRGOVSKO PODJETJE

KRKA BREŽICE

vabi vse občane v svoje dobro založene prodaialne v Brežicah in okoliških krajih.

Za 1. maj čestitamo!

**NAJHITREJE IN PO SOLIDNI CENI
VAM ZGRADI HIŠO DO ZAŽELENE FAZE**

**GRADBENO OPEKARSKO
PODJETJE MIRNA**

Podjetje proizvaja tudi zidno opeko, betonske votlake, strešno opeko in nudi razrez lesa.

Priporočamo se za naročila in čestitamo za 1. maj!

TRGOVSKO PODJETJE

TRGOPROMET KOČEVJE

Obiščite naše prodajalne, ki so vedno dobro založene z vsem, kar potrebujete za gospodinjstvo in dom!

Za 1. maj čestitamo vsem delovnim ljudem!

KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA

nudi v svojih prodajalnah raznovrstno blago.

Obiščite našo vinsko klet v Metliki! Za praznik dela iskreno čestitamo!

TRGOVSKO PODJETJE

LJUDSKA POTROŠNJA

BREŽICE

vabi v svoje trgovine in gostinske obrate.

Za 1. maj, praznik dela, čestitamo!

ELEKTRO LJUBLJANA poslovna enota KOČEVJE

čestita vsem delovnim ljudem za praznik 1. maj

MESNO PODJETJE METLIKA

V naših prodajalnah vam nudimo kvalitetno sveže meso in mesne izdelke.

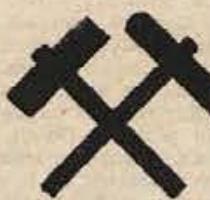
Ob prazniku delovnih ljudi pošljamo tople pozdrave!

KMETIJSKO GOZDNO POSESTVO KOČEVJE

z vsemi svojimi obrati čestita vsem delovnim ljudem za 1. maj praznik dela!

UGODNA
PRILOŽNOST ZA
NAKUP
PREMOGA

RUDNIK RJAVA PREMOGA KOČEVJE

nudi potrošnikom kvaliteten rjav premog po znižani ceni.

Ugoden nakup je možen samo do konca avgusta.

Vse informacije dobite pri prodajni službi rudnika ali po telefonu: 86-110

KOLEKTIV RUDNIKA ČESTITA ZA PRAZNIK DELA VSEM DELOVNIIM LJUDEM!

OBČINSKA SKUPŠČINA RIBNICA

Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca SZDL
Občinski komite KZS
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski komite ZMS

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela, 1. maj, in jim želimo še veliko delovnih uspehov!

KOLEKTIV PODJETJA

PREVOZ

BREŽICE

čestita za praznik dela, 1. maj!

OBRTNO KOVINARSKO PODJETJE DOBOVA

Izdelujemo vse vrste jeklenih konstrukcij in opreme.

Priporočamo se za naročila.

Za praznik delovnih ljudi čestitamo!

GOSTINSKO PODJETJE

HOTEL PUGLED KOČEVJE

vabi v svoji gostinske obrate in čestita za praznik!

OBČINSKA SKUPŠČINA KOČEVJE

Občinska konferenca SZDL

Občinski komite ZKS

Občinski odbor ZZB NOV

Občinski komite ZMS

Občinski sindikalni svet

Pozdravljamo vse občane in delovne ljudi in jim želimo še veliko delovnih uspehov!

DELOVNI KOLEKTIV

KOPITARNE SEVNICA

ČESTITA ZA PRAZNIK DELA
VSEM DELOVNIIM LJUDEM

TOVARNA OTROŠKE KONFEKCIJE

JUTRANJKA SEVNICA

priporoča svoje kvalitetne izdelke in čestita za 1. maj

OBRTNO PODJETJE

OPREMA KOČEVJE

izdeluje opremo za vse vrste lokalov.

Za 1. maj iskreno čestitamo!

KEMOOPREMA TREBNJE

Cisterne za centralne kurjave z greliči ali brez njih.

Hitra izdelava in dostava na dom.

Za 1. maj čestitamo vsem delovnim ljudem!

ZDRAVILIŠČE

Gasteske Toplice

Za 1. maj obiščite naše gostinske lokale: restavracijo, kavarno, bar ter notranji in zunanjé kopalne bazene.

Za 1. maj iskreno čestitamo!

ŽIVI ZID

Ob prazniku slovenskega naroda 27. aprila in velikem slavju v Velenju objavljamo iz knjige Staneta Terčaka ŽIVI ZID odlomek, ki govori o zadnjih pohodih legendarne Stirinajste divizije na Štajerskem.

Noč pod Pece nas ni pozvala. Mračno, megleno jutro v dolini Bistre nas je pozdravilo vse neprespane in pobite. Kakor megla so se vlekli borce okoli lesene bajte. Straže zunaj so se stisnjene v dve gube opirale na puske. Pred jutranjim hladom in vetrom, ki je vel po ozki dolini, so se horec zavijali v tanke, raztrgane plašče. Sonce še ni posijalo v dolino, skladi Pece pa so že zareli v njegovi svetlobi.

Kolona se je pred bajto uredila in zavila proti gornjem koncu dolinice in kmečkemu domu, ki je čeljal k kakih sto metrov nad cesto. Cesta je vodila v Crno. Ko smo dospeli pred hišo, je v kotlih že vrelo. Kuharji so zaklali dva koštruna in jih razsekali. Urno so se vrteli okoli ognja in metali kose mesa v vrelo vodo, da bo čimprej kuhan toliko začeleni in potreblji topli zajtrk. Vsi smo strmele v kotli kač v odrešenje. Obeta se nam je topia juha z mesom,

ki nas bo ogrela in nam vrnila modi.

Veseli smo se prezgodaj! Na zgornjem koncu doline je nenadoma zarogalo in se usulo proti nam. Načr patruje se se že spoprijale s Svabli. Zagrizeno so sekale z vnožajo Komna na cesto. Neenci so vtrajno rinnili na naše položaje. Pred Osojnico bato, ki je čepela nad cesto in jim zapirala prehod k nam, se je razbesenila borba. Borci, ležeči v zmrzlem snegu niso popustili niti za korak. Kakor lačni volkovi so kazali Švabom zobe in bralnili bato z zadnjimi silami. Pri hiši, kjer se je kuhal zajtrk, so borce brez poveka po prvih strelah zahrumeli iz hiše in zavile položaje okoli nje. Trhli plotovi okoli gorice in staj so se hreščče lomili. Skozi prehode v plotovih so se usipale razredcene čete. Besna srđitost nam je gledala iz oči. »Prekleto, tako poceni se pa ne damo ugnati, zajtrka še nismo pospravili, lačni ne gremo nikamor,« se je zarežal borce za plotom. Vsi smo bili trdno odločeni biti se za toliko začeleni zajtrk do zadnjega. V kotlih je kipele. Vonj po na pol kuhanem ovčevini nas je razburjal do one mogosti. Zdelo se nam je, da je vse ozračje, vsa dolina polna tega vonja.

Juha in meso bosta vsak čas kuhanata. Ne in ne! Pravnikamor nas ne premaknejo. Kotlov na bomo prevrnali. Naj le pridejo! Fantje, niti koraku od bajte, dokler ne pospravimo zajtrka, je boiral Cene.

Takrat nas je napolinila divja odločnost. Bili smo podobni lačnim zverem, ki uporno branijo svoj plen.

Na zgornjem koncu doline je postajalo strešanje vedno krepkejše. Modan, gost temno siv dim se je dvignil v nebo. Veter ga je raznašal po dolini. Zasmrdio je po goreči slamici. Ta vonj se je mešal v ozračju z vonjem na pol kuhanem ovčevini. Frici so s fosfornimi izstrelki začeli leseno, s skopo krito zajtrk. Vsi so se vlekli v temnici vse v ognju.

Ko smo se razporejali za plotovi, je iz gornjega klanca doline primotovili komandan Luka. Ze od daleč je mahal z roko in kazal prek doline na vnožajo Oravega vrha.

Fantje, brž prek ceste in na pobočje hribu, da se rešimo. Vsak trenutek nam lahko preseka pot! Kar zagrazelo nam je po telesu. Spomnili smo se Komna in zasede v Rastkah. Na zajtrk smo takoj pozabili. Ubogljivo in z največjo naglico smo sledili Luku. Kuharji so ročno prevrnili kotle. Diseca vroča juha je talila umazani sneg. Borce so se umikali nazaj prek gorice. Vsak se je zaletel k prevrnjenem kotlu in hlasino pograbil kos ovčevine. V teku smo nadaljevali pot prek čistine v strugo potoka, po katerem smo se umikali, da čimprej prekoračimo cesto in se zakadimo v strmine.

V teku, s puškami, pripravljenimi za streli, smo trgali na pol kuhanem mesu in ga poželjivo goltali. Vedeli smo, da je to naš zajtrk, obed in skoraj gotovo tudi večerja. Jesti je bilo treba, posebno še, ko smo gledali mreke strme bregove Pece. Po vseh strilih smo se vlekli v strmino. Šele sedaj smo lahko presodili položaj. Za pravo borbo je bil sposoben le redkokdo izmed nas. Molčiči komandan Luk je zadel pravo. Kotli bi nas zapeljali v smrt ali v najboljšem primeru v taborisko.

Po dveh urah plazanja v snegu smo ugledali zapuščeno bajticu. Osamljena se je skrivala v okrilju mogočnih gozdov. Z muko smo se privlekli do nje. Nalomili smo si smrekovih vej in polegili. Pod nami so hrstali v snegu čevilli zapoznali borcev, ki so se vzpenjali za nami. V dolini pa so redko streljale zadnje straže, ki so se čez dobro uro vse zasopile in zdaleko privlekle h glavnini.

Bili smo zopet v snegu. Načelnik štaba Prodnik je razgrnil specalko. Gledal in tuhjal je, kod naj krenemo. Z Lukom sta izbraja pravo pot. Smeri nismo smeli spremeniti za nobeno ceno. Naša smer je bila Moravska. Treba je bilo zaviti proti jugozahodu.

V premišljevanju nas je znotilo poketanje pusk naših straž na desnem krilu.

Hudiča, ali se vozijo z letali za naši, da so že tukaj, je zarental Jaka in napel orzostrelik. Položajev si nismo izbirali, razpostavili smo se kar okoli bajte.

Tukaj jih bomo z lahkoto nakresali, če rinejo v strmino. Z goliimi rokami jih počemo nazaj v Bistro, je z jezo v očeh pripomnil Jože.

Pokanje je ponehalo. Straža je javila, da se je prek poboda prisnučala Švabska patrulja. Nič hudega sluča so jo rezali prav proti nam.

To smo jim posvetili, da se je kaidlo za njimi. Naravnost v dolino so jo ucvrili, da so se kar iskre kresale, se je počahal stražar.

Zasedili smo položaje nekaj metrov više nad leseno bajto in se oddahnili.

V zgodnjem popoldnevu so se začele vladiti dolge sence po mračnem smrekovem lesu. Sence se je skrilo za robato in zobato Raduho. Kom en pa je tvoje teme nastavljal sončnim žarkom. Stal je na nasprotni strani ves pomljen. Toplotna in neka domačnost sta dihalo preko grivastega vrha. Kar točilo se nam je po zavetju in razgledu, ki nam ga je nudil prejšnji dan.

Fantje so posedli in zamisljeno ogledovali hribovje za Komnom. Velikanske Tirske pedi s še večjimi predah so s svojimi najvišjimi napočinimi skladi gledale na nas. Bridke spomine smo obujali ob ogledu na vse te vrhove. Kje so dnevi, ko smo na njihovih pobočjih nožili. Zdelo se nam je, da je tega že najmanj leto dni, mlin pa je komaj dober teden. Vsak bataljon je imel takrat

že svojega harmonikarja, ki nam je v hišah, kjer smo pronočevali, pričaral z svojimi harmonikami prijetno domačnost. Sedaj ni bilo med nam nobenega več. V gozlih ležijo prestreljeni mehovi. Tam daleč po vrhovih leži tudi večina naše komore, ki nas je tako zvesto spremjala na našem pohodu. Kje so borce, nasi tovariši tomšičevci in bračicevci? Kako se jim godi? Ali so imeli vsaj toliko srca pri prebijanju kakor mi? Vse je bila za nas velika neznanica. V koloni so bili redki tovariši, ki so se premogli nahrbnike. Večina jih je izgubila ali odvrgla na težkem pohodu.

Še vprašanje od borcev do borcev.

»Zvezla je, v koloni so vse je vracači odgovor Jančko, komandan zadružnice. Pot se je vila med smrekovjem. Zametov se nismo več izogibali. Počitka si nismo mogli privoščiti, hiteti je bilo treba.

Visoko v rebreh sta se zasvetili dve majhni, drobni lučki.

»Oh, vendar enkrat, je ob pogledu na lučki rahnilo med borcev.

»Poglej, tudi v tej strmini so borce, je počasi izgovaril intendant Lovšin in pokazal

nja smo rinili po ozki gazi in našli opazovali, kda se bodo pokusalni obriši baji. Na pravili smo oster ovink in nenadoma skoraj padli prek visokega plota v žoricu. Pred nami se je motno bellimotočen kmečki dom. Skozi velika vrata smo vstopili v prostorno, s kanonom tlakovano vežo. Koroski dom v visokih, komaj pristopnih hribih nas je sprejel s tako toplino, kakor so znali sprejemati le koroski hribovi Matjaževe vojsko.

Bili smo rešeni...

»Dober večer, fantje, kar naprej,« nas je v lopi v vsem obrazom pozdravil gospodar. Obe od dela zanjavi roki nam je moč v pozdrav. Vsa družina nas je zvedavo ogledovala. Zasmilili smo se jim. Zahrumeli smo v veliko prostorno hišo. Na heljavorovi mizi so se znašli veliki hlebi črnega kruha. Miza se je nagle spraznila. Naključ pri peti je postavil hlapec poln škaf tepkovca in veliko zajemalko.

»Fantje, zdaj pa po njem! Ko spijete, borna še primešek,« nas je hrabil.

Gospodar je zadel deliti cigarete. Prave cigarete, in koliko! Jedli, pili in ludili smo, kolikor je kdo počiel.

Na dvorišču je nastal ropot. Iz hleva so vlekli v gorico velikega, težkega vola. Jože, ki je stal pri oknu, je pomežkal: »Tale nam bo vrnili moči!«

V kuhinji se je v velikem kotlu greda voda, da sprejme kose volovskoga mesa. V trenutku je bila pozabljena ovčevina v Bistri, pozabljena pa je bila tudi vse trpljenje.

Dva dni smo počivali v visokem pogorju na koretski strani. Obrati Švabov so bili razklenjeni. O fricih nabolito več sledu. Švabske kojone niso mrtve planinskega mira. Planine so se nam zdele prijazne. Z ljubeznijo in občudovanjem smo jih ogledovali. Bile so naše velike zatičnice.

Hajke so prenehale, svabji so se potaknili po postojankah v dolini kakor popravljeni cuki. Doline so lahko vklonili v svoje verige, toda planinam niso mogli do živega. Planina so čuvale svoje ljudi. Na njih je sijala svoboda za svobodne ljudi.

Vsičko gori pred vrnji v svojem planinskem araku, ob kruhu, mleku in mesu so si borce nabrali novih moči, ki so jih potrošili na dvomesečnem pohodu.

Stajerska nas je sprejela s snegom in burjo, Švabi, z bombami, mitraljezi in topovi, naši ljudje na naši zemlji pa s težkim pričakovanjem, ljubeznijo in z odprtimi rokami.

Zaorali smo ledino od Sote prek Kozjanskega, Pohorja in Paskega Kozjaka, Gradske gore, Savinjskih planin in

Reprodukcia ilustrácie B. Jakca z knjige Staneta Terčaka »Živi zid« o pohodu XIV. divizije na Štajersko

Komandan Luk je dal z roko proti lučkom, kjer so znač za odhod. Počasi in z več nadnjimi počitki.

Zbrali smo poslednje sile in pospešili korake. Nismo gledali več na pot, zaletavali smo se drug v drugega, padali in napredovali po ozki gazi. Naprej, samo naprej, da prispremo čimprej a lučkom! Na nič drugega nismo več misili. Vsi borce so zavzeto gledali v temna pohodja, kjer sta migotali dve drobni iskrice.

»Lučki!«

S strahom smo ugibali, kaj je na koncu slemena. Ali bo med nami in drobnimi lučkami še soteska, in če bo, kako globoka je.

Tedaj se je v dalji kumaj zaznavno oglašil zvon. Se nimir ga nismo poslušali s

»Proboj XIV. divizije predstavlja eno od najslavnejších strani herojske borbe narodnoosvobodilne vojske v Sloveniji.«

EDWARD KARDELJ

tako zbranostjo.

»Zvon, zvon! Vas mora biti v bližini,« je sel sepet po vsej koloni. V planini je zvonilo otočno, počasi se je razvalil glas zvonika prek zapuščenih, zasneženih lesov in globin in nas vabil.

Pri Sv. Jakobu je zvonilo večno luč. Nam pa je zvonilo v novo življenje.

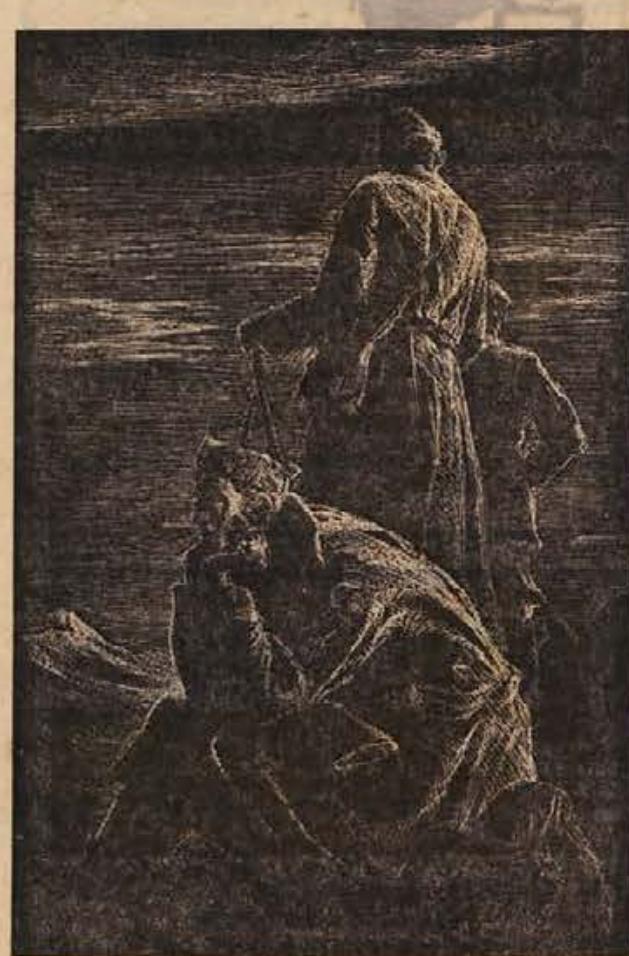
Stopili smo na ozek kolozov na čistini. Lučki sta izgnili. Kolozov je bil izbran, vedeni smo, da so hiše in ljudje v bližini.

Srečni in polni pričakovanja

Pece, Crnivca in Menine planine vse tja proti morski strani.

Naloge, ki so si jih dali izkravali borce Pohorskega bataljona, Kozjanskega in Koroškega odreda in Slavonove brigade, je izpolnila Stirinajsta udarna divizija.

Iz planin so zopet zaveli vetrovi svobode. Prinasali so pozdrave svobodnih borcev vasem in mestom. Borba za svobodo, ki so jo pričeli prvi Štajerski partizani, je vplamela od Prekmurja pa do Gospe svete.

Reprodukcia ilustrácie B. Jakca z knjige Staneta Terčaka »Živi zid« o pohodu XIV. divizije na Štajersko

Odločili so se za vojaški poklic

Kmalu bo konec šolskega leta; za marsikate rega mladeniča se tedaj zacnejo prve tegobe. Med težave štejemo tudi izbiro poklica. Ni se lahko odločiti za izbiro življenske poti. Razen tega je vedno težje dobiti primerno mesto za uk. Štipendijo in podobno. Zato se mladi fantje vedno bolj odločajo tudi za vojaški poklic; marsikateri postane podoficir in oficir JLA. Ker dovolj ne poznamo prednosti in težav poklicnega vojaka, smo obiskali šest aktivnih pripadnikov JLA in jim zastavili nekaj vprašanj:

- Kaj vas je vodilo, da ste se odločili za vojaški poklic?
- Kakšno je vaše počutje v JLA in kaj vam nudi ta poklic?
- Če bi se ponovno odločili, kateri poklic bi izbrali?
- Kako preživite prosti čas?

PONOVNO BI SE ODLOČIL ZA TA POKLIC

Mirko Alapović (18 let) — vodnik inženierske službe:

«K tej odločitvi so me v glavnem vodile materialne razmere doma. V tem poklicu se počutim dobro, vzljubil sem ga. Materialni pogoji so kar dobri, zadovoljen sem. Ce bi se moral ponovno odločiti, bi sel v Šoljo za telesno vagojo, ker du Športa čutim posebno nagnjenje. Saj igram tudi nogomet pri novomeškem Elanu.»

OD NEKDAJ SEM HOTEL IMETI UNIFORMO

Stojan Jakimovski (18 let) — kadet podoficirske šole:

«Od nekdaj imam rad uniformo, zato sem se lahko odločil za ta poklic. Po končani osmiletki sem sel v podoficirska šolo, ki lo zdaj obiskujem že tretje leto. Sel sem zato, ker mi ni treba skrbeti za zaposlitev, opravil bom soferski izpit in istočasno se očisul vojaški ruk. Počutim se zelo dobro, ponovno bi se odločil za poklic, ki sem si ga izbral. Prostti čas izkoristim za sport, poslušam glasbo in berem knjige.»

JLA MI OMOGOČA NADALJEVANJE ŠTUDIJ

Milos Džunović (29 let) — podporočnik ABH službe:

«Ko sem ocenil dobre možnosti za svoj atelijerski razvoj, sem se lahko odločil za oficirske poklic. Vedel sem tudi da JLA nudi sve možnosti za osebni razvoj človeka. Sam sem izredno dostudiral za podporočnika, trenutno pa studiram že na višja šoli. Počutim se dobro, saj imam vse, kar potrebujem. Ce bi se ponovno odločil, bi bila moja odločitev enaka sedanjem, vendar bi začel z osmimi gimnazijami. V prostem času se bavim s streškim športom, studiram in se pozdičam svoji družini.»

ODLOČIL BI SE ZA VOJAŠKEGA PILOTA

Mirko Bilbija (27 let) — poročnik tehnične službe:

«Ze od malega sem želel postati vojak, posebno me je navdušila vojaška tehnika. Za vojaški poklic sem se odločil tudi zaradi tega, ker doma nismo bili premožni in sem si moral kar sam poiskati najboljše pogoje za studij; te pa mi je lahko nudila JLA. Trenutno se počutim dobro, še bolj pa bi se, če bi imel svoje stanovanje. Pri ponovni odločitvi bi izbral poklic vojaškega pilota. Prostti čas posvečam družini, branju tehničnih knjig, televiziji in športu.»

TUDI OCE JE BIL OFICIR

Milan Prkeč (26 let) — vodnik I. klase inženierske službe:

«Ker je bil oče oficir, sem se tudi jaz lahko odločil za ta poklic. Posebno, ker sem videl večje možnosti za svoj nadaljnji razvoj kot v civilu. Pri nas je precej dobrega, pa tudi pomarančljivosti so. Poklic je zahteven in težak, vendar je se premalo cenjen. Prostega časa imam dovolj. Ce bi se ponovno odločil, bi izbral verjetno tehnični poklic; znanost in tehnika me zelo zanimala.»

OFICIR BI MORAL BITI VSESTRANSKI

Ivan Blatinik (34 let) — pošladjski kapetan:

«Zelen sem iti v vojsko, ker sem videl lepe možnosti za uspeh. Ker sem se že v srednjih šolah bavil s športom, sem to nadaljeval v JLA. Oficir naše armade je dobro preskrbel in ima nekaterje ugodnosti, zahiev pa tudi ne smnika. N obeneno delo mi ni pretekel, ce imam uspeh Nas poklic zahteva veliko, človek bi moral biti vsestranski. Ce bi se ponovno odločil, bi se za enak poklic, vendar za določeno usmeritev. Prostega časa imam kar dovolj, izkoristim pa ga za šport in ostalo razvedrilo.»

Kapetan I. klase Vlajko Mitić

duje kapetan Mitić. In kdor je bil v vojski, ve kaj to pomeni. »Zavedamo se, da je to orožje, ki ga plača naš deček! človek!«

Pr. oceni notranjega reda v kasarni: so bili spet prvi, gleda vojaške discipline in zadržanja pa brez enega samega prestopka ali pripombe!

Zanima me je, da vojaka sploh ne poklicem na report, ceprav je naredil napako ali prekršek, ker vam, da ga je tako zelo sram, da se to ne bo nikoli vec ponovilo.«

Sram jih je, ker vedo kako iskren prijatelj jim je. Boje se ga kot dobrega očeta. Na samem in zaupno so mi to povedali.

Vojak Ante Protrka, profesor književnosti in filozofije iz Imotskega, pravi:

»Z zgledom nas potegne za seboj. Spoštujemo ga tudi kot človeka!«

Taka metoda je kapetanu Mitiću zagotovila uspeh v kolektivu in osebno zadovoljstvo. Njegovo četo je laskavo pojavljali komandanji garnizije. Vojški pouk je česta obviadala s prav dobro oceno, streljal je odlično, se posebno z minometom, za vzorno vzdruževanje oružja in opreme so dobili oceno 5.

»Niti ena puška ni bila nagrivena od rje nit za 1 odstotek,« ponosno pripove-

v civilu, izjer je samoupravljanje drugače in dalj časa uzakonjeno kot v armadi!«

Pobrskal sem še globlja v »moralno-politično« zavest vojakov kapetana Vlajka in izzival:

»Kaj pa vojaška plača, ste zadovoljni s petimi dinarji na mesec?«

Bil so užaljeni:

»To vendar ni plača. Saj smo preskrbljeni z vsem. Tišti denar je za zdravo kremo in se za kakšno malenkost,« je naginjal vojak Giovanni Ostuni, pleškar, po rodu Italijan iz Pule. »Mir in svoboda — to je največja plača! Saj se učimo braniti svoj dom in svoje družine. Sram bi me bilo, če bi mi za to kdo ponujal denar!«

Giovanni je najboljši strelec z minometom v enoti. Njegova mina nikoli ne zgreši!

Vojaka Stanka Hromca, doma uslužbenca v zelzarni na Ravnhu na Koroškem, sem vprašal, katerega dneva v uniformi se najraje spominja in kdaj mu je bilo najbolj težko:

»Najbolj srečen sem bil na dan zakletve — prvič sem sel lahko kot vojaki v mesto. Pa tiste zadnje besede v svečanju obljubi, da bom pripravljen za svobodo domovine žrtvovati tudi svoje življenje, so me globoko pretresle. Nenadoma sem se zavedal, da Jugoslavija računa z mano — z mojim življenjem...«

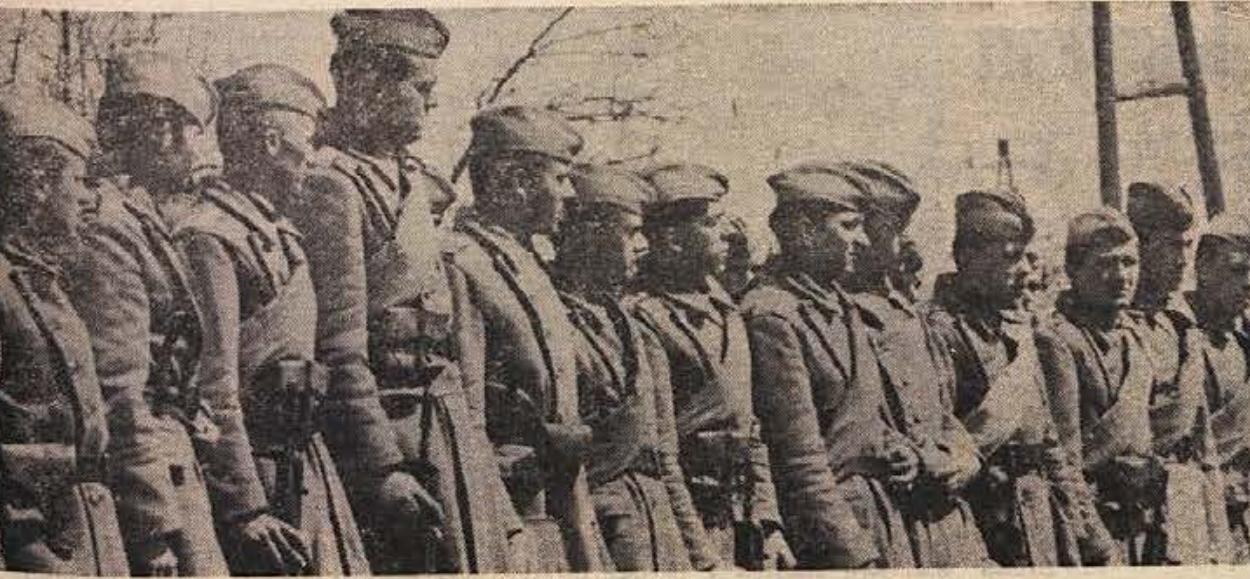
Najhuje je bilo prvič, ko nas je neko noč zbudil alarm trumbente. Odšli smo v mrzlo noč, v sneg in blato. Bil sem tako neutrjen, da so me zapustile moči in volja do vsega...«

Premalo je prostora in časa, da bi lahko zapisali vse kar so mi v nekaj urah povедali v četni kapetana Mitića. Upam pa, da bodo te vrstice vsaj malo opogumile tiste, ki misljijo, da je armada samo nepriljubna dolžnost. Odvisna je od vsakega posameznika. Kakor jo kdo razume, kakor jo kdo hoče razmeti!«

M. MOSKON

Giovanni (levo) je najboljši pri minometalu pravi Marko

Tovarišija kapetana Vlajka

Trije vojaki so se javili, da bi šli radi na obisk domov. Prijelo jih je domotožje. Kar tako. Radi bi sli...«

Cetrti se ni javil na rapport. Pa vendar je bil najboljši vojak. Čeprav je njegov brat pisal kapetanu Mitiću:

»Prosimo, pustite ga domov. Mati in oče so boli. Materi peša vid. Rada bi ga videla, morda ga čez leto dni ne bo več mogla...«

Kapetan je fanta poklical v pisarno in mu rekel: »Vem, da bi rad šel domov, pa si preskromen, da bi prosil. Tu imaš potni nalog!«

Vojaku so se orosile oči od hvaležnosti...«

»Neki naš tovarš je padel in si poškodoval roko« pripoveduje vojak Ante. »Priskočili smo vse in kar tekmovali, kdo mu bo lahko pomagal do zdravstvene postaje... V civilu je drugače. Saj se niti zmenimo ne drug za drugega, pa če bi človek na cesti umiral!«

Armada je šola tovarštv. Tu smo si vsi bratje. Prijateljsko si pomagamo, ker venu, da bomo tudi sami deležni pomoči, kadar bomo v stiski.«

»Sovražim vojno in ljubim vojsko, pravi 44-letni kapetan I. klase Vlajko Mitić, komandir najboljše čete v garnizijskem polkovničku Nagodet v Novem mestu. Se temi besedami je kapetan Vlajko natanko omejil svoje življensko poslanje in uspeh v poklicu hkrati. Zanj armada nista med in ogenj — v fantih, ki pridejo v kasarno z vseh vetrov domovine, še ljudi, njihove usode in hotenja. Potruditi se, da jih razume, da se jim približa in jim pomaga. Zaupajo mu. «Biti vojak je težko, pravi. Vendar mi bo bočno tudi, ko se bom moral p sloviti od uniforme. Rad imam te fante in vsak njihov uspeh mi pomeni nekaj dni življenske vec...«

Zanimalo me je kako kapetan Vlajko skuje to veliko prijateljstvo, to vez med ljudmi, ki se srečajo enkrat v življenu na pravzaprav neprijetni dolžnosti.

»Ni človeka, ki ne bi imel rad samega sebe,« pravi, »ni ga, ki se ne bi veseli lastnega uspeha. Pazljivo spremjam delo svojih fantov in nikdar ne pozabim poahljiti niti najmanjšega uspeha. Še nikdar nisem naletel na vojaka, s katerim se ne bi dalo delati. Trdim, da ni nepopravljivih ljudi in pripovedovanja kolegov o nekakšnih problemih me naravnost cu-

Vojaka Protrka in Hromca med pogovorom

Niko Jakofčič je živi leksikon

V Cerkvišču v Beli krajini živi eden iz med predvojnih komunistov, ki se vse od leta 1918 dalje natančno spominja dogodkov do danes – Njegovo pripoved bi morali posneti na magnetofonski trak

V Cerkvišču je bila, da je strah, a sem se le prebila do Jakofčiceve hiše. Gospodarja Niku sem zmotila pri beljenju sobe. Odložil je čop, sedla sva za mizo, nakar je v pogovoru bežal čas do poznega popoldneva. Tovariš Jakofčič je živi leksikon partizanskega dela vse od prvih narodnikov Zveze komunistov v Beli krajini do današnjih dñi. Po njegovih spominih bi lahko napisali celo knjigo, tako natančno se spominja dogodkov, ljudi in datumov.

– Sem še iz prejšnjega stoletja. Za politiko sem se začel zanimati kot mlad fant, udeleženec prve svetovne vojne, ko sem spoznal, kako nemiselnino je boriti se in umirati za kapitaliste. Bil sem tudi v italijanskem ujetništvu, zato sem prisel domov šele leta 1920, ko se je osnovala Jugoslavija.

Natančno mi je opisal razmere na vasi v časih, ko je imel minister Pušek svoje pristaže, in kasneje, ko je

ja Bela krajina, po združitvi okrajev pa sem bil predsednik okrožnega odbora Novo mesto do decembra 1946. V prvi povojni republiški ustavnostni skupščini sem bil poslanec.

Ni mogoče v članku napisati vsega, česar se tovaris Jakofčič spominja iz dñi graditve naše ljudske oblasti. Točno ve, kaj je delal ta ali oni odbor, kdo je bil za posamezne naloge poverjen.

RIA BAČER

– Žemlje ne potrebujem, saj je ne bi mogel obdelovati. Živim od pokojnine. Res pa mi je bilo malo čudno pri srcu, ko je zadružna moja zemljo pred tremi leti razprodala. Dobili so zanje več kot milijon.

Od Niku Jakofčiča sem se poslovila z misijo, da bi morali njegovo pripoved posneti na magnetofonski trak.

NE GRE LE ZA REFORMO V GOSPODARSTVU, AMPAK ZA REFORMO VSE DRUŽBE

Pretekli teden je v okviru proslavljanja 50-letnice KPJ predaval na osnovni šoli Savo Kladnik v Sevnici tovaris Miha Marinko. (Foto: Alfred Zeleznik)

Kongres se nadaljuje na tisoč frontah

Intervju s članom sekretariata CK ZKS in urednikom slovenske izdaje KOMUNISTA Francem Štincem – Boj za reformo je boj v dejanh!

»V tem je bil IX. kongres ZKJ bistveno drugačen od dosedanjih kongresov Zveze komunistov Jugoslavije?«

Od prejšnjih kongresov se je po mojem razlikoval po tem, da je bil obrnjen predvsem k našim lastnim problemom. Pri tem je poskušal biti kar se da stvaren, nepotvorjen: Jugoslavijo je oseval takšno, kakršna v resnici je, brez hvalisavega povzdržovanja uspehov. Skozi številne razprave delegatov je pokazal, kako živo prisotna je že samoupravna ideja v naših odnosih, v praksi. To je že, kot pravimo, materialna sila, ki je ni več mogoče zaustaviti ali celo poraziti. Res je, da sa pravljajanje marsikje se boleha za raznimi otroškimi boleznicami, toda ono je tu, treba ga je samo naprej razvijati, da bo postal samostojnejše, bolj samozavestno in seveda tudi sposobnejše.

Najbolj se mi je vtišnila v spomin misel nekega delegata, ki je med drugim rekel, da med odstopajočim sta-

rim, administrativnim in nastopajočim novim, samoupravnim sistemom včasih nastaja prazen prostor, kot nalača primeren za razne zunede, napake, nemarnosti itd. Če se hočemo izogniti raznim napakam, ne bomo klicali na pomoč starega, že preživelega sistema temveč bomo naprej poglabljali in izpopolnjevali novega, ki se nismo mogeli pokazati vseh svojih prednosti, ker se ni povsem zaživel.

Druga misel, ki se mi je zdelo celo vodilna, je bila ugotovitev delegata v komisiji za nadaljnji razvoj Zveze komunistov, da demokratične družbe ni brez demokratične partie. Uspešna preobrazba Zveze komunistov v demokratično, sodobno idejno-politično silo je zato obenem pomembna spodbuda za nadaljnji uspesen razvoj naše samoupravne družbe.

»Kaj je kongres prinesel novega v mednarodne odnose pri nas?«

Vec odkritosti. Kongres je pokazal, da problemi, ki izvi-

rajo iz družbeno-ekonomskih odnosov in ne iz nekakšnih mednarodnih nasprotij, niso več tahi. Delegati so o njih govorili odkrito, sproščeno. Res je, da so bili pogledi na povsem konkretni probleme včasih bistveno drugačni, a drugače tudi ne more biti, saj vendar živimo v ekonomsko in kulturno zelo neenako razviti Jugoslaviji. Mnoge stvari so sedaj po kongresu mnogo bolj jasne kot na primer vloga sklada za razvoj nezadostno razvijenih republik in krajev, vprašanja državnega kapitala itd. Bolj poglobljeno, tudi bolj strokovno bo treba proučiti vprašanje tako imenovane kompenzacije ali bolje prelivanja dohodka iz republike v republiko oziroma iz panoge v panoga.

V bistvu gre za nadaljnjo graditev naše federacije, ki mora postati zares skupnost enakopravnih narodov in narodnosti. Če smo včasih upravičeno jezni zaradi počasnosti pri urejanju dolgoletnih problemov na zvezni ravni, tega niso krivi nekакni mednarodni problemi, temveč je kriv birokratizem nekaterih zveznih organov, ki je nadležen Sloveniji prav tako kot Hrvatski ali Srbiji. Zdi se, da bo treba energičneje in hitreje posodobiti zvezno upravo in jo razberenit trdoživilih starih navad in manir.

»Kako so vplivale na odločanje in opredeljevanje delegatov predhodne obravnavi kongresnih dokumentov?«

Temu se pravi – sodobno snovati in pripravljati kongres. Imate prav: predhodni dokumenti so omogočili delegatom poglobljeno delo. Vsak se je lahko, če je hotel, temeljito pripravil na razpravo na kongresnih tribunah. Prvič smo uvedli na zveznem kongresu tudi demokratično proceduro sprejemanja dokumentov, pa primer z amandmajmi. Le-te je bilo treba kajpak utemeljevati, braniti ali pa zavračati. Zato so se roke delegatov pri glasovanjih večkrat križale.

Mislim, da so dokumenti IX. kongresa ZKJ dobri predvsem po zaslugu tako skrbnih priprav in siroke javne razprave, ki je predlagana stališča v osnutkih dokumentov dobro presegala in stekala. Brez takih priprav in brez takih javnih razprave bi bil kongres le manifestacija, ki bi ga po svoje uravnavala volja manjšine. Tako pa je bil kongres zares delovni zbor jugoslovenskih komunistov, ki je opral svoje delo na poglobo-

ne analize, studije, široke razprave med članstvom itd.

»Katere naloge so predvsem pomembne za pokongresno dejavnost Zveze komunistov?«

Nekdo je lepo rekel, da kongres sam po sebi ne more dati več dobrin, več dela, več aktivnosti. Uresničevali kongresne rezolucije pomeni prevajati stališča v konkretno, realne odnose, v življene. Kongres se mora nadaljevati na tisoč frontah, vsak dan in vsepolovod.

Najpomembnejša naloga, ki pa ni ločena od drugih, je uresničevanje reforme. Tovariš Tito je v svoji sklepni besedi rekel, da moramo do naslednjega kongresa pripraviti reformo do zmagovalnega konca. Na prihodnji, to je deseti kongres ZKJ moramo priti z več uspehov in manj grehov. To pa pomeni, da se moramo za reformo, ki ni enkratno dejanje, temveč mora postati poglavito vodilo in merilo našega gospodarjenja, bojevati vsepolovod, od tovarne prek občine do federacije. Ta bo kajpak ne sme biti deklarativen, ker potem ne bo otipivljiv, bo le boj z milini na veter. Z ovimi, ki se postavljajo na not reformi, najsi bodo to slab gospodarjenje, majhna produktivnost, slab odnos do strokovnjakov itd., se je treba spoprijemati ob konkretnih problemih in pojavih.

Zdi se mi, da prevedemo samo o reformi v gospodarstvu. Več bi morali storiti tudi za reformo celotne družbe, celotne družbene organizacije, ki je tudi le prepogosto neučinkovita ali premašo učinkovita. Na primer: politika na vseh ravneh; tudi ta ni zmeraj dovolj učinkovita, dovolj intenzivna, temveč je, narobe, se preveč ekstenzivna, preveč zaposlena z deklaracijami. Mislim, da se ne bom zmotil, če bom rekel, da je modernizacija gospodarstva, povečanje njegove produktivnosti v marsicem odvisno od učinkovitosti celotne družbene organizacije.

Zelo pomembno se mi zdi nadaljevanje s preobrazbo Zveze komunistov, ki pa nikakor ne sme biti samo organizacijsko-tehnična, temveč mora biti vsebinska. Uspehe organizacije moramo merititi samo po tem, koliko uspeva komunistom revolucionirati socialne odnose pri nas, koliko so uspešni v prizadevanjih za napredek naše družbe, v skrbi za človeka. Njihov ugled, njihova veljava bo v sorazmerju z rezultati njihove akcije, njihove revolucionarne dejavnosti.

Vražnjava zastavlja JOZIČA TEPPEV

IZ CASA, KO JE PARTIJA PREPOVEDOVALA LJUBEZENSKA RAZMERJA

Moj prvi in zadnji partizski opomin

50-letni Tone Smole, po letih članstva najstarejši komunist trebanjske občine, pripoveduje o svojem sprejemu v organizacijo

Tone Smole, nosilec spomenice NOB in visokih odlikovanj, po letih članstva najstarejši med okoli 500 članov Zveze komunistov v trebanjski občini, bo 25. maja, ko ima rojstni dan tudi tov. Tito, star napakan toliko kot naša partija – 50 let. Naključje je hotelo, da bo to dan tudi osrednja občinska proslava ustavnovitve KPJ pod mirenskim gradom, tako da bo na skromni Tone, kakršnega vsi poznamo, slavil več prazniki hkrati.

Tone, ki je bil pred 50 leti rojen v Selcah pri Knežji vasi, nam je svoj sprejem v Komunistično partijo opisal takole:

»Po štirideveterih bojih z Italijani na Muljavi sem bil junija 1942 pri Lučarjevem kalu sprejet v KP občine Varetovega bataljona. Takrat sem tudi zvedel, da sem bil do tega časa kandidat in da so me opazovali, kako iz-

poljujem različne naloge.«

Po končanem uradnem delu sestanka je sekretar-

ka Marjanca odšla v štabni sotor, mi pa smo čakali, da bodo urejene nekatere formalnosti. Izkušen partizan, odličen borec in obveščevalec, komunist in humorist Ivo mi je potisnil v roke zapenjeno pi-

smo, češ naj ga odnesem sekretarki.

Ko je Marjanca pismo prebrala, mi je odločno rekla: »Ce boste še napisali tako pisma, boste partizansko kaznovani! Nisem vedel, kaj je narobe, s strani pa sem opazil samo, da je na papirju narisano srce z marelom prehoden. Bil sem v zadregi, ni sem vedel, kaj bi naredil.«

To je bil v 27 letih moj prvi in zadnji partizanski opomin hkrati. V tistem času je bilo po partizanski liniji strogo prepovedano navezovati ljubezenska razmerja. Razmere so zahtevale tako ostro partizansko disciplino, saj je bilo le na ta način mogoče uresničevati tisto, kar smo imeli za našo osnovno logo. Partija nas je v najtežih urah učila dostenjega vedenja in pravega tovarištva. Le tako smo znogli velike naloge v vojnem času in še težje v povojni graditvi.«

M. L.

nepredne kmete navduševal Radić, Jakofčiča pa sta oba razočarala, zato se je okoli leta 1923 začel nagibati h komunistom.

– Leta 1930 sem prisel v stik z Janezom Marentičem, domačinom, ki je študiral v Zagrebu agronomsko fakulteto, a je pogosto prihajal domov v Boginjo vas. Bil je komunist. Večkrat sva se z njim in s pokojnim Črnčičem sestajala, spoznala sem njune ideje in se zanje vedno bolj navduševal. Neko nedeljo 1933 pa me je Marentič povabil v Smukovo gostilno na Mlakah, kjer smo se tudi sicer najlaže shajali. Najprej me je spraševal razne stvari, nato pa vprašal, če bi postal komunist. Pristal sem, nato mi je dal roko in dejal:

– Od danes naprej si član Komunistične partije!

Partizska celica na Mlakah je bila zelo delavna. Z našo miselnostjo smo skušali predeti med minoice prek Sokola in kasneje s pomočjo društva kmečkih fantov in deklet. Ko je prišlo leto 1941 in druga vojna, smo bili pripravljeni. V Cerkvišču smo že 1941 imeli svoj odbor OF, nekaj mlajših fantov pa je že takrat odšlo v partizane. Po sklepnu partizske celice sem jaz ostal na terenu. Na rajonski konferenci OF v Gradu leta 1942 sem bil izvoljen za sekretarja ter opravil to funkcijo do junija 1943. Takrat sem postal predsednik gospodarske komisije za rajon Gradac, kmalu nato pa predsednik okrožne gospodarske komisije. Imeli smo naloge zbirati hrano po vseh. Spomladi 1944 so me izvolili za predsednika okra-

LESTEV VARIANT NOVO!

Idealen pripomoček v gospodinjstvu, vrtnarstvu in sadjarstvu. Lestev je lahka, prostostojeca - dvokrilna, v nekaj sekundah pa jo lahko spremimo v 3 metre dolgo lestev za prislanjanje.

Izdeluje Inkop Kočevje

Mercator
REKLAMNA PRODAJA
IZJEMNE, UGODNE CENE
za:
• ANANAS SIRUP »VITAMINKA«
• SADJEVEC NARAVNI »FRUCTAL«
• VINO, NAMIZNO, BELO IN RDEČE
»SLOVIN«
• ČOKOLADNI DESERT »KANDIT«
• BALKAN KEKS »KOESTLIN«
• NAPOLITANKE NOUGAT »KOESTLIN«
• SARDINE V OLJU - MIRAMAR
»DELAMARIS«

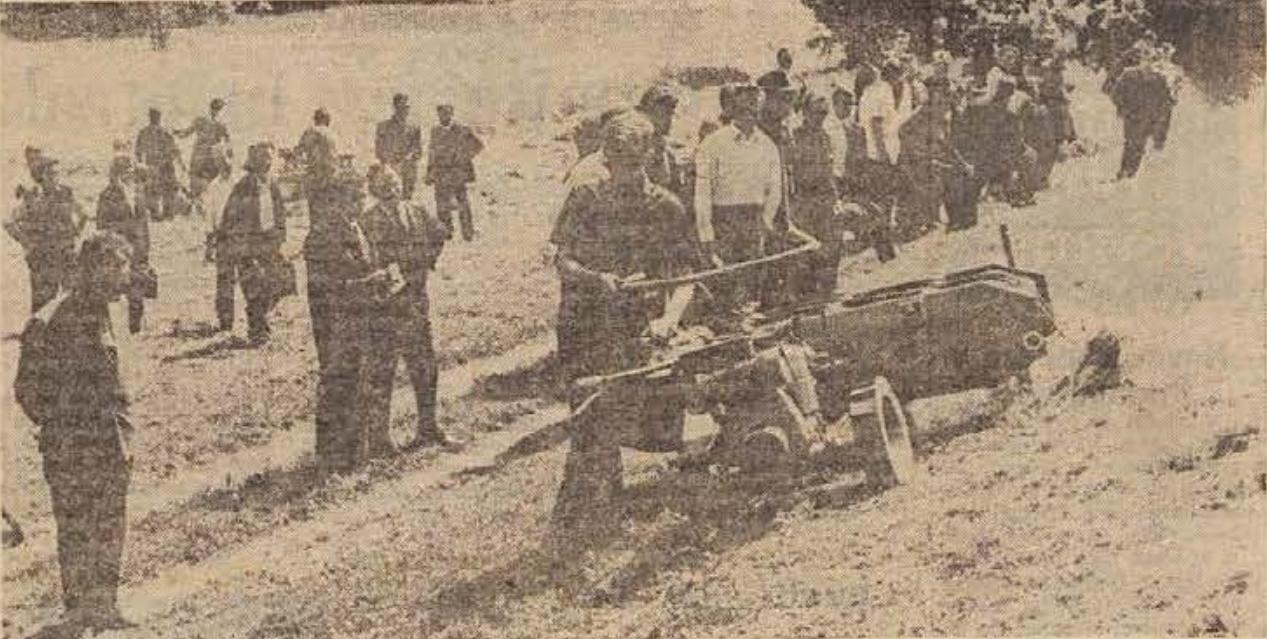
V VSEH PRODAJALNAH MERCATOR

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST

UNIOR
orodje za vsak dom!

POMAGAJ SI SAM IN BO POMAGAL

KMETIJSKA MEHANIZACIJA: Da, toda kako ob teh cenah do nje?

KMEČKA TRIBUNA LJUBLJANSKEGA ŠTUDENTSKEGA LISTA

Na razpotju ne vemo natanko: kam

V kmetijstvu nimamo jasnega koncepta — Doslej so imela politična in ideološka izhodišča prednost pred drugimi — Prihodnost je v sožitju zasebnega in družbenega kmetijstva

Je izhod iz težav v kmetijstvu res samo v tem, da bo na vasi čas naredil svoje: odpravil prenaseljenost, izboljšal strukturo, uvajal novo tehnologijo, krepil sposobne kmetije itd.? Je storila družba, vsi odgovorni od skupščine do političnih vodstev že dovolj, če smo razmere samo ugotavljalji, zapisali dobre resolucije? Ali ni naloga učinkoviteje spodbujati k rešitvam, ukrepati in pomagati? Smo nestrejni, če zahtevamo akcijo, jasno pot razvoja in manj zmot? Smo res demagoggi, če trdimo, da se pomena kmetijstva ne zavedamo dovolj? Zakaj slišimo zahteve nekaj tisoč železarjev bolj kot glas mnogo več kmetov? Samo zato, ker vemo, da se kmetje ne znajo organizirati tako kot delavci.

Te misli roje človeku po glavi, ko prebira uspej poskus študentskega lista Tribune, ki je v svoji zadnji številki pod naslovom »Kmečka tribuna s pomočjo izbranih izjav nekaterih poznavalcev kmetijstva opozori na najvažnejše probleme na tem področju.

V večini izjav je cutiti klic po jasnem konceptu razvoja kmetijstva. Prof. Jože Levstik pravi: »Največje rezultate je po mojem mogoče dosegli, če bomo mobilizirali kar na več kmetijskih proizvajalev. Ne smemo sektati ne v levo ne v desno.« Inž. Janez Peroviček, nekdajšnji sekretar za kmetijstvo: »Prisotnost kmečkega sloja v političnem sistemu in političnem združevanju res ne ogroža socialističnega družbenega sistema.« Prof. Rudolf Turk: »Idejo samoupravljanja moramo prenesti tudi v našo vas. Pri posamezniku moramo vzбудiti občutek govorosti...«

Z nekaj teh okrnjenih izjav dokazujev, da se je pri nas uveljavil mazor, po katerem je kmet s svojim osebnim delom tako rekoč naš človek, ki ga v resnici potrebujevemo in ga bomo še potrebovali.

Vendarle je navzicle temu treba reči, da je to le ugotovitev, saj v zadnjih letih lahko nastejemo vrsto stvari, za katere lahko trdimo, da niso v prid zasebnemu kmetijstvu. Izkušanje so pokazala, da nas je poenostavljeno že v preteklosti veliko stalo: enkrat smo se navduševali za obdelovalne zadruge, drugič za kombinante, kampanjsko in nenačrtno. Dokopali smo se do spoznanja, da pravzaprav ni dilema v tem: ali zasebna ali družbena raba zemlje.

Mastnak sodi, da je neurejeno tržišče ena glavnih ovir za napredek kmetijstva. Prav: »Vertikalna integracija bi obvladala tržišče.«

Pri nas pa tega skoraj ni. Ce bi se posrečilo najti skupni interesi, danes ne bi stalo v Sloveniji 130 klanic (ne maio na račun živinoreje), če vemo, da bi potrebovali le 5 ali 6 sodobno urejenih. Danes pa gradimo celo še nove.

Pravo kmečko združenštvo lahko odločilno pripomore k napredku kmetijstva. K temu lahko bistveno pomaga tudi zastopstvo kmečkega stanu v naših organizacijah in skupščinah. Inž. Slavko Gliha pravi: »Naše kmetijstvo nima svojega »vrha«, ima mnogo družbene nadgradnje, hkrati pa je tudi brez nje.«

Jasno je potrebno določiti tudi odnos do zemljiškega maksimuma. Brez dvoma je omejevanje velikosti posestev umetno zadrževanje tehničnega napredka v vasi, hkrati pa je tudi sredstvo, ki na vasi zadržuje presežek prebivalstva. Pri tem smo večkrat nejasni: v isti sapi smo proti odhajанию s kmetij in za povečanje sposobnejših kmetijskih gospodarstev.

Danes bi bolj kot kdaj prej moral vedeti, kakšen koncept razvoja bo imelo naše kmetijstvo, kaj naj podpiramo in kako naj podpiramo. Odgovor ni lahak. Danes ga lahko le znanost in poznavanje celotne problematike, ne pa domnevne in zasebne politične rešitve. Kljub mnogim institucijam, ki jih

imamo pri nas danes ne premoremo kompleksne znanstvene raziskave o zapletenih problemih kmetijstva, kjer se tehnološka in ekonomska vprašanja prepeljajo s sociološkimi, socialnimi in drugimi. Le na podlagi take raziskave bi lahko načrtno urejali ta težka vprašanja.

Inž. M. LEGAN

Pouk v malih šolah se je začel

Osnovna šola Krško je organizirala pet oddelkov malih šol. Treje oddelki so v Krškem in po eden v Dolenji vasi in Založah. V Krškem so odprli vrata bodočim prvošolčkom že marca, v podružničnih šolah pa so jih povabili v šolske klopi v prvih aprilskih dneh.

Težave zaradi nerедnosti

Nekatere delovne organizacije v krški občini zelo neredno plačujejo prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Ta se steka v blagajno sveta krajevne skupnosti. Ker je to njen najpomembnejši vir dohodka, ji povzročajo večji zaostanki nemalo težav pri delu. Svet krajevne skupnosti je sklenil, da bo predlagal občinski skupščini popravek odloka. V prihodnje naj bi njegovo izpolnjevanje nadzorovala služba družbenega knjigovodstva.

Novo mesto:
pred IMV se je prevrnil
3. aprila zvezec se je peljal Dušan Lazar z osebnim avtomobilom iz Novega mesta proti Gorici. Zaradi nepriemerne hitrosti ga je na kratišču pred IMV zanimalo v betonski steber vratne ograje, odkopoder se je odbil in se prevrnil. Skode je bilo za 8.000 din.

• »MOJ Mali SVET«, revijo za vrtičkarje, reje malih živali in ljubitelje narave, izdaja: Časopisno podjetje KMECKI GLAS – Ljubljana • Revija izhaja enkrat mesечно na 48 straneh

kultura in izobraževanje

Nova premiera v Kostanjevici

V petek, 25. aprila opoldne, bo za šolsko mladino predpremiera, v soboto, 26. aprila ob 19.30, pa premiera mladinske igre »Sneguljčica« Pavla Golte, ki jo je z igrali Mladega odra pri PD Lojze Košek pripravila Marija Sketova. Nastopilo bo 28 mladih igralcev, ki so se vse leto marljivo pripravljali. Sestavo je zasnoval akademski slikar Avgust Lavrenčič, kostume Vlasta Hegedušičeva, glasbo Marko Žigon, plesa pa Borut Hanzík. Opremo za predstavo je posodila marmorska Drama.

Zadnji abonma

6. maja bo Mestno gledališče ljubljansko uprizorilo na novomeški odru igro »Častnik za novačenje«. V sezoni 1968/69 bo to zadnja abonmaška gledališka predstava za novomesko občinstvo.

Konferanca ZKPO v Sevnici

V ponedeljek je bila v sevnškem gradu konference kulturno-prosvetnih organizacij sevnške občine, na katero je občinski odbor povabil predstavnike vseh kulturnih skupin. Na konferenci so obravnavali kulturno problematiko občine v duhu zadnjega kongresa v Ljubljani. Izčrpnejše poročilo o konferenci bomo objavili v prihodnjih številkah.

Razstava dokumentov

V Dolenski galeriji v Novem mestu so v torek zvečer odprli razstavo marksističnega tiska in drugih dokumentov o razvoju in delu ZKJ. Razstava je prva večja manifestacija v počasitev 50-letnice ZKJ v novomeški občini.

»Sen kresne noči« na Gorjancih?

V Novem mestu so se že pričeli priprave za Dolensko kulturno poletje 69. V zasnovi so tudi že prireditve, ki jih bodo letos videti. Med drugim pripravljajo eno takih prireditiv na jesi pri Miklavžu na Gorjancih, imenovali pa bi jo »Sen kresne noči«.

»Polovičnih resnic« ni bilo

V torek zvečer bi morda biti v novomeškem domu kulture abonmaška gledališka predstava »Polovičnih resnic«. Ker je zmanjšalo električne so prieditev preložili. V času ko to poročamo, še ni znano, kdaj bo igra opet na sprednu.

Mali kulturni barometer

JAMARSKA RAZSTAVA — V Belokranjskem muzeju v Metliki je do danega časa jamarska razstava. Marljivi črnomaljski jamari so razstavili več sto fotografij, ki so jih posneli med rasiskovanjem več kot 100 krasnih jam v Beli krajini, ter jamarsko literaturo.

MALI OGGLASI — V Ljubljani živec zagrebški književnik Aleksander Marodić je pripravil za ljubljansko televizijo prvo slovensko televizijsko nadaljevanje pod skupnim naslovom »Mali oglasi«. Delo je reširal Mirč Krgežić.

Ciani ljubljanske podružnice Slovenskega geografskega društva so 20. aprila obiskali Sevnico in druge spodnjeposavsko kraje.

JAKI V MARIBORU — Pred kratkim so v Mariboru odprli razstavo slikarskih del Jožeta Horvata — Jakija. Tudi iz te razstave sejava: nast, bivanja in razkroj. Umetnika je občinstvu predstavil umetnostni kritik Zoran Kržnik.

ZAČETEK DOL. KULTURNEGA FESTIVALA

Slikar bajtarjev in otrok

Anton Repnik razstavlja v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki

Lamutov likovni salon v Kostanjevici na Krki je te dni izpolnjen z deli slovenskega slikarja Antona Repnika z Muze na Koroškem. 15. aprila je njegovo razstavo odpril Lado Smrekar, ki je prebral uvodni nagovor prof. Karla Pečca, ravnatelja slovenografskega umetnostnega paviljona. Repnikova razstava je že drugi stik tega slikarja

bajtarjev in otrok z Dolensko. Lani se je slikar udeležil trebninskoga tabora slovenskih slikarjev avtodidaktov; s slikovitostjo, ki jo lahko pripišemo popolni prednosti delu, je slikar v razdobju nekaj mesecov ustvaril novo galerijo obrázov. Repnikova olja, razstavljena po temeljih (kmečko življenje in socialne teme, gostija, obrazi,

otroci), so pretrosljiva izposodba o svetu bajtarjev in otrok, za katerega dostikrat kar nočemo vedeti: ljubše so nam krajine in tihozna, ker nas najpogosteje navdušijo z lepoto motivov in kompozicijo. Izbira nam je tako imenovana čista umetnost, ki ugaja odem in nas pusti nekoliko zaslanjene, ne pa uporne, kot se nam zgodi ob pogledu na Repnikova dela. Bodajo nas bele oči Repnikovih ljudi, o katerih pravi Branko Rudolf: »Pravljeno-prična osnova je pri njem posebej v določenem emanirizmu zmeraj se ponavljajočih človeških likov in v posebnosti njegovih »boleče« belih beločnicah oči, posebnega znamenja kovača, katerega vid trpi zaradi poklicnega gledanja v žareče železo.« Sedaj Repnik ni več koval. Kot delovni invalid se vse bolj približuje kmečkim, socialnim ter satiričnim temam.

PETER BRESCAK

„Gallus“ navdušil Novomeščane

Pevski zbor »Jakob Petelin-Gallus« iz Celovca po koncertu sprejela predsednica sveta za prosveto in kulturo ObS Ema Muser

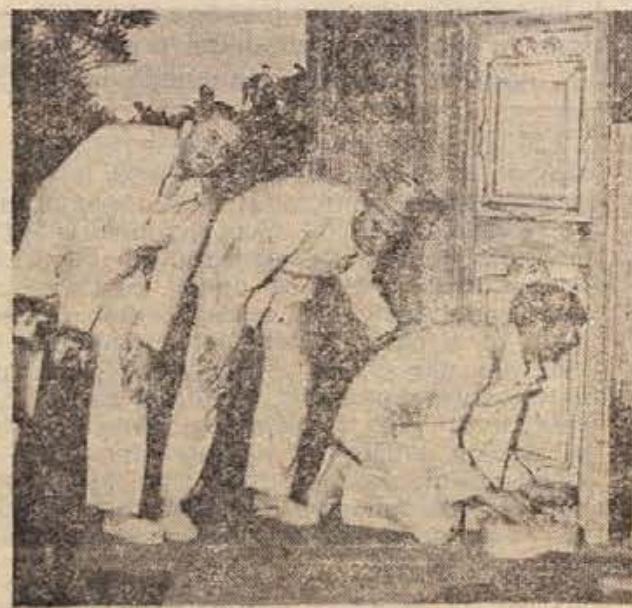
Okoli 300 poslušalcev v novomeški dvorani doma kulture je v nedeljo, 20. aprila po poldne, z bratskim aplavzom nagradilo meseni pevski zbor »Jakob Petelin — Gallus« iz Celovca za njegov koncert umetnih in koroskih narodnih pesmi.

Goste iz slovenske Koroške je v imenu občinskega sveta ZKPO Novo mesto pozdravil ravnatelj glasbene šole Ernest Jazbec. Poudaril je, da gojimo Slovene s svojimi brati v zamejstvu še posebno tople vezi. Predstavniki zabora »Gallus« je zatem povedal, da prihajajo nekateri člani pevskega zbora na peske vaje tudi po 80 km dalj.

Pevski zbor je pod vodstvom svojega dirigenta dr. Franceta Cigana na dveurnem koncertu zapel več umetnih in koroskih narodnih pesmi. Pel je skladbe Gailusa, Liparja, Vogriča, Simonitja, Hartmanove, ljudske pesmi iz St. Janža v Rožu, nato pa vrsto narodnih v priredbi vrste skladateljev.

Zbor je imel do zdaj več kot 20 samostojnih koncertov med svojimi rojaki na Koroškem, nastopil pa je tudi doma in vseh državah srednje Evrope. V Novem mestu je gostoval prvič. Tu so gostom pripravili še posebno topel sprejem. Dopoldne so jih predstavniki kulturnega življenja pričakali na Otočcu, po koncertu pa je koro-

ske pevce sprejela v gostišču »Breg« predsednica sveta za prosveto in kulturo prof. Ema Muser.

KUD Miran Jarc v Črnomilju je pred kratkim uprizorilo Spewackove »Naše tri angele«. Pri režiji je pomagal Dare Valič, igralec ljubljanske Dramе, ki služi vojaški rok. Igo so pripravili za tekmovanje za Zupančičeve nagrade. 19. aprila so z igro gostovali v Metliki, 20. aprila pa na Vinici. Odločili so se gostovati še v Dolenskih Toplicah, Kostanjevici, Semiču, morda pa bodo nastopili tudi v Novem mestu in Kočevju. Na slike: Janez Kramarič, Dušan Košuta in Stane Klepec kot Joseph, Jules in Alfred v prizoru iz »Naših treh angelov« (Foto: Slobodan Nikolić)

DELEGATI O MINULEM KONGRESU ZKPOS

„Bojim se novih kriz“

PROF. JOZE DULAR, ravatelj Belokranjskega muzeja, Metlika:

»Dobili dve desetletji že delam po malem tudi v ljudskoprosvetnih organizacijah. Bil sem že na vrsti kongresov nekdanjega Sveta Svobod in prosvetnih društev in sedanje Zvez-

je bilo vse preveč na pariju in premalo sredi življenja. Spomnimo se samo, s kako lito smo se zagnali!« v ustanavljanje klubov, ki pa danes le se redkokje životarijo. Pa ne moremo reči, da so se preživeli, ko pravzaprav se zaživeli niso. Zdaj je akcija za najširšo demokratizacijo kulture na Slovenskem, za povezanost kulturnih prizadevanj, ki naj bi temeljile na samoupravnih organizacijah, akcija za združevanje sredstev za kulturo in njeno organiziranost na celotnem področju, pa se marsikaj.

Jaz pa se bojim — mislim predvsem na naše podeželje! — da se bodo kljub vsem besedam in tem programom krizi amaterizma pridružile še močnejša denarna kriza, kriza poustvarjalcev in predvsem kriza občinstva. Prazne dvorane ponekod že obupno zevajo v amaterje na odru. Sport, izleti, televizija dobivajo vse več priravnencev. So pa stvari, o katerih sovorimo, in stvari, ki jih življene samo razgrinjajo pred nama.«

kulturno-prosvetnih organizacij. Vsak kongres je bil izraz svojega časa, in moram reči, da so bile mnoge programske smerne, ki jih je postavil ta ali oni kongres, izvršene ali pa tudi ne. Dostikrat

DR. BRAJKO KREFT:

Cankar in socializem

(15. nadaljevanje)

Izmojo pa še eno priznanje, kako je bil zavzet za razkrinkanje tiste dobe, ker je skozi njo mogel kazeti tudi svojo. Leta 1908 ni predaval le v Trstu, marved prej že na Dunaju v Studentovskem društvu »Sava«. Predavanje je imelo naslov — »Trubar in naše razmere v do- movini.«

To predavanje je moralno biti zarodek predavanju v Trstu, saj so glavni nazorji in misli isti in isti je tudi zaključek: slovenski liberalizem je klavrn, breznačelen in kompromisarski, klerikalizem dr. I. Šusteršiča in pajdášev pa je Cankarju sorodna reakcija, kakor je bila protoreformacija. Vez s »Hlapičem« je očitljivo jasna, toda tudi podoba župnika v »Hlapiču Jerneju« se mu je porodila, če že iz iste miselnosti, ki je bila takrat vsaj blizu ateizmu, je bil Cankar zares ateist, ko ga je ustvarjal, kakor domneva Pregej v za navedenem stavku. Od Cankarjevih predavanj, govorov in člankov in od legende »Kristusova procesija« vodi pot skozi »Hlapiča Jerneja« k »Hlapiču«, kajti zaključek prvega Cankarjevega predavanja ima jedro kazor stavki v »Hlapiču«, ko pravi Jerman o kaču Kalandru: »Ta kača bo kovala svet...«

Zupnik v »Hlapiču Jerneju« je tipiziran zastopnik dogmatičnega primitivizma podeželske duhovščine, hkrati pa tipizacije cerkvene rezolucionarstvi. Zupnik v »Hlapiču« je individualiziran in hkrati tipiziran zastopnik vojujoči se »cerkve (ecclesia militans)«, ki ji je religija bolj sredstvo za oblast kakor pa globlji notranji smoter. Taksen je tudi župnik v »Kralju in Betajnovi«, le da je hkrati zelo primitiven lisiak. Cepav je župnik v »Hlapiču« orisan z dovolj ostrimi putzami, saj je bil Cankar prav tako, kakor je Jerman, njegov nasprotnik, je podoba župnika, ki zavrne Jerneja kot bogokleinika, ker terja svojo pravico, prav zaradi tipizacije popolnoma negativna. Za tem se ne skriva nič drugoga kakor to, da sta cerkev in njen bog s svojimi služabniki vred na strani reakcije, ki ne bo priznal pravice Jernejem. Zato nimajo Jerneji tudi pri njej ničesar iskat. Ni naključno, marveč globoko premisljeno, da gre Jernej od župnika, ki je po Cankarju tudi dobro premisljena zadnja postaja na Jernejevi brički in trnovi poti, naravnost pred dom svojega dela in prižige plamenico upora, kakor so jo prizgali tudi puntarski kmetje v 16. stoletju, katerim je v svojem predavanju posvetil poseben odstavek, in to takoj po odstavku o reformaciji in protireformaciji.

Kako široko in s kakso posebno globino pojmuje Cankar kulturo in kmečke pante, razoveda takoj s prvim stavkom, ko pravi, da so bili kmečki panti v šestnajstem in sedemnajstem stoletju »drugo veliko kulturno gibanje.« Takoj v naslednjem stavku pojasni, zakaj ima kmečke pante za kulturno gibanje:

»Vsaka ped svobode, ki si jo pribori ljudstvo, je korak naprej v kulturi.«

Za merilo ne vzame neke abstrakte besede, marved staro ljudsko besedo, ki ponazorjuje stvarno, lahko bi rekli materialno mero. Vsaka ped svobode mu je stvarna vrednota v kulturi, v tako imenovani kulturni nadstavbi, kakor bi smeli reči po terminologiji moderne sociologije:

»Tisti obupani, v svojem obupu do blaznosti pogumni kmetje, ki so pozigali graščine in ki so se upirali cesarski vojski s kosami, cepei in vilami, tisti kmetje, ki so obešali valpote in gnali graščake pred plug, niso bili manjši delavci na polju slovenske kulture nego Trubar in Dalmatin. — Matija Gubec, ki so ga posadili v Zagreb na razbeljen tron in mu potisnili v roko razbeljeno žezlo, zasluži v vekomem spomin tron od bron na Markovem trgu in krono od zlata. — Trubar in Dalmatin sta zapisala v knjigo spomenik slavnega dela, puntarski kmetje so ga zapisali v kamnitlo slovensko zemljo s svojo vročo krvjo...«

To je v zgodovinopisu in politiki za tiste čase edinstvena označba kulturnega pomena kmečkih pantev. Kmetje so sicer takrat premagali, potolki in pobesili, predvsem pa si pokorili, toda kri ni bil prelita zmanj.

»Nobeno delo, ki ga je izvršil človek v prilog svobode, torej v prilog kulturi, ne izgine za vekomaj, ne ogenj ga ne more za vekomaj pokončati, ne meč! — S krvjo tistih naših delavcev prvorovjenec je bila pogojena njiva naše poznejše kulture. In kadar bo žetev dozorela, kadar bodo kose pripravljene, se bomo spominjali mučenikov!«

Zadnji stavki sem podčrtal, ker ne pomeni esopsko izrečeno misel v njem nič drugega kakor nov velik punt — revolucijo.

Se nečesa ne smemo prezreti: ko pravi, da ne izgine nobeno delo, ki ga je izvršil človek v prilog kulturi, da je kri puntarjev pogojnilo njivo naše kulture. Ali ni ista misel o smislu boja in žrtv in skrta tudi v Jernejevem koncu, ki je sicer lahko v nekem smislu tragedi, ni pa njegova smrt brezupna žrtva, ker je smrt v boju. Tudi ruska revolucija 1905. leta se ni še posrečila, toda 1917.

(KONEC)

Naš cilj je ostati v ligi

Kočevskim odbojkarmen je po tolkovih letih uspešnega nastopanja v II. republiški odbojkarski ligi končno le uspelo priti med 10 najboljših slovenskih odbojkarskih ekip. Sodelovanjem v republiški ligi bodo kočevskim ljubiteljem športa preskrbeli prijetno osveščilo, ki ga v Kočevju

»Ker se je naš stalni konkurenčni Kamnik uvrstil na kvalifikacijah v višjo tekmovalnost, nam je bilo jasno, da nismo več ovir za vstop naše ekipe v republiško ligo. Ker pa je slučajno kranjski Triglav odstopil, se nam je tako lepa priložnost ponudila nekočko prej. Jezeli bi se zato uvrstili v prvo ligo.«

— Kako je s igralci?

»Trenutno imamo 10 zagnetih in dobrih izračev. To so: Cvetko Arko, Mirko Koruzar, Polde Ravčič, Rudi Murovič, Tone Kersnik, Stane Pogorelič, Ivo Cokorilo, Bojan Figar, Rajko Lazar in Valentijn Knaveš.«

— Ste kaj vadili?

»Če smo smo vadili redno dvakrat tedensko v televadnicu. Ker so vsi igralci iz Kočevja, je naš delo teklo veliko urejeno.«

— Znamo nam je, da imajo kočevski odbojkari posebno moč?

»Nič ved! Tokrat nas je pa in poiskala sreča. Prvič, ker smo prišli v republiško ligo, in drugič, ker imamo zelo ugoden treb. Doma se bomo srečali s spodnjim domom in temo tako enakopravno predstavili kopja.«

— Kaj je vas cilj?

»Nata želj je, da ostanemo v ligi. Zelimo osvojiti najmanj osem mesta.«

— Kaj pa prognoza?

»Zmagala bo ekipa Ljubljane, Kočevje, Kamnik, Braslovče in Novo mesto se bodo potegovali za zlate medalje.«

— Kdo vam pomaga?

»Največ pomoci smo dobili od kemične tovarne MELAMIN, ki nas bo verjetno sedaj še izdeluje podprtja.«

Regulirali: mlajši pionirji — 1. Balkovec (Vinica), 2. Hudelja (Vinica), 3. Plut (Semič); ekipo — 1. Vinica, 2. Vavta vas, 3. Mirna;

S. DOKL

PROF. SASA BIŽAL

Se dolgo niso imeli. O prizravah in tezah odbokarjev je nekaj več povedal njihov trener in igralec prof. Sasa Bižal.

Vso je uvedel v republiško ligo presenetila?

Že na startu kar dva poraza za Dolenjce

pravili. Pri domačih je nekoliko bolje od ostalih igral Miran Simčič.

Novo mesto: Medic, Sonec, Simčič, Koprivnik, Berger, Goleš, Potrič in Penko.

A. ARKO

Novo mesto : Braslovče 1:3

Novomeščani so svoj povratek v republiško ligo že v prvem kolu plačali s porazom. Izdala jih je neuglavost in pomanjkanje koncentracije. Brez vadbe verjetno ne bo slo! Ker orisujemo v Novem mestu nekoliko bolj kvalitetne ekipe, kot so Braslovče, upamo, da se bodo Novomeščani bolje pri-

pravili. Pri domačih je nekoliko bolje od ostalih igral Miran Simčič.

Novo mesto: Medic, Sonec, Simčič, Koprivnik, Berger, Goleš, Potrič in Penko.

A. ARKO

Novo mesto : Braslovče 1:3

Novomeščani so svoj povratek v republiško ligo že v prvem kolu plačali s porazom. Izdala jih je neuglavost in pomanjkanje koncentracije. Brez vadbe verjetno ne bo slo! Ker orisujemo v Novem mestu nekoliko bolj kvalitetne ekipe, kot so Braslovče, upamo, da se bodo Novomeščani bolje pri-

pravili. Pri domačih je nekoliko bolje od ostalih igral Miran Simčič.

Novo mesto: Medic, Sonec, Simčič, Koprivnik, Berger, Goleš, Potrič in Penko.

A. ARKO

Odred (Ponova vas) : Mirna 1:2

Nogometni Partizani z Mirno so gostovali v Ponovi vasi in premagali Odred z 2:1. Tekma je bila zanimiva, sodnik jo je dobro vodil. Mirenčani so igrali dobro, razen nekaterih izjem. Odčeno, vendar premalo borbeno, je zaigral strelec obeh golov Janez Stefančič.

A. TRATAR

Odred (Ponova vas) : Mirna 1:2

Nogometni Partizani z Mirno so gostovali v Ponovi vasi in premagali Odred z 2:1. Tekma je bila zanimiva, sodnik jo je dobro vodil. Mirenčani so igrali dobro, razen nekaterih izjem. Odčeno, vendar premalo borbeno, je zaigral strelec obeh golov Janez Stefančič.

A. TRATAR

Rokomet

Tokrat smo Dolenjci potegnili res kratko. Naših šest ekip, ki igrajo v kvalitetnejših ligah, je zahvalelo samo en neodločen rezultat in kar pet porazov. Od ekip v prvi republiški ligi, nismo mogli prizakovati kaj več, saj so se srečale z odličnimi ekipami Slovana in Rudarja iz Trbovlj. Presenečajo pa nas porazi Krčanov in Novomeščanov ter neodločen rezultat Krmeljčanov. Upamo, da prihodnja rokometna nedelja, ne bo tako črna, kot je bila ta.

Ribnica : Rudar (Trb.) 13:16

Mosteni sta predstavili z dobro igro. Nekaj minut pred koncem so imeli Ribnico edino morenost, da izsilijo boljši rezultat. V ekipi domačinov so se odlikovali prav vsi igralci.

Ribnica: Kersnik I., Radič 7, Ponikvar 1, Matelič, Kersnik II 4, Lesar, Abram in Pučič 1.

N. N.

Bela krajina : Tornado (Bubnjari) 6:1

Crnomajski nogometni so izkoristili pravne dni in so srečali z igralci Tornada iz Bubnjarov. Klub pomisli, ekipo so igrali dobro in visoko porazili goste. Zlasti so prisli do litarja v drugem polčasu, ko so v nasprotniku mirelo porinili štiri zadetke.

Strelci so bili: T. Weiss 2, Kra-

L. HARTMAN

Kje, kdaj in kdo?

Nogometni Celulozari bodo v nedeljo gostovali v Velenju. V ljubljanski osniški nogometni ligi bo malo domajški derbi na Mirni med domačo ekipo in Belo krajino. Novomeščani pa bodo gostovali v Ljubljani. Rokometni Brečki bodo imeli srečanje z ekipo Pirana, rokometniki pa se bodo srečale z igralkami istega kluba. Ribnici bodo potovali na zanimalno srečanje z Ormožem. V ljubljanski osniški rokometni ligi bo Krško imelo domačo srečanje z Zagorjem, Krmelj bo potovao v Brežice. Novomeščani pa pa v Sentvid, Grosupljenec bodo gostovali v Radecah. Odbojkari Kočevje bodo gostovali v Ljubljani. Novomeščani pa bodo imeli na Ljubljanskem srečanje z Šavo, Trebnjem, ki igrajo v II. republiški ligi, bodo igrali doma z Radavljico. To nedeljo se prične tudi tekmovalnost v II. republiški kolarčarski ligi. Novomeščani bodo gostovali v Metliki. To srečanje je dolenjski derbi.

L. HARTMAN

Elan : Medvode 4:1

Nogometni Nova mesta so tokrat pokazali soliden nogomet, ki jim je prinesel lepo zmago nad ekipo iz Medvoda. Zlasti so bili dobiti v prvem delu tekme, ko so nasprotnikom zabil tri gol. V nadaljevanju so se nekotiko preveč zadovoljili z dosegom rezultatom in so z napotrehnim preigravanjem zapravili vrsto prilnosti za doseg zadevkov. Strelci pa so bili: Maksminek, Hursa, Turk in Velagič.

N. N.

Bela krajina : Tornado (Bubnjari) 6:1

Crnomajski nogometni so izkoristili pravne dni in so srečali z igralci Tornada iz Bubnjarov. Klub pomisli, ekipo so igrali dobro in visoko porazili goste. Zlasti so prisli do litarja v drugem polčasu, ko so v nasprotniku mirelo porinili štiri zadetke.

Strelci so bili: T. Weiss 2, Kra-

L. HARTMAN

Slovan : Brežice 19:10

Presenečenja tokrat ni bilo: Slovan je bil boljši zlasti v hitem nasprotnikom nadaljih Brežicanov so nastopili oslabljeni, brez Antoloviča in Svetiča, ki sta zbolela.

Brežice: Božičnik, Bažanič, Kučan, Molan 2, Zorko 1, Les, Zorko II, Mišč, Bah in Mišč 1 2.

V. PODGORSEK

Slovan : Brežice 9:5

Tudi druga tekma spomladanskega dela ni prinesla Brežicanom točk, vendar so klub temu zapustile dober vtis, saj so igrale lepo.

Brežice: Božičnik, Bažanič, Kučan, Molan 2, Zorko 1, Les, Zorko II, Mišč, Bah in Mišč 1 2.

V. PODGORSEK

Novo mesto : Radeče 7:18

Novomeščani niso bili kos finančno močnejšim Radečanom, ki so zlahko premagali domača rokometna

štrelce.

Brežice: Berglez, Rovan 2, Se-

L. HARTMAN

Zastave na pol droga

mete. Pri Novomeščanih sta nekoliko bolje igrali od ostalih Jakšič 4, Pelko 2 in Marn 1.

Krmelj : Šentvid 17:17

Krmeljčani so po nepotrebni izgubi ločili, saj so vodili četrtega pred koncem 2:0. Domäčini se je malcevala takoj.

Krmelj: Zaman 4, M. Pepež 3,

D. Pepež 2, Prosenik 2, Z. Kolovrat 2, C. Logar 1 in Z. Metelko 1.

B. DEBELAK

Hrastnik : Partizan (Krško) 20:15

Gostje iz Krškega so igrali točat slabeš kot ponavadi, posebno grobo je igral kapetan Jelen, ki je bil dvakrat izključen. Najboljša strrelca sta bila tokrat Kovacic in Ganc, ki sta vojkočasto rešila domačega vratarja pred zadetkom.

Krško: Radič, Ganc 6, Jelen 3,

Babič 1, Kavčič 2, Komani, Hu-

mar, Pogačar in Magosa 1.

L. HARTMAN

KRSKO

— Na plavalšči Ce-

lulozari v Krškem bo 23. maja

tradicionalna otvoritev letne pli-

vavne sezone v Jugoslaviji. Na mi-

tingu bodo nastopili vsi udol-

ženci Jugoslavije na olimpijskih

igrah v Moskvi, med njimi tudi

Durdija Bledov.

NOVO MESTO

— V nedeljo je bilo v dlanščem domu v Smilu-

lu namiznotensko ekipo prven-

stva 50-minutne SKOJ prizadela ni-

trpotenosti žahovškega turnirja.

Med 10 udaljenimi je zmagal Jose Ma-

rius in Šenvice z 8:0. Najboljši sta se iz-

kačili Hribenik in Zorkova.

(V. P.)

CRNOMELJ

— Sportni dan na na-

PKS so izkoristili za merjenje mo-

čic med razredmi v malem nogome-

tnosti, tekmovalo je 5 ekip. Na zan-

imljivem tekmovalju je zmagal ekipa

2. razred. Najboljša strrelca

sta bila Haneč in Gregorič s 5

medetki. Po končanem tekmovalju

je ekipa PKS premagala gimnazijo

z 3:2. Strrelci so bili: Peđe 2,

Sterk in Haneč za PKS ter Plut

<p

Danes sprejem štafete

Danes bo v Brežicah sprejem zvezne Titove štafete, ki se ji bodo pri gradu pridružile tudi tri občinske štafete: Velika Dolina — Čutež — Brežice, Bizejsko — Kupele — Dobova — Brežice ter Pišce — Globoko — Artiče — Brežice. Občinski komite Zvezne mladine vabi na sprejem učencev osnovnih šol, dijake gimnazije, vse miadinske aktive in čim več drugih občanov.

KRATKE VESTI IZ BREZIJA

■ V NEDELJO JE BILO VOLIŠČE v Brežicah pri Globokem že zdaj odprt. Volivne skrinjice so bile lepo okrašene in volivci so prihajali na volišče že v zgodnjih jutranjih urah z vseh strani. Domuča dekleta so prvim volivcem pripeli šopek cvetja, predsednik volivne komisije Jože Dirmek pa jih je lepo pozdravil. Ob 10. uri je volilo že 90 odstotkov vseh volivcev, ob 11. uri pa so volišče že lahko zaprli. Volivci so pokazali, da se zavedajo svoje državljanske dolžnosti, saj so prišli na volišče pravočasno, čeprav so ceste slabe in je vasica raztresena.

■ SLABE CESTE, ki povezujejo naselja v okolici Globokega, so blatne in glape. Solski otroci prihajajo v šolo ob deževnih dneh z gumijastimi škrnjami in gazijsko več kilometrov po blatu.

■ PITNA VODA je prav tako velika želja prebivalcev teh krajov. Ko so volili občinske odbornike, so si mnogi volivci želeli, da bi jih ti uspešno zastopali na sejah občinske skupštine, in se zavezali, zato, da se v prihodnje urešnijo tudi njihove želje po boljši cesti in zdravi pitni vodi.

L. B.

Izleti v maju

Mladi planinci brežiške osnovne šole bodo v aprili in maju obiskali goro Ojško v Savinjski dolini, Paški Kozjak, Snežnik nad Hrsko Biistro. V nedeljo, 20. aprila, so imeli prijeten izlet na Sljeme pri Zagrebu.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREC

Pretakli teden so se ponosili in iskali pomoč v brežiški bolnišnici: Antonija Ulčnik, gospodinja iz Orešja, je padla na poti in si zlomila levo nogo; Ivan Zagmajster, delavec na Blatnici, se je sbozel z sebljem v levo nogo; Ane Kiler, gospodinja iz Gorenje vase, je povozil avto, pri čemer si je zlomila desno nogo; Olga Kuhar, Štefanija iz Loga, je padla s kolegom in si zlomila desno roko; Marija Kopina, gospodinja iz Straže, je padla v stanovanju in si zlomila levo roko.

NOVO V BREŽICAH

■ ZA OBISK VELENJSKE PROSLAVE se prijavljajo vsak dan novi udelešenci. Borci se bodo odigrali v Velenju z avtobusom, drugi obiskovalci pa s vlakom in osnovnimi avtomobili. Potovanje po želenicu bo najenočnejše. Za povratno vozovnico bo moral vsakdo oditi 9,50 din.

■ V PONEDELJEK, 21. APRILA zvečer, je bila v prostovremenu domu proslava polstoletnega delovanja Komunistične partije v Jugoslaviji. Dijaki brežiške gimnazije so dali praznovanje celo slovenskem počtu. Program so prizvali po vsemu lanskemu proslavju dneva republike v Jajcu.

■ V MAJU PRIPRAVILA občinski komite ZMS javne oddaje spletka, kaj znas, ki bodo med drugim zahtevali od mladih tekmovalec tudi poznavanje pomembnejših dogodkov in domače zgodovine zadnjih desetletij. Prva odjava bo 11. maja v Artičah, druga 18. maja v Dobovi in tretja

■ METAL Z JESENICIMA V SKLADIŠČIH ŽIVILA

Halo, želite mast in moko?

Namesto z denarjem plačujejo dolgove z živila

Malo čudno je slišati, ko ponuja direktor obrtno nabavno-prodajne zadruge METAL na dolenskih Jesenicah trgovskim podjetjem mast, otrobe, moko, mesne izdelke in celo tobak.

Taki telefonski pogovori zadnje čase niso redki, čepravno zadruga v normalnih razmerah posluje s kovinsko galanterijo, s plastičnimi, ključavničarskimi in zlomimi izdelki, z instalacijskim materialom itd. Za spremembu pa imajo v skladišču pod upravnimi prostori kar lepo zalogo živil.

METAL ima namreč ogromno dolžnikov in nekateri izmed njih so ponudili namesto plačila v denarju blago. Trenutno imajo za približno 8 milijonov dinarjev neplačanih računov. Mnoga podjetja so tožili, vendar komaj zdaj doteča denar za dolgove izpred dveh let.

Vedena podjetij, s katerimi zadruga posluje, ima skoraj neprestano blokirane bančne račune. Nanje se po več mesecih ne nateče nič denarja, zato so tožbe neučinkovite. Včasih odkrijejo, da se stekajo sredstva na žiro račun kakršne poslovne enote, vendar je pot do takih odkritij dolga. V Sloveniji se to ne dogaja, zato pa je več primerov v sosednjih republikah.

Pomanjanje obrtnih sredstev močno ovira poslovanje. Promet bi tudi letos lahko močno povečali, vendar jim obrtna sredstva tega ne dopuščajo. Bančnih sredstev se zadruga do sedaj ni posluževala, ker ne more kriti obresti od posojil.

Tudi pri sestavljanju cen ima METAL težave. Davčni predpisi se stalno menjavajo. Vsaka spremembu obdavčitev vpliva na cene izdelkov, to pa postavlja zasebne prizvajalce v očeh kupcev v slabu luč.

J. TEPPY

Nic več prostora na urniku

Srečanju mladinskih in otroških pevskih zborov so Brežičani tako rado povabilo medse. Koncert je združen z otvoritvijo razstave iz zgodovine delavskega in revolucionarnega gibanja. Razstavo je pripravil Posavski muzej. Dokumentarno gradivo, ki priča o naprednem razvoju delavske misli na očjem posavskem območju, je postavljen v slovenski in jugoslovenski okvir.

V občinski zbor nove skupščine so bili izvoljeni kandidati: prof. Marjan Gregorčič iz Brežic, Boris Pavlenčič iz Brežic, Rado Bertolič iz Brežic, Oskar Gerjevič iz Brežic, Ivan Hrastovič iz Dukovščaka, Franc Peterkovič iz Gorjnjega Lenarta, Adam Deržič iz Arnovega Sela, Stanko Cerjak iz Dečnih sel, Alojz Grmšek iz Kršč, Darko Jelčič iz Okljukove gore, Ivan Živič iz Brežic, Anton Haračić iz Bojsnega, Ivan Cizelj iz Piščec, Ivan Sušin iz Pavlovske vase, Vinko Jurkac iz Brežic, Anton Zibret iz Loč, Vinko

Cančer z Velikega Obrežja, Slavko Veble iz Kapel, Anton Pojar iz Zupelevca, Rok Kržan z Bizejskega, Milan Sepetavec iz Brežic, Karl Znidarič iz Orešja, Vlado Čurin

Terenske ekipe za pomoč

V vseh večjih krajih brežiške občine bodo ustanovili ekipe za pomoč pri naravnih in drugih nesrečah. Z roko v roki jih bosta usposobljala organizacija Rdečega krsta in civilna zaščita.

iz Cerkev, Karl Mladkovič iz Boršča, Ivan Golob iz Pirošice, Anton Erjavček iz Zejnega, Anton Zakovšek iz Krščeve vase, Anton Skvarč iz Dolnjih Skopov, Rudi Srpič z Velikih Malenc, Stanko Gajški iz Ponikve, Franc Bajs z Brežic in Janko Vrgelj z Obrežja.

Na devetih voliščih so volili kooperanti AGRARIE. V tej skupini so za zbor delovnih skupnosti izbrali Martina Gramca iz Gazič in Jožeta Vrstoška z Piršenbrega.

Volivcev je bilo 320, na volišču pa jih je prišlo 312.

Za kandidata zveznega družbeno-političnega zobra Franca Setinca je glasovalo 15187 volivcev. V republiški zbor je bil izvoljen Ivan Cerjak z 8040 glasovi, medtem ko jih je imel drugi kandidat Vlado Deržič 7886.

Na vseh voliščih je bilo razpoloženje živahnega zlasti v dopoldanski časi. Čeravno je zunaj snežilo, so bila volišča pomladno okrašena z zelenjem in cvetjem. Pohvalo zasluži mladina, ki je malo povsod prevzela nase skrb za prijaznejo podobo volišč.

RADIO BREŽICE

PETEK, 25. APRILA: 20.00—20.10 — Napoved programa in poročila, 20.10—20.30 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame, 20.30—21.15 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

NEDELJA, 27. APRILA: 11.00 — Domade zanimivosti: — V novem sestavu sta zasedali občinska skupščina Brežice in Krško — poročila Spela Pernat in Marjan Žibret — Franček Saje: Kako je vrelo v vašem okoli Dobove pred 50 leti — ZA NASE KMETOVALCE: int. Lojze Piršič: Nežaj kmetijskih načinov — Prrijeno nedeljo vam voči ansambel Borisca Kovatiča — Posor, nimam prednosti! — Pogovor s prisluhalarji — Obvestila, reklame in spored kinematografov, 13.00 — Občani festilitajo in pozdravljajo.

TOREK, 28. APRILA: 18.00 do 19.00 — Novi v knjižnici — Jugoton vam predstavlja — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in filmski pregled — 19.00—19.30 — Glasbena oddaja — Koncert mladinskega pevskega zobra Gimnazija Krško.

CETRTEK, 1. MAJA: 9.00—9.15 — Prvomajski poslovni — 9.15 do 12.00 — Vočila delovnih kolektivov.

NEDELJA, 4. MAJA: 11.00 — Domade zanimivosti — Franček Saje: Brežiški okraj s boljševiško gnezdom — ob 30-letnici ZJK je simpatizator — Za naše kmetovalce: int. Marjan Horšen — Ekonomika koristi namakalnega sistema Donava-Tisa—Donava — Prijetno nedeljo vam vočilo Beneški fantje — Magnetoninski zapis: Čateške Toplice pred novo turistično sezono — Posor, nimam prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografov, 12.30 — Občani festilitajo in pozdravljajo.

TOREK, 6. MAJA: 18.00—19.00 — Svetujemo vam — Jugoton vam predstavlja — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in spored filmskih 19.00—19.30 — MLADINSKA ODDAJA: Obiskali smo mladinski aktiv v Piščecah.

Učenke baletnega oddelka glasbene šole v Brežicah so pod vodstvom zagrebške ko-reografinje Ruže Jurkovič naštudirale za javno produkcijo tri točke. Na sliki: mornarski ples.

Tehtnica z glasovi se je nagnila

Udeležba na nedeljskih volitvah v brežiški občini je bila 92,04 odst. Za poslanca republiškega zobra je bil izvoljen kmet Ivan Cerjak

V brežiški občini je bilo za nedeljske volitve vpišanih 18.082 volivcev. Do desete ure dopoldne jih je prišlo na volišče 10.477, to je 57,9 odst. V tem času so dosegli stondonotno volilno udeležbo na šestnajstih voliščih. Prvi so končali na Lazah in v Koritnem, kjer so do osmih opravili svojo dolžnost vsi volivci. Na volišče v Sentlenartu je že deset minut pred sedmo uro prisel 92-letni Cešnovarjev oče in seveda prvi volil. »Čeprav sem star, sem še državljanc« je dejal. Slabo vreme ga ni zadržalo in je pripesal skoraj kilometr daleč.

V občinski zbor nove skupščine so bili izvoljeni kandidati: prof. Marjan Gregorčič iz Brežic, Boris Pavlenčič iz Brežic, Rado Bertolič iz Brežic, Oskar Gerjevič iz Brežic, Ivan Hrastovič iz Dukovščaka, Franc Peterkovič iz Gorjnjega Lenarta, Adam Deržič iz Arnovega Sela, Stanko Cerjak iz Dečnih sel, Alojz Grmšek iz Kršč, Darko Jelčič iz Okljukove gore, Ivan Živič iz Brežic, Anton Haračić iz Bojsnega, Ivan Cizelj iz Piščec, Ivan Sušin iz Pavlovske vase, Vinko Jurkac iz Brežic, Anton Zibret iz Loč, Vinko

Cančer z Velikega Obrežja, Slavko Veble iz Kapel, Anton Pojar iz Zupelevca, Rok Kržan z Bizejskega, Milan Sepetavec iz Brežic, Karl Znidarič iz Orešja, Vlado Čurin

menjakov in za izobraževanje kmetov.

J. T.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Karina Debelak iz Kostanjske — deklica, Marija Salomon iz Krščega — deklica, Ježica Barbič iz Sutne — deklica, Ivanka Ulenik iz Križanega vrha — Janka, Božena Culafič iz Brežic — deklica, Stetanija Vutkovič iz Brežic — Bojan, Marija Jeler iz Roštanja — deklica, Angela Mastnak iz Prečne Loke — Angelica, Teresija Petričič iz Dedinje vas — Metka, Jožeta Miklar iz Dovškega — Mirana, Irena Hajtmajer iz Sei — deklica, Marija Racman iz Podgorja — Silvana, Vlasta Naiger iz Bizejske vase — Anito, Štefka Bogolič iz Bregov — Igorja, Dragica Stojan iz Leskovca — Tatjana, Marija Kolarič iz Ribnice — Sisana, Dušanka Milat iz Samobora — deklica.

da krajevne skupnosti svoje ga deleža ne bi dobile.

V skladu za negospodarske investicije je predvidenih 210.000 dinarjev za vzdrževanje cest na železniških prehodih in 100.000 din in za urejanje podzemskega katastra. V tem skladu bodo tudi prispevki za uporabo mestnega zemljišča, ki pa naj bi jih uporabili takoj kar za potrebe z životlinjam tudi letos.

Od lanskega leta je ostalo še precej neporavnanih obveznosti za socialno varstvo. Tudi za letos obeti niso bolj razveseljivi. Neporavnani so nadalje računi iz preteklega leta za razstavljanje.

Od lanskega leta je ostalo še precej neporavnanih obveznosti za socialno varstvo. Tudi za letos obeti niso bolj razveseljivi. Neporavnani so nadalje računi iz preteklega leta za razstavljanje.

Milorad Milivojevič iz Krščevega je 14. aprila pri Gmajni zaradi okvare ustavil tovornjak. Ko ga je poskušal s tovornjakom prehiteti Martin Kern iz Jelenika pri Rakih, je nasproti pritihel tovornjak kranjskega podjetja CERINA, ki ga je vozil Franc Jagodic. Jagodic se je umaknil na rob, Kernov tovornjak je opazil kranjevsko in kranjsko vozilo, nato pa obstal s kolosi na naspodu. Slično so ocenili na 6400 din.

Gmajna: opazil dva tovornjaka

Milorad Milivojevič iz Krščevega je 14. aprila pri Gmajni zaradi okvare ustavil tovornjak. Ko ga je poskušal s tovornjakom prehiteti Martin Kern iz Jelenika pri Rakih, je nasproti pritihel tovornjak kranjskega podjetja CERINA, ki ga je vozil Franc Jagodic. Jagodic se je umaknil na rob, Kernov tovornjak je opazil kranjevsko in kranjsko vozilo, nato pa obstal s kolosi na naspodu. Slično so ocenili na 6400 din.

„Koprivničani ne odnehamo“

Kdor drugim prednost daje, sam zaostane

„Ne damo se in tudi molčali ne bomo več,“ so mi omdan povedale učiteljice v koprivniški šoli. Prav imajo, saj tako ne morejo dolgo vzdržati. Domačini tam okoli so enaki misli in včasih popolnoma brez volje. Siti so oblub.

Kaj bi pravzaprav radi, bo ste vprašali. Nič drugega kot spodobno šolo, tako, da bodo imeli otroci v njej dovolj svetlobe, da jim bo pozimi toplo, da bo imela telovadnico in kak boljši prostor za shranjevanje učil, kot sta hodnik ali vlažna klet.

Odbornik Franc Božičnik je nekoliko razočaran, ker v svoji mandatni dobi volivcem ni mogel sporočiti veselje novice, da bodo začeli širiti in preurejati šolo. »Ceprav smo v hribovskih krajih,« je dejal, »brez osemljetke ne bi hoteli biti. Zelo smo navezani na svojo šolo in težko nam bo, če bi morali učence višjih razredov poslej šolati na Senovem.«

Domačini bi najraje novo šolsko zgradbo, ker bi jo lahko

postavili na prostornejšem kraju. Domnevajo, da bi bila celo cenejša kot adaptacija.

Solo v Koprivnici obiskujejo otroci iz 12 vasi. Približno petina jih hodi iz smarske občine, zato občani pričakujejo, da bodo za gradnjo tudi sosedje nekaj primaknili. Prav zato, ker pomeni šola središče vsega okolisa, so ljudje tako navezani nanjo. V njej imajo svoj dom igralci, pevci, SZDL in DPM, ker je to edini prostor, kjer se sploh lahko zbirajo.

JOZICA TEPEY

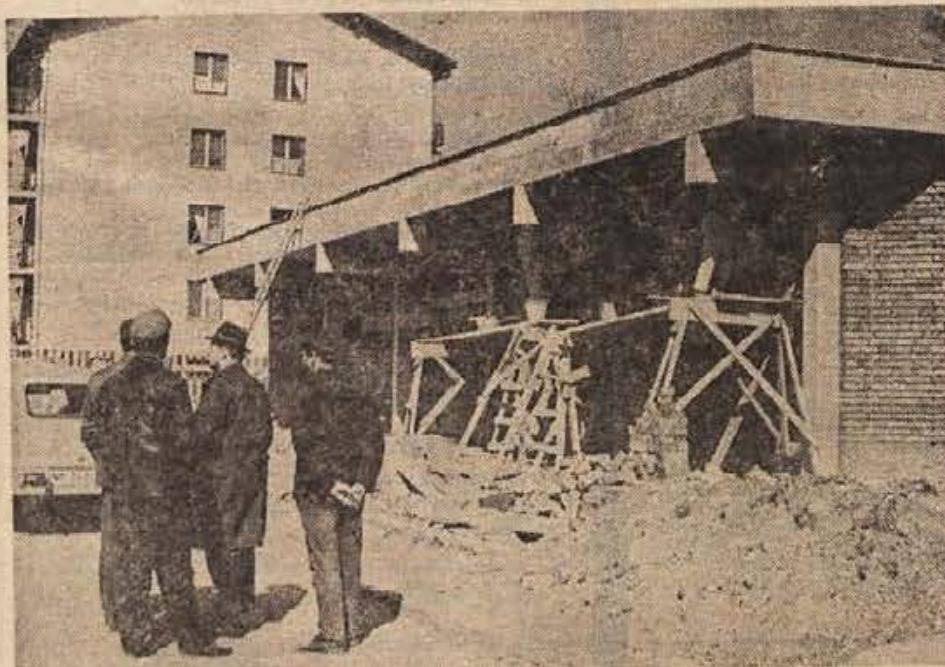
Odbornik Franc Božičnik: »Ko bi solo vsaj adaptirali!«

Eno in trofazni motorji

Prodajalna ELEKTROTEHNIKE v KRŠKEM je dobro začrnila z enofaznimi in trofaznimi elektromotorji domaćih in tujih proizvajalcev. Imajo enofazne motorje znamke »RADE KONČAR«, »ELEKTROKOVINA« in uvožene poljske do 3 KM, trofazne elektromotorje pa lahko dobiti do 10 KM in več. V prodajalni imajo tudi stoječe in ročne brusilne stroje, kovačke ventilatorje, zidne enofazne in trofazne ventilatorje, enofazne vodne črpalki ter hidrofore z enofaznim in trofaznim elektromotorjem znamke Elektrokovina. Novost v trgovini je praktičen prenosljiv elektrovarilni aparat jakosti 135 A, znamke »RADE KONČAR«.

Sobota v ritmu valčka

Turistično društvo Krško bo priredilo 26. aprila ob 20. uri valčkov večer v hotelu »Sremič«. Igral bo STEB iz Brestanice, polepa bosta Meta Malus in Vasja Matjan. Reservacije za prijetni večer dobiti v hotelu »Sremič«.

Na Senovem bo trgovsko podjetje PRESKRBA za prvomajske praznike odprlo novo samopostežno trgovino. (Foto: Jožica Teppey)

PRESKRBA

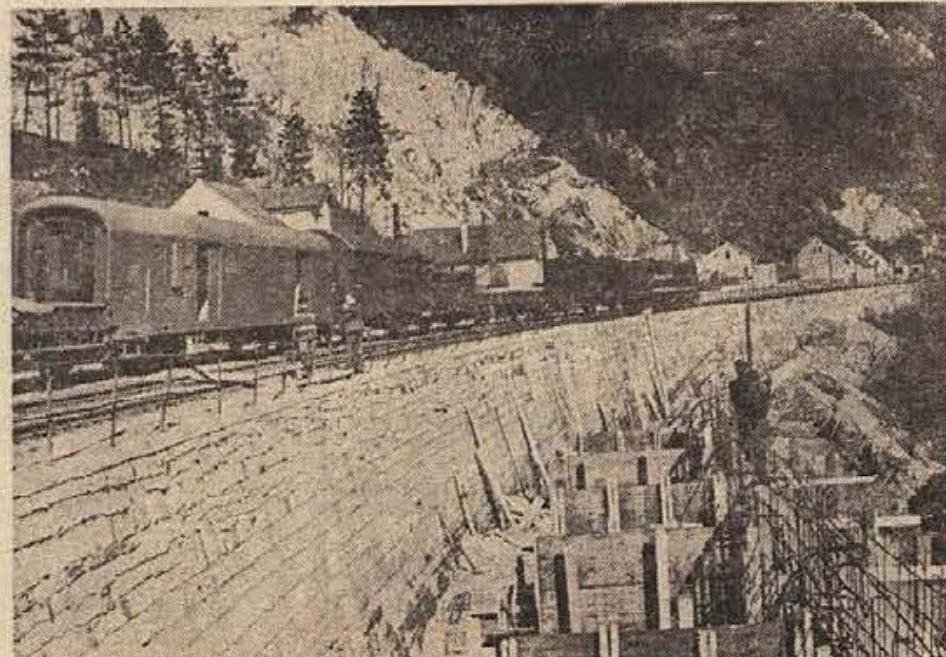
KRŠKO

nudi
V SVOJIH PRODAJALNAH V KRŠKEM
bogato izbiro blaga za ženske letne
obleke,
moških kamgarnov in diolenov

PO IZREDNO UGODNIH CENAH.

Oglejte si tudi nove modele ženskih
letnih oblek, kostimov in pletenin

ZA OBISK SE PRIPOROČAMO!

Temelje opornega zidu, po katerem bo tekla proga, so zakopali globoko v zemljo. (Foto: Jožica Teppey)

ELEKTRIFIKACIJA PROGE DO DOBOVE DO 29. NOVEMBRA

Železnico in cesto prestavljajo

V Brestanici je ogromno gradbišče – Od tam se bodo selili v Krško

Letos morajo slovenske železnice izpolniti veliko objubo. Progo od Ljubljane do Dobove elektrificirajo s pospešenim tempom in 29. novembra naj bi odpeljal po njej prvi električni vlak. Do tega časa morajo usposobiti progo za nove hitrosti. To zahteva ogromno dela in denarja.

Največje gradbišče je trenutno v Brestanici v smeri od železniške postaje proti Blanci. Morali bodo prestaviti progo in takoj ublažiti krvino, da bo primerena za povečano hitrost viakov, ki jih bo vlekla električna lokomotiva.

Malo više od železniške postaje v Brestanici gradijo mogočen oporni zid, ki požira na stotine kubikov betona. Vanj bodo vgradili tudi 80 ton tezeza. Čez ta zid bodo nato usmerili železnico. Nekaj sto metrov naprej so prestavili tudi cesto. Progo

bodo speljali po starri cesti.

Na vprašanje, kdo je prevezel vsa ta gradbena dela, je Ilijan Milanovič odgovoril, da gradbeno podjetje v okviru Združenega železniškega transportnega podjetja iz Ljubljane. Postavljanje opornega zidu je trenutno najobsežnejše delo na tem odseku. S temelji so se zarili globoko v zemljo in med izkopavanjem morajo trpati iz tak velike količine vode.

»Za kolikšno hitrost boste pripravili progo?«

»Za 120 kilometrov na uro. Prej je prenesla le 80 kilometrov,« je povedal vodja gradbišča Radenko Hlič.

»In kdaj bo dokončan oporni zid?«

Sindikalisti na Senovem

Občinski sindikalni svet v Krškem je v petek, 18. aprila, priredil dvodnevni seminar za predsednike sindikalnih organizacij na Senovem. Obsegal je štiri osnovne teme, ki naj bi služile predsednikom kot napotki pri vodenju organizacije.

Senzornali so jih z ukrepi za gospodarski in družbeni razvoj v letu 1968, z nalogami sindikatov v občini in delovnih organizacijah, z vlogo sindikata v kreplitvi samoupravljanja in neposrednim vodenjem sestankov in zborov v sindikalnih organizacijah.

Seminar je obiskalo nad 30 predsednikov sindikalnih organizacij. Trajal je dva dne. Predavalci so jim ugledni družbeno-politični delavci z republike Zveze sindikatov. Občinski sindikalni svet bo sredi leta organiziral še seminar za blagajnike.

Priznanja jubilantom v Celulozi

Na slavnostni seji delavskoga sveta pred prvomajskimi prazniki se bodo v tovarni papirja v Krškem simbolično oddelili dolgoletnim članom kolektiva. Podelili jim bodo priznanja in spominska darila. Za trideset let neprekinitnjega dela v podjetju bodo nagraditi dva delavca, za dve desetletji dva deset delavcev in za deset let 32 sodelavcev.

»Rok imamo do 31. maja. Upam, da ga bomo izpolnili brez zamud.«

»Katero je naslednje vedje delo, ki ga morate še opraviti?«

»Rekonstrukcija postaje Krško. V Zidanem mostu, v Sevinci in na Blanci smo to že opravili.«

»Ali boste v Krškem počivali tudi most čez Savo?«

»Letos ne, ker zahteva to preveden denarja. Kljub temu se bomo moral mostu nad progo lotiti čimprej, ker je na tem delu zelo veliko prometa. Seveda računamo na soudcežbo občine.«

J. TEPPEY

Saj imate v šoli trgovino

Učenci brestanske osnovne šole kupujejo vse zvezke, knjige in druge šolske potrebščine v šolski trgovini, ki jo vodijo sami. Včasih se zgodi, da česa zmanjka, na primer lepilnega traku ali peres. Otroci se tedaj obrnejo na bližnjo trafiko, toda zgodi se, da jih prodajalec odslovi prazni rok, češ kar v šoli si narocite. Šolska trgovina morda res dela konkurenco trafi, vendar bi otrokom lahko prihranili očitke.

V obeh zborih le štiri ženske

Nad sestavom nove skupščine v krški občini so zadovoljni glede izobrazbe in glede starosti. Ženske so v njej slabo zastopane, komaj štiri so bile izvoljene, vseh odbornikov pa je 62 v obeh zborih. Največ odbornikov je starih od 25 do 45 let. Samo 14 jih nadaljuje odbornisko funkcijo iz minule mandatne dobe, drugi pa so bili prvi izvoljeni.

»Jama« na proslavi v Krškem

Za 50-letnico jugoslovenskih sindikatov bo v torek, 29. aprila, ob 19.30 v domu Svobode v Krškem proslava, na kateri bodo člani prosvetnega društva Lojze Košak iz Kostanjevice izvedli pesmice »Jama« hrvaškega pesnika Ivana Gorana Kovačića. Recital je naštudiral Lado Smrekar. Izvedli bodo tudi del simfonije »Ilova gorar« Marijana Kozine. Na proslavi bo zapel mladinski zbor krške osnovne šole. Pred prireditvijo bo imela godba na pihala na Vidnu promenadni koncert.

Preimenovanje v podjetje

Zavod za zaposlovanje invalidov v Brestanici se je preimenoval v podjetje IDB ali INVALIDSKE DELAVNICE Brestanica. Občinska skupščina je kot ustanoviteljica dala k temu soglasje. Kot gospodarska organizacija ima kolektiv večje možnosti za uspešen nadaljnji razvoj. Čez dva meseca se bodo verjetno že preselili v novo halu, ki jo gradijo poleg elektrarne.

Protestno pismo republiški ZKPS

V novem republiškem vodstvu prosvetno-kulturnih organizacij Slovenije nista zastopani niti krška niti brežinska občina. To so jim v obeh občinah zelo zamerili, zlasti še ker se je na tem območju rodilo medobčinsko sodelovanje. Oba sveta sta vsak zase pismeno protestirala proti takemu odnosu do Spodnjega Posavja.

Kresniček v Koprivnici

Mladinska dramatska skupina v Koprivnici je izredno delavna. Lani je naštudirala tri igre, za letos pa pripravljajo spevogro KRESNIČEK. Vadijo pridno, prostor za vaje pa jim je odstopila šola.

KRŠKE NOVICE

CLANI KRAJEVNIH ORGANIZACIJ, POHITITE! Zdržanje zvezre borcov NOV bo tudi letos omogočilo letovanje članom ZB v Materadi pri Poreču in v Partizanskem domu na Jelovici. Za letovanje v teh domovih se intenzivni lahko prijavijo do 30. aprila na sedež Združenja zvezre borcov NOV. Cena pensiona v Materadi je 23 din. na Jelovici pa 28, 26 in 24 din; razlika v ceni je zaradi različne udobnosti prostorov.

RAJKO LIVIO PREDSEDNIK DS, V tovarni papirja so se pred dnevi ustali na prvi seji novozvoljenih članov delavskega sveta. Za predsednika so izvolili Rajko Livo, za podpredsednika pa Karlo NOVAKA. Na isti seji so do konca leta oddali, ali tudi mandati dosedanjemu upravnemu odboru in vsem komisijam delavskega sveta.

HARVE PRIMANJKUJE. — Počeli so na oskih mestnih ulicah zaradi naraščajočega prometa v vodno vožji nevarnosti. Da pa je nevarnost pri prečkanju cest seveda, skrbita cestno podjetje in komunalna uprava ker je sedaj

mista poskrbela za varovanje predvodov za pešce. Verjetno primanjkuje barve.

TUDI LETOS PAPIRNICARI BREZ ODMIHA. Letosnji proizvodnji načrt v tovarni papirja predvideva, da bodo proizvodne zmogljivosti obratorevale 355 dni. Papirnicari bodo delali neprekinitno vse nedelje in prazniki. Stroje bo ustavili le v času remonta, ki ga namerovajo opraviti v prvem polovici maja.

SOFRSKI TECAJ, AMD KRŠKO bo 27. aprila vspoljal občane na večiro proslavo v Velenje, bo odpeljal iz Krškega ob 5.18, iz Brezovice pa ob 5.24. Na Lani bo ustavljen le v primeru, če bo dovoljen udelenec, kar bo potrebljeno sporočiti Šefu postaja Krško. V Velenje bo vlak pripeljal ob 7.45. Vračanje bo vlak pripeljal ob 19.30 v Krško. Vratak pa bo prispe ob 22. ur. Cena vozovnice v obe smeri je s popustom 9,50 din, kot smo že objavili.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

B lanca:
program dela
krajevne skupnosti

Svet krajevne skupnosti na Boštanju ima za letos obsežen program dela. Že nekaj časa imajo prebivalci teh krajev težave s prevozom čez Savo, letos pa bodo zanje kupili nov brod. Lotili se bodo tudi urejanja pokopališča na Rožnem, za kar bodo prispevali denar svojci pokojnikov. V programu je tudi obnova cest v Canje, Cirje, Krajin brda in na Poklek. Vaške poti bodo vzdrževali z denarjem, ki ga dobijo kot občinsko pomoč, ter s samoprispevkom uporabnikov poti in cest.

Koncert v Boštanju

V domu Partizana v Boštanju so 20. aprila nastopili na koncertu učenci in učenke tamkajšnje glasbene šole. Program je obsegal pesvke in godibne točke. Nastopajočim sta izredna primanjje ravnatih šole Ivan Snuderki in Jože Petančič, član Zavoda za prosvetno-pedagoško službo.

F. D.

Drugačen poslovni čas trgovin?

Celjsko poslovno združenje za trgovino je predlagalo, naj bi tudi v trgovinah v sevniki občini spremeniли delovni čas, ki bi bil bolj primeren za kupce v večjih krajih in na deželi. Predlog vsebuje ukinitev dela ob nedeljah povsed tam, kjer ni turističnega prometa. To je podprt tudi občinski sindikalni svet, občinska skupščina pa na zadnji seji ni sprejela dokončnega sklepa, če da je potrebno stvari še proučiti.

Podvrh: nov odbor SZDL

Na Podvrhu so na zadnjem zboru volivcev izvolili tudi nov odbor krajevne organizacije Socialistične zveze. Novi člani odbora so: Leopold Gabrijel, Ivan Požun, Anton Vrtačnik, Milan Milinarič, Maks Seničar, Franc Baš in Marica Špan.

Za samoprispevki 52,7 odst. volivcev

Končni uradni izračun rezultatov ljudskega glasovanja o samoprispevku za gradnjo novega zdravstvenega doma v Sevnici je pokazal, da je za samoprispevki glasovalo 52,7 odst. vseh ljudi, ki imajo volilno pravico. Prejšnji teden smo objavili, da je glasovalo 51,51 odst. ker komisija še ni načrtuje obdelava rezultatov glasovanja. Vsekakor pa pomeni odločitev prebivalstva dobro osnovno za napredek zdravstva v sevniski občini.

SEVNIŠKI PAPERKI

NASTOP BREZICANOV. 27. aprila bo ob 19.30 nastop v dvorani TVD Partizan v Sevnici pred vsemi breslanske gimnaziste, ki ga vodi prof. Josip Klepec. Za ta samostojni nastop breslinskih petcov je v knjižni dvojki zanimanja.

TRADICIONALNI IZLET NA DEBELI RTIC. Sportna komisija Avto moto društva v Sevnici bo tudi letos priredila prvenstveni izlet na Dbeli rtic. Avtobus bo odpeljal 1. maja ob 5. uri zjutraj, med vožnjo pa bo tudi tekmovanje v poznavanju prometnih predpisov. Cena trideveterinskega izleta je za člane AMD 25 dinarjev, za ne člane pa 50 dinarjev.

PREDAVANJE O TRAVNIKU. Predavatelj biotehnične tekuete in Ljubljane inž. Ovidio Fajdiga, nač snani travniški strokovnjak, je bil v nedeljo specjalno pozabiljen, da predava kmetovam sevniske občine. Zatem je bil predviden tudi ogled kmetij Jožeta Strnada in Antona Marolia, ki imata v lasti urejeno pose-

ODGOVARJA KOMUNIST OD LETA 1939

Kaj je revolucionarnost?

Rudi Požun: »Mislim, da je revolucionarno, če sem bil medalje dela bolj vesel kot plača.«

RUDI POŽUN

pomeni. Koliko smo pretrpeli, saj delodajalcii levičarjev niso marali! Če si bil član organizacije, si lahko pridrževal, da te bodo takoj, ko bo priložnost, vrgli na cesto. Tega sem se dobro zavedal, ko me je v organizacijo sprejemal Jože Pungerčič, brat sedanjega sevnškega zdravnika.

— V tem je, po našem občutku, vaš revolucionarni prispevek?

— Predvsem v delu. V povojni graditvi nismo dobili plačanih nadur, pa smo vseeno vstrajali iz dneva v dan. Dobil sem medaljo dela in bil ponosen nanjo, pomenila mi je več kot plača. Mislim, da je revolucionarnost v žrtvovanju, odrekovanju, tovarištvu in v nenehnem boju proti človeku lastnemu egoizmu.

— So razlike med tistim, kar ste govorili takrat in kar imamo danes?

— Takrat smo se borili za delavceve pravice in za boljši zasluzek. Danes je preveč ociten boj za denar in ugodje. Mislim, da so previleksi razponi med zasluzki ljudi. Naj navedem samo primer starejših in mlajših upokojencev, kjer sem tudi sam prizadel, vendar ne govorim zaradi sebe. Te stvari lahko sprememimo, če le hocemo.

M. L.

SZDL je ocenjevala volitve

V petek je izvršni odbor občinske konference SZDL obravnaval rezultate skupščinskih volitev. Ocena je bila zelo ugodna, saj se je v nedeljo udeležilo volitev 93,94 odst. volivcev, kar je ena najbolj-

ših udeležb v Sloveniji. Posebno so se izkazali nekateri kraji, ki so imeli celo sto odstotno udeležbo. Mednje je stejejo: Skrovnik, Apnenik, Vranje, Krajna brda, Prečna Loka, Poklek, Selce, Gor, Orte, Jeperjek, Kršnji vrh, Ponikve in Podgorje. To dokazuje, da so družbeno-politične organizacije dobro delale na terenu. Vodstvo SZDL ocenjuje tudi, da struktura občinske skupščine ustrezira razmeram v občini.

Mali oglas.

ki ga objavljate v Dolenjskem listu — množljiv uspeh! Preberete ga 150.000 gospodinj, vdomcev, mestovalec, dijakov, usluženec in vojakov doma in po svetu! Poizkusite!

Če želite

odgovor ali naslov iz manjših oglašev, nam pošljite v pismu dopisnico ali znamko za 50 par!

UPRAVA LISTA

Danes teden so v trgovski hiši v Sevnici odprli posebno trgovino konfekcije LISCA, kjer si kupci in poslovni partnerji lahko ogledajo izbiro te znane sevnške tovarne. Na sliki: glavni direktor LISCA Vinko Božič po otvoritvi razkazuje gostom izbiro kravat.

(Foto: M. Legan)

Vse je namenjeno mladim

V čast 50-letnice ZK: predavanje Miha Marinka in tekmovanje v poznavanju zgodovine KPJ

Z vrsto prireditov tudi v sevnški občini proslavljajo 50-letnico ustanovitve KPJ. Tako je prejšnji teden na považilo šole »Savo Kladnika« govoril v Sevnici o zgodovinski vlogi KPJ Miha Marinka, član sveta federacije. Učenci, člani mladinskih organizacij, ravnatelji in predavatelji zgodovine z vseh osnovnih šol v občini ter člani vodstev družbeno-političnih organizacij so bili z neposredno doživetim in zanimivim pripovedovanjem tov. Marinka je zadovoljni. Miha Marinka si je ogledal tudi konfekcijo LISCA in obiskal Tončko dom na Lisi.

V soboto, 26. aprila, bo v dvorani TVD Partizan tudi posebna javna prireditev, na kateri se bodo tekmovalci kosali v poznavanju zgodovine Komunistične partije Jugoslavije. Pokrovitelj tekmovanja je občinski komite ZK.

Narocite
svoi list
na domaci
naslov!

OBČINA SEVNICA

prodaja
na javni dražbi:

1. zemljišče s parc. št. 642/1,
ki je vinograd.

v izmeri 1424 m², parc. št. 750/2, ki je vinograd, v izmeri 780 m² in pašnik v izmeri 774 m², parc. št. 642/2, ki je travnik v izmeri 1023 m², ter na parc. št. 108 — stavbišče — stojec klet, vse pripisano pri vl. št. 650 k. o. Cirknik, občina Sevnica. Izkljucna cena skupaj za zemljišče in klet je 1210 din.

Javna dražba za te nepremičnine bo 30. aprila 1969 ob 15. uri v sejni sobi občinske skupščine Sevnica:

2. zemljišče s parc. št. 119/1, ki je travnik,

v izmeri 2903 m², pripisano pri vl. št. 650 k. o. Cirknik.

Izklicna cena za to parcelo je 400 din;

3. zemljišče s parc. št. 139, ki je travnik,

v izmeri 4700 m², pripisano pri vl. št. 650 k. o. Cirknik. Izklicna cena za to parcelo je 430 din;

4. zemljišče s parc. št. 116, ki je njiva,

v izmeri 4780 m², pripisano pri vl. št. 650 k. o. Cirknik.

Izklicna cena za to parcelo je 2400 din;

5. zemljišče s parc. št. 125/2, ki je travnik,

v izmeri 7834 m², pripisano pri vl. št. 650 k. o. Cirknik. Izklicna cena za to parcelo je 830 din; ter

6. zemljišče s parc. št. 119/3, ki je travnik,

v izmeri 7101 m², pripisano pri vl. št. 650 k. o. Cirknik. Izklicna cena za to parcelo je 1.100 din.

Javna dražba za zemljišča pod točko 2.—6. tega razglaša bo pri občinski skupščini Sevnica, sejna soba št. 4, dne 30. aprila 1969 s prijetkom ob 15.30 uri po vrstnem redu.

Javne dražbe se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, ki se izražajo, da so pri odseklu za proračun občine Sevnica vplačale kavejo v znesku 300 din.

Poleg najvišjega ponudnega zneska plačajo zdražitelji tudi stroške zemljiščnega prepisa, prometni davek od prenosa nepremičnin in sorazmeren del stroškov tega razglaša.

Interesenti dobijo podrobnejše podatke pri premoženskopravnem referentu občinske skupščine Sevnica, soba št. 24.

**Vsem delovnim ljudem
čestitamo za praznik dela
in jim želimo še veliko
delovnih zmag!**

OBČINSKA SKUPŠČINA SEVNICA

občinska konferenca SZDL
občinski komite ZKS
občinski odbor ZZB NOV
občinski sindikalni svet
občinski komite ZMS

SEVNIŠKI VESTNIK

Ugodna ocena volitev

Nekateri kraji imajo stalno slabšo udeležbo –
V skupščini je spet malo žensk in mladine

Ocena skupščinskih volitev je bila poglavitna točka četrtekove seje izvršnega odbora v predsedstvu občinske konference SZDL v Trebnjem. Ugotovljeno je bilo, da so potekale letošnje volitve povsem mirno in normalno, udeležba pa je bila v celoti dobra, veliko razlike pa so med posameznimi volilnimi enotami.

Vodstvo SZDL se je pri oceni volitev dalj časa zadržalo pri obravnavanju rezultatov v volilnih enotah Lukovik, Dol. Nemška vas, Ponikve, Selš-Sumberk in Draga, kjer je bila udeležba najslabša. Sklenjeno je bilo, da je potrebno počiviti delo Socialistične zveze v teh krajih ter imeti nasprotno več posluha za želje in probleme tam živečih ljudi.

Kot ugodno so na sestanku ocenili tudi novo sestavo občinske skupščine, pač pa s staro pripombo, da je v njej malo ženska in mladine. Med odborniki sta le dve odbornici in dva člana mlajša od 27 let. 21 odbornikov je star od 27 do 35 let, 23 od 35 do 44 let, 7 od 45 do 53 let in 5 nad 53 let. Po izobrazbi jih ima 18 nedokončano osnovno šolo, 18 osemletko, 8 srednjo šolo, 7 visjo in 6 visoko.

Trčenje kolesarke in motorista

20. aprila popoldne se je pripravila prometna nesreča na Cesti bratov Milavcev v Brežicah. Kolesarica Marijeta Kovacic iz Šentjanega se je pripeljala s parkirnega prostora na omenjeno cesto. Naprsto se je po Cesti prvih borcev pripeljal motorist Janez Setine iz Brežice in trčil v kolesarko, ki mu je zaprla cesto. Oba sta pada po cesti in s lažjo poškodovala. Na kolesu je za okrog 100 din škode.

Nesreča na mostu čez Krko

20. aprila dopoldne se je pripravila prometna nesreča na mostu prek Krke v Brežicah. Voznik osebnega avtomobila Piderich Schillinger iz Avstrije se je peljal iz Čatež proti Brežicam. Ko je pripeljal do mostu in zavijal proti Brežicam, se je zaletel v stojaj avtomobil Darija Benčića iz Zagreba. Na avtomobilih je za okrog 800 din škode.

Posluh za „drobne“ stvari

Ciril Pevec: »Ob vsem bo treba urejati tudi „drobne“ probleme, pomembne za ljudi.«

Včeraj je na prvi seji nova občinska skupščina v Trebnjem izvolila za novega predsednika ObS Cirila Pevca, ki je to dolžnost opravljaj že dosej. Za nač list je v štirih točkah očrtal najvažnejše zadave, s katerimi se bo skupščina ukvarjal v prihodnjih štirih letih.

1. Skupščina se bo zazemala predvsem za pri-

M. L.

V novi občinski skupščini je 22 kmetovalcev, 10 kvalificiranih delavcev, 5 visoko kvalificiranih delavcev, 5 tehnikov, 6 inženirjev prve ali druge stopnje itd. Socialistična zveza je predlagala tudi ljudi za nekatere vodstvene funkcije v občinski skupščini, ki se je konstituirala včeraj.

Krajevni praznik Velike Loke

20. aprila je skromno proslavila svoj krajevni praznik krajevna skupnost Velika Loka. Svoj praznik ima v spomin na hudo bitko na Medvedjem, ki je bila 18. aprila 1942 in ki je tako prestrelila Italijane, da so kmalu zatem izdali zloglasno odredbo o streshanju talcev, po kateri so prve žrtve padle v Radohovi vasi.

Seminar za vodstva SZDL

Izvršni odbor občinske konference SZDL je v zadnjem sestanku sklenil prirediti poseben seminar za vodstva občinskih in krajevnih organizacij, na katerem se bodo člani natančneje seznamili z novo vlogo Socialistične zveze ter z novimi metodami dela. Ob koncu maja bo v Trebnjem seja občinske konference SZDL, na kateri bodo v tem smislu dopolnili tudi pravila organizacije ter dokončno sprejeli dopolnjen volilni program.

V Velenje 700 ljudi

Predvideno je, da se bo osrednje letošnje proslave NOV, ki bo 27. aprila v Velenju, udeležilo tudi 700 prebivalcev trebanjske občine. Tja bodo vozili posebni vlaki tudi iz Dobravje, večji kolektivi pa bodo za svoje člane organizirali prevoze z avtobusom. Izvršni odbor občinske konference SZDL je v četrtek sklenil, da bo placača stroške udeležbe na proslavi za člane občinske konference SZDL. Poseben avtobus bo odpeljal iz Trebnjega v nedeljo ob 6.30.

Osrednja občinska proslava 50-letnice KPJ bo 25. maja ob 14.30 pod mirenskim gradom

Prejšnji teden je bila v Trebnjem prva seja odbora za proslavo 50-letnice ustavnosti KPJ, SKOJ in sindikata. Znotraj 25-članskega odbora so imenovali 8-članski sekretariat, ki ga sestavljajo Roman Ogrin kot predsednik ter člani: Ivan Longar, Ljuba Renko, Ivan Janečić, Tone Zibert, Ivan Kos, Adolf Grum in Marjan Legan, imenovani pa so bili tudi člani podoborov, ki bodo poskrbeli za organizacijo proslave.

Dokončno se je odbor odločil, da bo letošnja občinska proslava v nedeljo, 25. maja, ob 14.30 na prostoru pod mirenskim gradom. V kulturnem delu programa bodo nastopili domaci pevci in godba, za recitatorje pa bodo povabili nekaj članov gledališča iz Ljubljane. Slavnostni govor o pomenu obletnice bo imel Bogdan Osolinik, poslanec družbeno političnega zboru zvezne skupštine. Zatem bo sledil zabavni del priredi tve.

Pričakujejo, da se bo slovesnosti udeležilo okoli 2000 ljudi. Pripravljalni odbor bo poskrbel za okrasitev, mladi na pa bo na večer pred praznikom zakurila kresove po vzpetinah v Mirenski dolini Razen te, osrednje občinske proslave je bilo v čast jubile-

je že tekmovanje pionirjev osnovnih šol in mladincev o poznavanju NOB, nekatera predavanja, o obletnici pa več govorijo tudi pri pouku v osnovnih šolah.

APRIL, MESEC PAVLIHE

10 x po 50.000 - S din
100 x po 1000 - S din
Ob 99-letnici PAVLIHE!
Podrobnosti o razpisu berite v PAVLIHI!!

TREBANJSKE IVERI

■ LETOS KAR 12 TERMO-VANJ. Za danes je predviden občni zbor občinske strelske zveze, na katerem se bodo pogovorili o delu strelske organizacije v letošnjem letu. Skupno imajo letos v načrtu kar 12 različnih tekmovanj.

■ SE ENA MODERNA TRGU-VINA. Trgovsko podjetje PRE-HIRANA iz Ljubljane namenava zgraditi v Trebnjem nasproti stare osnovne šole sedobno trgovino. Pogodba o tem bo podpisana v kratkem. Na vprašanje, zakaj so postili v kraj še eno podjetje, so nam na občini odgovorili, da podjetje MERCATOR ne namenira v bližini prihodnosti povečati svojih prodajnih zmogljivosti.

■ LANI 11 POZAROV. Lansko leto je bilo v trebanjski občini skupno 11 požarov, od tega 7 v

zasnovnem sektorju. Skupna škoda je znašala 108.750 dinarjev; če ne bi tako požiravalo posredovali gasilci, bi bila škoda še mnogo večja.

■ NOVA FASADA. Na supniscu in delu stavbe, s katerim upravlja Stanovanjsko podjetje Trebnje, bodo letos tudi na strani, ki je obrnjena proti avtomobilski cesti, obnovili fasado. Pročelje bo obnovila tudi krajevna skupnost na star osnovni šoli, potrebuje pa bi jih bilo še na nekaterih drugih starejših hišah, ki zdaj kažejo vides kraja.

■ PRVA TEKMA. V nedeljo bo v Trebnjem prva prvenstvena tekma domačega odbojkarskega moštva TVD Partizan. V goste bodo prišli odbojkarji iz Radovljice. Tekme bodo tako kot vsako leto ob 10 ur dopoldne. Odbojkarska sekcija vabi kar največ gledalcev.

TREBANJSKE NOVICE

Mirna: prvomajski ples

Na Mirni že nekaj let pogrešajo zabavnih večerov s plasoni, zato se je vodstvo restavracije DANE dogovorilo z znamenim triom »Tonček«, da bo ob sobotah zvečer zabaval goste. Prvi ples bo v sredo, 30. aprila. Če bo prireditve uspešna, jo bodo naslednjo soboto Mirenčani, pride!

P. S.

Odlikovani gasilci

20. aprila so na občnem zboru občinske gasilske zveze dobili odlikovanja ob stolnici gasilstva na Slovenskem naslednji člani: humanne organizacije: Jože Zupančič, Božo Pungartnik, Malka Gašperšič, Lado Kukenberger, Jože Pate, Alojz Rek, Ivan Repovž, Stanislav Lavrič, Ivan Vavtar, Franc Praznik, Franc Grčar, Franc Novak, Maks Kurent, Franc Kurent, Janko Gregorič, Karol Stamear, Franc Lokar, Ivan Banč, Srečko Gluščič, Franc Starčič, Vid Zupančič, Tone Starčič, Nace Udovč, Lojzka Peteršel, Benjamin Miklavčič, Ignac Kotnik, Anton Starčič, Alojz Veršaj, Franc Saje in Pucelj Anton. Če prej pa so gasilska odlikovanja dobili: Jože Jerič, Janez Skerljanc, Stane Kolenc, Bert Skufca, Franc Zupet, Pavel Kozole, Janez Berg, Stane Zupančič, Ludvik Gulič, Franc Gregorič, Pavel Jevnikar in Jože Jeleno.

Nagrada — Tonetu Hrenu

Sekretar občinske konference SZDL Tone Zibert je v petek izročil poštarju trebanjske pošte Tonetu Hrenu nagrado 300 novih dinarjev, ki jih je v akciji pri zbiranju novih naročnikov Dolenskega lista namenil izvršni odbor za najuspešnejšega zbiratelja. Tone Hren je imel pri zbiranju izreden uspeh, saj je pridobil kar 146 novih naročnikov; kot sam pravi, pa še vedno ne bi miroval. Za sirjenje glasila Socialistične zveze se mu je sekretar najlepše zahvalil.

Gor. polje: s VW v hišni vogal

Brilinc Marjan Kovac je 18. aprila dopoldne na cestnem ovinku v Gornjem potju z osebnim avtomobilom VW zaradi neprimernega hitrosti zadej vogal hiše štev. II. Skodo so ocenili na 200 din. Kovac se je peljal iz Soteske proti Straži.

Zužemberk: treščil v hišo

Janez Baudak iz Zužemberka je 20. aprila popoldne na cestnem ovinku v Gornjem potju z osebnim avtomobilom VW zaradi neprimernega hitrosti zadej vogal hiše štev. II. Skodo so ocenili na 1000 din.

Danes seja sveta za urbanizem

Danes, 24. aprila, bo v Kočevju seja sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine, na kateri bodo razpravljali o spremembah odloka o obvezniem odlaganjem smeti, o predračunu stroškov za komunalno urejanje gradbenega zemljišča na desni strani Rožne ulice, o programu Vodne skupnosti za letos, o programu investicij za razširitev kanalizacije omrežja za letos, o lokacijski dokumentaciji za obrne delavnice ob Lubljanski cesti pri PETROLU in o stanovanjskih zadevah.

Naloge v čast 50-letnice

Na gimnaziji v Kočevju in na osnovnih šolah v občini bodo mladinci in pionirji pisali naloge v čast 50-letnici ustanovitve SKOJ, ZKJ in sindikatov. Pripravljalni odbor za proslave bo namenil najboljšim mladim piscem nagrade. Pisali bodo o delavskem gibanju s posebnim ozirom na razvoj KPJ.

Predaval bo dr. Ermin Kržičnik

V kratkem bo za družbeno-politične delavce in gospodarstvenike iz Kočevja in Ribnica predaval dr. Ermin Kržičnik iz Instituta za ekonomsko planiranje Slovenije. Na posvetu bodo govorili »O ekonomskem razvoju Slovenije s posebnim poudarkom na občini Kočevje in Ribnici.

Najava je vprašanje, ki jih bodo postavili, bodo: razvoj turizma in gospodarstva ter nadaljnji razvoj komunikacij na Kočevskem.

Skrb za novo spre-te komuniste

Občinski komite ZKS v Kočevju je prece skrb posvetil idejo izobraževalnemu delu novo sprejetih komunistov. Za vse komuniste so pripravili naslednje teme: Vloga občinske skupščine v gospodarski razvoj občine; Mladi in samoupravljanje; Statut ZKS in naloge komunistov; Priprave na skupščinske volitve in Mladi v družbeno-političnih organizacijah (SZDL, ZMS, sindikati itd.). Razen teh so na novo sprejeti komunisti poslušali predavanja, ki so bila organizirana tudi za ostale komuniste. Predavalci so: M. Marinko (Vloga, delo in razvoj partije); F. Popit (Naloge komunistov v predkongresnem obdobju) in dr. S. Pavlič (Jugoslavija in Slovenija v svetovnem gospodarstvu).

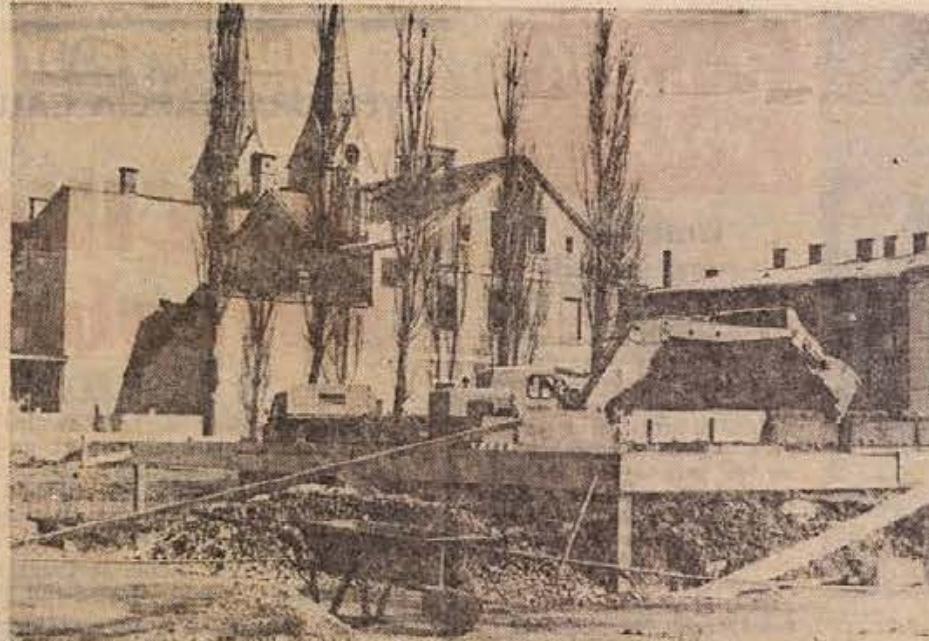
DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ TECAJ POKLJICNIH SOFERJEV in avtomobilnikov bo ta mesec končan, v začetku maja pa se bodo začeli ispit. Predavatelji pojavljajo tečajnik in napovedujejo, da bo tudi zaključek tečaja uspešen.

■ ■ ■ NOVO MESNICO Kmetijskega gozdarstva posetiva Kočevje urejajo v pritličju novega bloka v Kričevi ulici. Lokal na sodobno opremljen in predstavlja novo pridobitev za kulturne postrojbe potrošnikov.

■ ■ ■ PRODAJALNA POHISTVA trgovskega podjetja TRGOPROMET bo v kratkem dokončana. Zelo lepo so jo uredili v prostorih nekdajšnjih zaprov. Sedaj urejajo že fasado in končujejo nekatere zaključne dela. Podjetje je vložilo v ureditev lokal na precej denarja. Dela je opravilo domači podjetje ZIDAR.

■ ■ ■ ZVEZNE PIONIRSKIE FELATELISTIČNE RAZSTAVE v Slovenski Konjicih se bodo udeležili tudi pionirji kočevskega društva. Razstava bo posvečena dne

Na kočevskem Glavnem trgu so pričeli graditi novo trgovsko hišo NA-ME. Do občinskega praznika bo Kočevje dobilo sodobno urejeno blagovnico, s katero se bo za občinski praznik lepo predstavilo.

(Foto: S. Dokl)

Velika udeležba na volitvah

V kočevski občini je volilo 91,14 odstotka vseh volilnih upravičencev – Izvoljenih 60 odbornikov, za poslanca republiškega zbora pa Drago Benčina – Na več voliščih 100-odstotna udeležba

V obeh dneh volitev je v kočevski občini volilo kar 91,14 odstotka vseh upravičencev. Na mnogih voliščih so zabeležili 100-odstotno udeležbo. Samo v nedeljo so že okoli 9. ure dopoldne dosegli 100-odstotno udeležbo na voliščih v Polomu, na Smuki, v Nemški Loki, Kužlju in Stalcerjih.

Volitve je ponekod oviral sneg. V obrobnih območjih občine ga je zapadlo tudi po pol metra in več. Tako se na primer člani volilne komisije, ki so bili v Loškem potoku, niso mogli vrneti v Kočevje s svojim avtom, ampak je moral ponje džip.

Za odbornike občinske skupščine so bili izvoljeni:

– v občinski zbor: Anton Pugej (Struge), Anton Fabjan (Minka), Jože Furlan (Koblarij), Angelca Umek (Starakerkev), Rudi Bartol (Slovenska vas) Herman Struna (Kočevje), Tinka Kovačevič (Kočevje), Egidij Šinkovec (Kočevje), Rudi Urh (Kočevje), Andrej Klun (Kočevje), Nada Hocevar (Kočevje), inž. Dušan Oražem (Kočevje), inž. Miha Brški (Kočevje), inž. Savo Vovk (Kočevje), Peter Sobar ml. (Kočevje), Tomaz Krebs (Kočevje), Alojz Smolič (Kočevje), inž. Stane Letonja (Šalka vas), Ivan Križaj ml. (Zeljne), Alojz Pretnar (Dolga vas), Mihail Nagu (Livold), Srečko Košir (Mozelj), Vlado Oberstar (Koprivnik), Jože Kastelic (Predgrad), Janko Intihar

Mladinski klub da; vendar...

Kočevska mladina bo verjetno kmalu prišla do svojega kluba, zlasti ker so možnosti, da bodo kmalu izpraznjeni prostori v starem muzeju. Vendar sta za zdaj kar dva kandidata: poleg mladine je še likovni salon. Ko smo se pogovarjali z nekaterimi odgovornimi ljudmi v Kočevju, smo zvedeli, da se jih večina navdušuje za to, da bi mladina dobila svoj klub. So pa istočasno izrazili zaskrbljenost, kako ga bo ta upravljala in plačevala draga na jemnost.

Za mnenje smo povprašali tudi tovariša Staneta Lavriča, občinskega sekretarja ZK, ki je odgovoril takole: »Zaenkrat se ne bi mogel odločiti, komu bi ga prisodili. Mnenja sem, da sta obe vprašanji vredni istočasnega reševanja. Naj o tem odloči širša javnost!«

Proslava v čast 1. maja

V Kočevju bodo v petek, 25. aprila, priredili svečano prireditve v čast 27. aprila, dneva ustanovitve OF, in 1. maja, praznika dela. Program na akademiji bo izvajal Akademski pevski zbor iz Ljubljane.

Za gasilce ni denarja Vabilo

Na redni skupščini občinske gasilske zveze Kočevje, ki je bila 19. aprila, so kritično obravnavali probleme požarnega varstva v občini in zahvalili najlepši grmu, ga obkopal, privzel z vrvo k avtomobilu, ga izruval (na poteg z avtom), najeli na avto in odprejal. Če takih objektov ne bodo strogo kaznovani, bo primerov vedno več, pa tudi škoda bo vedno več!

Gregorić (KGP), inž. Edo Crmej (KGP), Janez Kováč (KGP), inž. Anton Peterlin (KGP), Ivan Okrajsen (Snežnik), Tatjana Litén (Snežnik), Ignac Križman in Albin Svetec (Rudnik), Anton Lovšnik (Tekstilana), Pavel Peček (LIK), Tomaž Skufca (LIK), inž. Ivan Prezelj (Metam), Alojz Spojar in Franc Silc (ITAS), Dominik Trobent (INKOP), inž. Oto Devjak (Zidar), Stane Ocepek (Avto), Rudi Gruden (Elektro), Rudi Rauh (Trigopromet), Matija Praznik (Pugled), Franc Artač (Oprema), Ivan Zubukovec (Trikon), Saša Bižal (gimnazija), Dana Jerše (osnovna šola), dr. Marko Vizjak (zdravstveni dom), Meta Kokalj (KZSZ), Miro Hegler (obč. skupščina) in Nace Karničnik (družbeno-politične organizacije).

Še tri krmišča za divjad

Lovci so lani opravili 840 prostovoljnih ur – Ivan Dolar častni član lovske družine

Diplome za uspešno delo v lovski družini so prejeli še Franc Cebin, Jože Skoda, Alojz Urbic in Rudi Urh.

Po občinem zboru pa je moralo v veliko veselje ostalih lovcev prestati slovenski krstec 12 članov lovske družine.

Tovarniška glasila nazadujejo

Politična vodstva v kočevski občini bodo priporočila vodstvu delovnih kolektivov, naj redno izdajajo tovarniška glasila, ki so nekdaj bila zelo priljubljena. Želite, da bi v teh glasilih izhajalo tudi zgodovinsko gradivo, posvečeno praznovanju 50-letnici ustanovitve ZKJ.

Vimolj: uspešno sodelovanje

Na redni letni konferenci borčevskih organizacij v Vimolju so ugotovili, da je temno sodelovanje s krajevnimi organizacijami pripomoglo k uspešnemu reševanju krajevnih in borčevskih zadev. Sklenili so tudi, da bodo letos v sodelovanju z ostalimi okoliškimi organizacijami priredili več proslav, zavzeli pa so se tudi za postavitev spominskega obeležja padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja.

Nočitev manj, vendar večji obisk

V kočevskem hotelu Pugled so letos zabeležili nekaj manj nočitev kot v enakem obdobju lani. vendar je obisk gostov letos precej večji. Manj nočitev je zradi dolge zime, ki je prepričila lovcev obisk kočevske okolice. Vendar v kratkem pričakujejo zlasti večji obisk iz inozemstva in domačih gostov, ki tja radi zahajajo.

Kočevska turistično zanimiva

Zanimanje za Kočevsko raste – Največ prinese lovski turizem – Premalo predstavljenje turistične znamenitosti te pokrajine

Ker je pred durmi nova turistična sezona, smo se spustili v klepet s predsednikom turističnega društva v Kočevju Karлом Riglerjem in izvedeli tole:

Nova cesta in za spoznanje povečana propagandna dejavnost sta povečali zanimanje turistov tudi za Kočevje in Kočevsko. V zadnjih letih je zlasti lepo napredoval lovski turizem, ki prinaša že kar lepe denarce. Seveda pa lovni edina turistična mitavnost: pozabiti ne smemo na Rog Bazo 20. muzej, podzemsko jame in še kaj. Turističnih znamenitosti torej ne manjkuje, so pa res premalo predstavljene, kot upravičeno trdijo turistični delavci. Ker pa jih želijo bolj predstaviti širši javnosti, bodo turistični delavci še letos izdali nov turistični prospekt, ki bo zajel vse kolikor tolko ogleda vredne turistične znamenitosti. Vendar je prospekt ševel v povojih, na bo verjetno bolj korigirati v prihodnji turistični sezoni.

Nočitev so lani v Kočevju zabeležili blizu 12.000; največ v hotelu Pugled. Povedal se je zlasti obisk enoletnih izletnikov, med katerimi so tudi tujci, zlasti iz Avstrije, Italije in Nemčije.

K lepemu video mestu in okolice Kočevja prispeva tudi hortikultурno društvo, ki ga vodi in Dušan Oražem; dru-

štvo ima pester delovni program.

Požrtvovalni turistični delavec tov. Rigler je povedal, da ima dela dovolj. Ko smo ga obiskali v Turističnem bi-

V MELAMINU radi pomagajo

V tovarni kemičnih izdelkov MELAMIN podpirajo dejavnost društvenih organizacij v občini. Med drugimi podpirajo tudi kočevske občinske organizacije, ki so si prigradili pravico sodelovati v kvalitetni republiški ligi.

Vice Vukov v Kočevju

19. aprila je na zabavno-reklamni prireditvi v Šeškovem domu v Kočevju nastopil tudi znani pevec popevki Vice Vukov. Poslušači niso bili s prireditvijo preveč zadovoljni, saj se je Vice med nastopom skoraj skregal z nekaterimi poslušalci, ki so bili res nekoliko preveč ne-diskiplinirani (kajenje, medkljici »Djordje« itd.).

Letos bodo sprejeli 50 komunistov

Lani so v kočevski občini sprejeli v Zvezdu komunistov 110 komunistov, med temi kar 80 mladih. Letos kljub načrtovnemu delu pričakujejo, da jih bodo sprejeli 40 do 50

roju, je ravno urejeval spominke in razglednice, ki jih prav rad ponudi vsakemu obiskovalcu Kočevja. Razen tega je pripravljen vsak čas posredovati zaproseno informacijo, organizirati izlet, pripraviti sprejem za goste itd. To je del za požrtvovalnega turističnega delavca ne zmanjka.

Klub nekaterim delom na kočevskem glavnem trgu, kjer bo do konca leta zrasla nova trgovina Name, je Kočevje pokazalo kar edino spomladansko lice.

S. DOKL

Volilna komisija zadovoljna

Volilna komisija pri občinski konferenci SZDL v Kočevju se je sestala 16. aprila in ocenila letosno volitev kot v celoti dobro uspele. Opozorila pa je na nekatere manj pomembne pomankanljivosti, ki niso bistveno vplivale na sam uspeh volitev.

V kočevski občini le 15 km asfaltnih cest!

Kočevska občina je v republiki med tistimi, ki ima verjetno najmanj asfaltiranih cest. Zdaj ima vsega skupaj samo 15 kilometrov asfaltiranih cest!*

„Naša vas je zapostavljena“

Za vodovod so prispevali, dobili pa ga niso – Občinska cesta dobro vzdrževana, vaška in gozdna pa slabo – Napredek tudi v Mali log

„Nasa vas je zapostavljena.“ so pripovedovali ljudje v Malem logu v Loškem potoku, ko sem se ondan mudil med njimi. Za gradnjo vodovoda v Loškem potoku smo prispevali nad 80 kubikov lesa. Minilo je že nekaj let, naša vas pa še nima vodovoda. In tudi ne kaže, da bi ga kmalu dobili.“

Edini vir vode so kapnice, ne bo kmalu urejena, bo neprevozna. Vsekakor pa bi morali skrbeti za pot tako, da je zelo slaba. Do pred leti so jo sami vzdrževali, sedaj pa je nocejo vec. Po mnenju vaščanov naj bi jo vzdrževalo KGP Kočevje. Ce

Otok krade otroku

7-letna deklica je šla oni dan nakupovali v trgovino, a je kmalu prijokala domov, čes da ji je neki fant vozil denar.

Povedala je, da ji je denar padel na tla. Ko ga je pobrala, je k njej pristopil neki fant in zahteval prebilovala pritikalo.

– Daj mi denar! Meni je padel na tla!

Deklica se je ustrašila in mu ga dala.

Na postaji milice smo se pozanimati, če vedo za take primerne. Zvedeli smo, da je takih primerov več, posebno pa se pri izsiljevanju otrok odlikuje neki ciljanec, ki otrokom na razne načine izmami ali izprosi denar.

— r

Pripombe v zvezi z oskrbo

Občani Grčaric so dali pripombe o svoji trgovini in oskrbi s kruhom – JELKA jim odgovarja

Na nedavni konferenci SZDL v Grčaricah so člani zahtevali, naj bo njihova trgovina odprta vsaj poleti tudi popoldne. Predlagali so, naj bi trgovka iz Grčaric, ki se zdaj vozi na delo v Dolenjsko vas, ostala zaposlena v domači trgovini, trgovka iz Rakitnice, ki se zdaj vozi na delo v Grčarice, pa naj bi se vozila v Dolenjsko vas.

Pri trgovskem podjetju JELKA, ki ima poslovilnicu v Grčaricah, smo zvedeli, da bodo želi Grčevjanov ugoditi, kolikor lahko. Tako so za trgovino v Grčaricah že določili, da bo njen letni delovni čas deljen, in sicer od 7. do 12. ure in od 17. do 19.

„Inozemci“ ne dajo denarja

Maja lani je občinska skupščina Ribnica postala okoli 150 svojim občanom, ki delajo v tujini, odprto pismo, naj bi tudi oni prispevali za gradnjo šol v občini po 25 din na leto, kolikor povprečno plačujejo na leto občani, ki so zaposleni doma.

Pred kratkim smo se pozanimati, koliko so do slesj prispevali za gradnjo šol domačini, zaposleni v tujini. Zvedeli smo, da do slesj še noben ni nič uplačal.

Tak odnos zaposlenih v tujini do gradnje, dobitive in opremljanja šol doma vsekakor ni na mestu. Domov se namreč želijo tudi njihovi otroci. Taka torej tisti, ki so zaposleni doma in ki manj prispevali, vse zato, ker pličajo samopriskrbe za gradnjo šol za svoje in tuge otroke.

ure; pozimi pa bo trgovina poslovala kot doslej.

Ne morejo pa ustrezti predlogu domačinov o premestitvi obeh trgovk, ker je prva, ki dela v Grčaricah, poslovodinja, druga, ki se vozi na delo v Dolenjsko vas, pa je prodajalka. Zvedeli smo tudi, da se nekateri ribniški trgovci vozijo ali hodijo peš na delo celo dalj.

Naslednja zahteva Grčevjanov pa je, naj jim začne ZITO Ljubljana dostavljati kruh. Zvedeli pa smo, da so predstavniki ZITA odločeno odklonili to zahtevo, češ da se jim dovoz kruha v Grčarice ne izplača.

Zvezek delavcev Grčevjanov je zahteval, da se imenje predstavnika ZITA ne bo vključeno v listino predstavnikov, ki se bodo na tem sestanku udeležili.

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

— r

Kaj je s cesto na Golek?

Od glavne ceste do Goleka je okoli 2 km zelo slabe poti, tako da si mlakateri avto upa v vas. Vaščani so v okviru krajevne skupnosti Dragatuš začeli akcijo za gradnjo nove ceste. Na vsakem se stanku so že pozimi sklenili, da bo vsako gospodarstvo prispevalo za cesto 1500 din. ugotovili pa so, da tudi s tolikšnim prispevkom občanov ceste ne morejo sami zgraditi. Po predračunu cestnega podjetja bi novo cestilšče vilo okoli 200.000 din. Cesta Sela—Golek je upoštevana tudi v letosnjem občinskem programu javnih del, zato ljudje upajo, da bo z združenimi modimi vendarje prišlo do gradnje.

Danes bo »Sneguljčica«

Igralska skupina, ki jo sestavljajo učenci nižjih razredov osnovne šole Crnomelj, je v režiji Elke Adlešič in Angelice Golobič naštudirala »Sneguljčico«. Danes bodo igro uprizorili za šolsko mladino, kasneje pa bo sledila ponovitev za stare in odraslo občinstvo. Pri »Sneguljčici« sodeluje okoli 40 mladih igralcev, za nastop pa so vstopno vndili več mesecov.

Pomembno za zgodovino?

V Crnomelu so ugotovili, da je bilo pred vojno na območju občine nekaj pomembnih dogodkov v delu komunistov, kar bi morda sodilo v zgodovino našega delavskega gibanja. Podatke o posameznih važnejših konferencah, sestankih itd. zbirajo na podlagi izpovedi udeležencev, republiški odbor za proslavo 50-letnice ZK pa bo preveril in presodil pomembnost teh dogodkov zaradi postavljive obveznosti. Ena najpomembnejših stavb je gotovo Mihečeva zidanica v Kotu pri Semiču, kjer je bila leta 1937 partijska konferenca.

Enoizmenski pouk samo v Semiču

V letosnjem šolskem letu obiskuje osnovne šole na območju občine Crnomelj 2.667 otrok. V samostojnih oddelkih se šola 83 odst. učencev, medtem ko 435 otrok še zmeraj obiskuje kombinirane oddelke. Na osnovnih šolah poučuje 112 učiteljev, od katerih jih ima 82 srednjo izobrazbo, 7 visoko, 7 visoko šolo in 16 nedokončano fakulteto. Med učnim kadrom je 28 moških in 86 žensk. Po ves dan so učitelji zaposteni na podružnicah v Črešnjevcu, Ročnem dolu, na Preloki, v Stari Lipi in Ziljah. Po vseh šolah imajo pouk v najmanj 2 izmenah, enoizmenski pouk pa imajo samo na osnovni šoli Semič.

Občinski praznik spet prestavljen?

Janez Žunič ponovno izvoljen za predsednika

Na prvi seji novoizvoljene odbora mestne organizacije ZZB NOV v Crnomelu so za predsednika ponovno izbrali Janeza Žuniča, za podpredsednika pa Vilka Ormca. Razpravljali so o bodočem delu organizacije in predlagali, naj se občinski praznik spet praznuje na dan občinske zasedanja SNOS 19. februarja, medtem ko naj 12. avgust ostane krajevni praznik mesta Crnomelj.

Razen tega bodo predlagali občinskemu odboru ZZB in občinskemu skupščini, naj z odlokom določita zaščiten prostor za partizanski park, ki bi bil mestu potreben.

Na seji so sprejeti še nekaj pomembnih sklepov, med katerimi so: obnoviti zgodovinsko obeležje v spominske plošče v mestu ter okolici, izdelati pravilnik za organizacijo civilnih pogrebov, organizirati komemoracijo za dan mrtvih in določiti na trgu prostor za muzejsko zbirko.

Za 1. maj bo mestna organizacija priredila izlet v Lokve, kjer je bil smrtno ranjen komandant glavnega štaba NOV Franc Rozman—Štane. Za šolsko mladino pa bodo organizirali krajevna tekmovanja v poznavanju zgodovine NOB v Beli krajini. Tri najboljše ekipe bodo dobile nagrade.

VILKO CRNIČ

Prva seja nove skupščine

Za sredo, 23. aprila, je bila v Crnomelu sklicana prva seja novoizvoljene občinske skupščine. Dnevn: red je predvideval volitve predsednika in podpredsednika skupščine, izvolitev članov komisij in svetov ter volitve poslancev v zboru delovnih skupnosti zvezne in republike skupščine. O seji bomo obširneje poročali prihodnjih.

Kdaj bo izsel prospekt?

Odbor za organizacijo letosnjega jurjevanja dela, prav tako posamezne komisije. Ugotavljajo pa, da delo celotne komisije za propagando ni najboljši. Medtem ko so posamezni člani zbrali že precej reklamnih oglasov za prospekt, pa nekateri doslej še niso niti naredili. Prospekt bi moral že kmalu v tisk, če pa zadolžitve ne ne bodo opravljene, bo zamuda. Za celotno organizacijo jurjevanja utegne imeti zamuda s prospekтом slabe posledice.

Pet žensk se bo zavzemalo za kmete

V novi crnomaljski skupščini je samo pet žensk. Razen prof. Ane Jankovič, ki je bila odornica že v dosedanjem mandatni dobi, so vse druge prvič izvoljene. Vsem petim smo zastavili enako vprašanje: »Za resitev katerih stvari se boste kot novoizvoljena odornica predvsem zavzemali v skupščini?«

● MARIA JURAJEVIC, uslužbenka v obratu BETI, Crnomelj: — Niram se nobenih izkušenj v skupščinskem delu. Najbolj poznam razmere v gospodarstvu. Mislim, da se bomo morali zavzemati za večjo storilnost in boljše zasluzke delavcev. Prav tako bo treba nekaj ukreniti, da bi izboljšali življenjske razmere kmetovalcev. Medtem ko smo na vseh drugih področjih napredovali, pa se kmet ne more dokopati nikamor naprej.

●IRENA VRSAJ, poslovodkinja v samoposredni Prehrana: — Najbolj potrebno je urediti preskrbo s kruhom tudi v popoldanskem času. Ko se bo poleti ob povečanem turizmu povečalo tudi povpraševanje po kruhu, bo problem še hujši. Razen tega menim, da je 25. jun po vojni skrajni čas izboljšati položaj kmeta. Kmetje bi morali imeti manjšo davke, morali bi jim dajati posojila za nabavo strojev, pa bi mladi obdržali doma. Na kmetijah so zdaj samo starci ljudje, protizvodenja je majhna in zaslužka ni. Samo v naši trgovini prodamo na tone svinja in zelenjave, kar vse vozimo iz Ljubljane. Zakaj ne bi organizirali prodaje domačih pridelkov?

●ANA JANKOVIČ, profesorica na osnovni šoli: — Upira se mi že govoriti o stvareh s področja Šolstva, ki jih že leta ponavljamo, a se niso urejene. O tem nočem več govoriti. Nova skupščina pa ima po mojem nalogu nadalje razvijati gospodarstvo, zajeziti odhajanje v tujino in dati ljudem možnosti, da bi se zaposlili doma. Dolžni smo nekaj narediti tudi za kmečke ljudi. Imam občutek, da z dajatvami preveč pritisnamo na kmeta, namesto da bi vire občinskih dohodkov iskali na primer pri gostilničarjih.

●FANIKA TOMAN, ravnateljica ozemeljke v Dragatušu: — V skupščini se bom zavzemala za to, da bi solstvo dobil več sredstev, s katerimi bi izboljšali osebne dohodke prostvenih delavcev in utrdili materialno osnovo sol. Izven mojega delovnega področja pa vidim problem v tem, da za ženske ni dovolj delovnih mest, v odročnih krajih pa sploh nimajo možnosti za zaposlitev. Mislim, da bi morala Vinica dobiti kak industrijski obrat, kajti samo zaradi ceste se turizem v tem kraju ne bo razvil. S tega področja ljudje množično odhajajo v tujino. Ce ne bomo mlajših zadržali doma, tudi turizma ne bo. Kmečko prebivalstvo pa bomo lahko obdržali doma tako, da nudimo kmetu boljše delovne pogoje.

●DRAGICA POVSE, uslužbenka v semiški ISKRI: — Ker sem prvič izvoljena v skupščino, niti ne vem, kakšne naloge nas takajo. Zdi se mi pa, da se moramo predvsem boriti za izboljšanje položaja kmeta, za ureditve razmer v Šolstvu in za nadaljnje vlaganje v gospodarstvo, da bi lahko zaposlili novo delovno silo. Med vsemi perečimi zadevami v občini pa je po mojem kmetijstvu najbolj potrebno pomoci.

RIA BACER

Za dragatuški praznik

5. maja bo minilo 25 let od bombnega napada na Dragatuš. V spomin na ta dan praznujejo vaščani krajinski praznik. Letošnje jubilejno praznovanje bo bolj slovesno, vendar ga bodo prestavili na 11. maj. Ta dan dopoldne bodo Dragatuščani sprejeti med se več poslancev, predstavnike občinske skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij. V pravestvenem domu se bodo udeležili proslave, ki jo pripravlja šola v sodelovanju s kulturno-prosvetnim društvom ZZB in drugimi organizacijami.

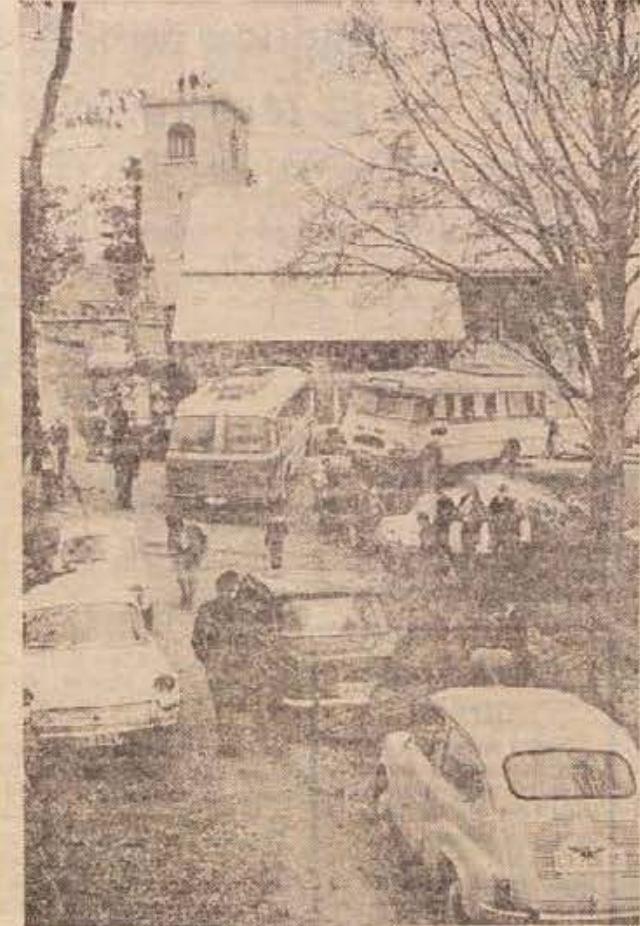
Poraba umetnih gnojil za 400 ton maniša

Medtem ko je 2475 kmetov v letu 1967

pokupil 1711 ton umetnih gnojil, pa so jih lani nabavili 400 ton manj. Za polovico je bila lani manjša tudi poraba semen, prav tako je močno nazadoval nakup kmetijskih strojev. Medtem ko so leta 1967 nakupili kmetje 70 kosilnic, so jih lani samo 23. V zadnjih dveh letih je KZ Crnomelj kreditiral nakup 6 traktorjev. Stavilo zasebnih traktorjev je v občini že toliko, da lahko opravijo z njimi vse oranje, z druga kmetom le še kombajnira.

Menda je kriva nesloga

Prebivalci Obrba pri Dragatušu so že lani znali delati cesto. Pripravili so precej kamna, vendar pa dela niso končana. Cesta je na nekaterih mestih kamnit, na nekaterih pa mehka, tako da je dostop z avtom se težji kot prej. Kdaj bodo delali naprej, še ni znano, pravijo pa, da bi se delali, če bi bila vas bolj složna.

Planinski dom na Mirni gori je ob vseh praznikih dobro obiskan posebno za 1. maj. Ker pa ob demu ni primerrega parkirnega prostora, nastane vsakokrat gneča in problem, kako obrniti vozilo. Fotografija je bila posneta 1. maja lani najbrž pa letos ne bo nič drugače.

(Foto: Poide Grahek)

Nedoslednost nam škoduje

Pred delavskim praznikom razgovor z zaslužnim sindikalnim delavcem Lojzetom Stariho: »Biti moramo bolj odločni!«

Lojze Stariha iz Crnomelja je eden izmed najbolj priznanih sindikalnih delavcev v povojnem času. Rodil se je 1922 v Moverni vasi pri Šentmihi, že leta 1942 pa je začel delati za NOB. Pred dnevi mi je pravil, kako je postal invalid in se začel ukvarjati s sindikalnim dejem.

— Ze leta 1944 sem imel na težavnem pohodu iz Notranjske v Suho krajino težave z nogo. Medtem ko smo napadali Kočevo, sem moral v bolnišnico. V Kočevoškem Rogu sem bil dvakrat operiran. Zatem sem se še lahko boril, in noga je bila vedno slabša. Ze po osvoboditvi, ko sem bil še aktivni oficir, sem moral spet v bolnišnico. Ni bilo druge pomoči, morali so mi nogo amputirati. Po demobilizaciji 1949 sem bil še nekaj časa doma na okreavanju, potem sem bil 4 leta v službi na okrajnem komiteju v Crnomelu, od 1958 do 1966 pa sem bil upokojen a še zmeraj delam v sindikatu kot predsednik nadzornega odbora ObSS. Imam pa še nekaj funkcij pri ZZB, in v drugih organizacijah.

— Kdaj bo izboljšanje delovnih razmer v Šolstvu, ki je v Crnomelu doseglo vrhunec? — To je vprašanje, ki ga moram rešiti. Vendar pa je vprašanje, ali bomo imeli na delu vse, kar je potrebno. Mislim, da je potrebno organizirati delovni proces tako, da bo delavec omogočen večji delovni čas, v svezki s tem pa tudi večji osebni dohodek. Posebno pri nas v Beli krajini so zaslužni delavci nizki, zato tudi toliko ljudi odhaja v tujino. Za ureditev teh stvari se moramo odločno zavzemati, pa bo marsikaj drugače.

R. B.

Boj proti tujkam

»Tovariki, se je oglašil na zadnji občinski kandidacijski konferenci v Crnomelu Jože Vidmar-Nace iz Semiča. »Kako morete zahtevati od naših kmetijskih odbornikov, da razpravljajo v skupščini o plačani realizaciji, o infrastrukturni, o kapitalni izgradnji itd., če jim nihče ne razloži, kaj to pomeni. Povrh vsega hočete še, da bi o tem poročali svojim volivcem. Dokler bo v občinskem gradivu, ki ga dobijo odborniki, tako učen in popačen domači jezik in daleč bo v njem mogoče tujk, ne pričakujete, da se bodo ljudje bolj oglašili!«

V tem tednu možnost ugodnega nakupa ženskega, moškega in otroškega perila s 40-odst. popustom ter belega blaga za posteljnino v ostankih pri

„Deleteksfil“ ČRНОМЕЛJ

ČRНОМАЛJSKI DROBIR

■ NOVA MLADINSKA GODBA je končno dobila nove instrumente. Zaigranje pri godbi na piha je prijavil precej, zlasti iz Železnega vrha, k sodelovanju pa bi radi prizgali nekaj mladino iz podjetij. Mladiči toplo pozdravljajo obnovitev mestne godbe.

■ SEMIČKI MLADINCI se pod vodstvom Milana Pirša pridružijo pripravju za premiero Goldonjeve komedije »Stric Ihtas«. Računajo, da bodo pred domačim občinskim nastopili že prihodnje nedeljo.

■ CRНОМЕЛJIMA 3894 prebivalcev — Po podatkih matičnega urada je bilo konec marca v Crnomelu 3894 ljudi, od tega 1804 moških in 1997 žensk. Od mrtvih leta 1969 do 31. marca se je število prebivalstva povečalo samo

NOVICE
črnomaljske komune

Koviljke ni moč ujeti

Storilnost Koviljke Matjašič, strojne šivilje v tovarni BETI, je že izredna - Kolektiv ji je izročil posebno priznanje za delo!

Dobrih šest let je minilo, kar je Koviljka Matjašič se-dla za Šivalni stroj v tovarni BETI. Ves čas velja za eno najboljših Šivilj, razen tega pa je njena storilnost padla v oči celotnemu kolektivu. Vsak mesec presega normo, po navadi za 50 odstotkov. Za njen prizadevost pri delu jo je kolektiv že nagradil s posebnim priznanjem.

Ondan sem bila pri njej v tovarni. Večja skupina delavk je šivala kopalne obleke za otroke. V osmih urah morajo po normi obrobiti 336 otroških kopalik ali 225 moških kopalnih hlač, tovarišica Koviljka pa je spet naredila mnogo več.

- Koliko otroških kopalnih oblek je šlo včeraj skozi vaše roke?

- Sturistu sem jih obroblila. Pa saj to ni nič posebnejša, — je še pridala.

- Kot najboljšo delavko v tovarni vas ljudje že pozna-

jo. Kako živite onstran tovarniških zidov? Imate družino, otroke?

- Zivim v Metliki in imam družino. Sinček Robert bo kmalu star dve leti, mož pa je mehanik v Novoteksu. Ker imam majhnega otroka in nikogar od svojcev, da bi ga pazil, so mi v tovarni začasno pomagali s tem, da lahko delam samo v popoldanski izmeni. Dopoldne pazim otroka jaz, popoldne pa mož.

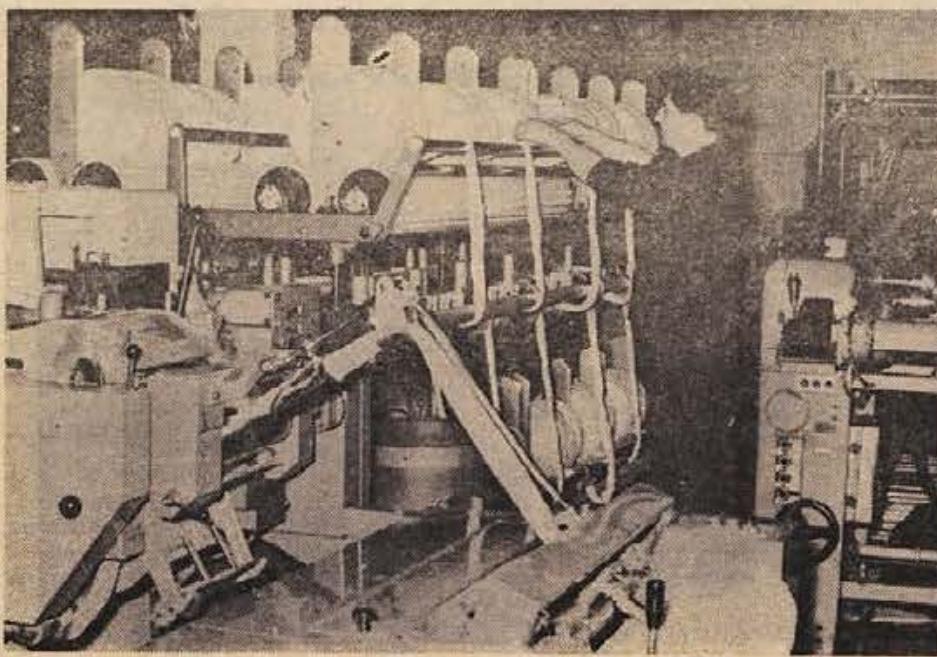
- Vam je nerodno odgovoriti na vprašanje, koliko zaslužite na mesec s svojo prisnosti?

- Zakaj bi mi bilo nerodon! Vedno prinesem domov cez 1000 dinarjev.

- Ali ste zadovoljni v poklicu in z življenjem doma?

- Zelo sem zadovoljna, — je rekla, pri tem pa ji je uše prisrčen nasmej. Nisem dvomila o njenih besedah.

RIA BACER

V metliški Novoteksovi predilnici imajo najmodernejše predilskie stroje. Raztezalka (na sliki), ki so jo uvozili iz Italije, sodi med zadnje dosežke v tekstilni industriji (Foto: S. Dokl)

POSLOVNO LETO SO LEPO ZAKLJUČILI

Uspeh jim je velika spodbuda

Komunalno podjetje Metlika je povečalo svoj letošnji plan, čeprav bo število zaposlenih ostalo isto - O njihovih lanskih uspehih in o letošnjih načrtih smo se pogovarjali z direktorjem Matijem Jermanom

Dolga zima se je vendarje umatnila in slednjic le dopustila, da so delave Komunalnega podjetja v Metliki začeli opravljati tudi nekatere zunanjega dela. Ker so si postavili letos visok plan, kar 5.200.000 din, bodo morali hiteti z delom, če ga bodo hoteli uresničiti. V prvih mesecih letos so opravljali tista dela, za katera so že imeli sklenjene pogodbe. Prav zdaj urejajo vodovod v Metliki, dokončujejo pa tudi novo stavbo Doma počitka. Letos nameravajo graditi v Metliki še nov stanovanjski

blok, uredili bodo vodovod in Dom počitka, nekaj del pa bodo opravili tudi pri zasebnikih. V letošnjem letu bodo preuredili tudi svoje obratne prostore, ki so premajhni in dotrajani. Pri Dolenski banki in hranilnicu so zaprosili za posojilo 550.000 din. Sklenili so, da bodo svojim delavcem izboljšali delovne pogoje, prenovljena stavba pa bo polepsala tudi podobo Metlike.

Zdaj je pri Komunalnem podjetju započlenih 90 ljudi. V letošnjem letu ne bodo nemali novih delavcev, ker so

se odločili, da bodo nabavili nekaj nove strojne opreme, ki bo olajšala delo nekaterim delovnim skupinam.

Delavci Komunalnega podjetja vsako leto še pred pričetkom sezone urejajo tudi parke in zelenice in mestne ulice in tako poskrbijo, da je podoba mesta lepsa. Čeprav letošnji občinski proračun še ni sprejet in še ne vedo koliko denarja jim bodo dodelili, so namenili letos za urejanje parkov in zelenic 8.000 din, za najrazličnejše druge stroške 3.000 din, za pranje ulic pa kar 10.000 din.

Letosni plan je obsezen, vendar pa ni neuresničljiv. Ze v lanskem letu so delavci Komunalnega podjetja dokazali, da znajo uspešno poslovati. Imeli so 3.800.000 din prometa, 250.000 din pa so namenili za sklade. Tudi osebni dohodek so bili dobr. Po-vprečni osebni dohodek je znašal 888 din. Poslovno leto so lepo zaključili in to jim je samo spodbuda za nadaljnje delo.

M. P.

Novi šef davčne uprave

Občinska skupščina Metlika je na zadnji seji imenovala za novega šefa davčne uprave Zvončka Hanzija, ki je bil dolgoletni knjigovodja kmetijske zadruge Metlika.

SPREHOD PO METLIKI

■ AVTO PREVOZNO PODJETJE "METLIKATRANS", ki mu je občina dodella v uporabo gradbeni material Radmanove hiše na križišču dronjaljske ceste, je prejšnji teden pritočilo to niso podirati. Tako bodo lahko pridelovali križišče, čim bodo zagotovljena potrebna denarna sredstva. Podjetje Metlikatrans bo dobrijen gradbeni material uporabljalo za izgraditev svojih garaz v Rosalnicih.

■ NA ZADNJI TRZNI DAN je trgovec z Jugoviprejpal na trg poln kamion dobrih jubok, ki se jih je cena sušala glede na kvaliteto od 1,60 do 2,50 dinarjev. Nasaj grede je mož nad Suborjem čakala nesreča, saj se je na prejšnjem ovinku s praznim kamionom zaletel v naprej stalni tovornjak.

Skupina mladih

Ob ...

Zadnja leta je amatersko igralstvo v Metliki zamrlo. Ljudje, ki so se včasih s tem ukvarjali, so pomrli ali pa nimajo več moči. Med mladimi je v zadnjem času vanila želja ustanoviti novo igralsko skupino, saj je v mestu dovolj nadarenih. Skupina, ki bi pripravljala igre, bi lahko skrbela tudi za proslave. Žeje in dobrni volja sta to-rej tu, vsi drugi pa bi morali pokazati razumevanje, ker se v Metliki dostikrat zgodi, da amaterskim skupinam za trud ne pokažemo niti kanca hvaležnosti.

ni

V Velenje bo šlo 150 Metličanov!

ZZB Metlika je organiziralo izlet v Velenje, kjer bo 27. aprila slovenska proslava ob ustanovitvi OF. Dosej se je za ta izlet prijavilo že 60 ljudi, računajo pa, da se bo slovenske proslave udeležilo več kot 150 Metličanov. Cena izleta je 30 din, udeleženci pa se bodo v Velenje odpeljali z avtobusom podjetja »Gorjanci« iz Novega mesta.

Dr. Franc Strmčnik v Metliki

V nedeljo, 20. aprila, je bil na metliški osnovni šoli roditeljski sestanek. Zbranim staršem je predaval o vzgoji otroka v družini tudi eden izmed vidnejših slovenskih pedagogov dr. France Strmčnik. Predavanje je bilo zanimivo in koristno. Uspehov svojih otrok pa so se starši zanimali pri razrednih.

Prvo znanje — v mali šoli

150 otrok iz Metlike in okoliških vasi obiskuje dvakrat na teden malo šolo, ki jo vodi vzgojiteljica Manja Fuks. Pouk se je zacei 24. marca in bo obsegal 80 šolskih ur. Mali učenci, ki se pripravljajo na vstop v šolo, že znajo lepo risati in pisati. V nekaj šolskih urah so spoznali, kako se bodo moralni vesti v šoli in kako se bodo morali učiti. Starši so letos za malo šolo prispevali 45 din, preostali potreben denar pa bo dala TIS.

Umetno osemenjevanje se je obneslo

V letu 1968 je bilo v metliški občini umetno osemenjenih 255 plemenec več kot v letu 1967, odstotek pregonitev pa se je zmanjšal za 1,3 odst. Privid je bilo osemenjenih 1.123 plemenec. V 231 primerih pa so postopek ponovili. Ugotovitev, da je na območju občine zajetih v umetno osemenjevanje več kot 90 odst. vseh plemenec, pomeni svojversten rekord.

Koviljka Matjašič pri delu

Ob stoletnici metliškega gasilstva

1869-1969

Jože Dular:
požarno brambo vodili nadpoveljnik in njegov namestnik, stiri podpoveljnika in njihovi namestniki, blagajnica, nadzornik gasilnega orodja in priprav, zapisnikar in se posebni blagajnica bratovske blagajnice (skladnice). Nadpoveljnik je bil vso-kokratni župan mesta Metlike, ki je na zunaj zastopal požarno brambo, medtem ko so njegovega namestnika, blagajnica, nadzornika orodja in zapisnikarja volili vsi aktivni člani. Stiri podpoveljnice in njihove namestnike pa si je iz svoje srede izvolili vsak oddelok moštva. Te volitve so bile vsako leto.

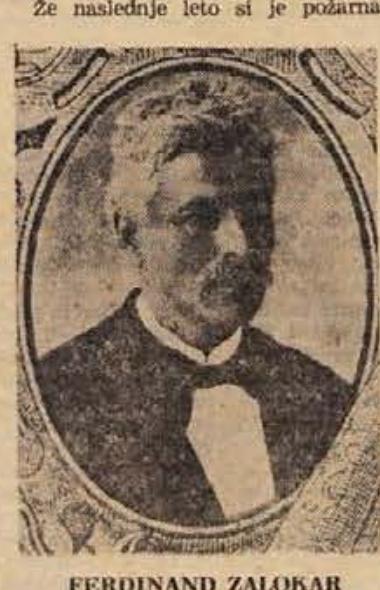
Na gasilski praznik — Florjanovo, 4. maja 1874, so bile prve volitve metliške požarne brambe po novih pravilih. Za poveljnike so člani soglasno izvolili Ferdinandina Zalokarja, za njegovega namestnika pa viteza Josipa Savinščka. Hkrati so izvolili seveda tudi vse druge funkcionarje.

Ze naslednje leto si je požarna

bramba nabavila državno zastavo, ki ji je 23. maja 1875 kumovala Karolina pl. Savinščka. Zastavo iz rdečega blaga in okrašeno z zlatimi resicami je na eni strani krasila Florjanova podoba, na drugi strani pa metliški mestni grb z gasilskimi znaki. Kdo je izdelal zastavo in kje so jo kupili, ni znano. Ohranjeno pa je sporočilo, da je bila ob tej priložnosti v mestnem logu velika ljudska veselica, ki so se je udeležili tudi gostje iz Karlovca. Veselo razpoloženje je zmotil piat zvona, ki je klical gasilce, da so hiteli reševati goreče poslopje Franca Zalokarja na pristavi pri Sv. Roku.

V letu 1876 so se začela med člani trenja, zato je spomladi poveljnik Ferdinand Zalokar odstopil. Metliški občinski zastop je v aprilu imenoval poseben komite štirih članov, ki naj razščisti vsa nesoglasja. Ti so to storili, toda v nečem so se razhajali. Medtem ko so se trije strinjali, naj bo prvi poveljnik vsakokratni župan mesta Metlika, je predlagal četrtni — Anton Navratil — naj se za poveljnika in njegovega namestnika izvolita dva prizadetna gasilci, medtem ko naj bi bila občina le varuh protipožarnih priprav in držvenih pravil.

V novembру 1876 je bil na izrednem občinem zboru soglasno izvoljen za gasilskega poveljnika ali vojvodo Anton Navratil. Izvolitev tega narodnjaka — kasnejšega deželnega poslancev in časnega mesta metliškega — ki je hotel vnesti v društvo slovensko dopisovanje in poveljevanje ter moštvo strokovno izvezbat, pa ni bila všeč županu Feliksu Hessu, ki je na občinskem seji 8. decembra 1876 po predhodnem sporazumu z nekaterimi člani požarne brambe sklenil, da Navratilovo prostovoljno ognjegasno društvo popolnoma podredi mestni občini in ga spremeni v požarno policijo. Službeni jezik naj bi še naprej ostal nemški.

FERDINAND ZALOKAR

Iz prvih let delovanja metliške požarne brambe pravzaprav ni kakih večjih zapiskov, pač pa je ohrena na zahvalu meščanov iz bližnjih Rosalnic, kjer je 26. maja 1873 izbruhnil velik požar, pa so Metličani s svojimi gasilnimi pripravami prečeli, da se ni še hujje razširil.

Ker metliška požarna bramba se ni imela potrjenih pravil, je grščak Savinšček v aprilu 1873 predložil mestni občini pravila prostovoljne požarne brambe v Metliki s prošnjo, da jih na občini pregledajo, s podpisom odobrijo in nato pošljejo se dejelni vladni v Ljubljano; ta jih je julija istega leta tudi odobrila. Po teh pravilih so društvo ustavljali delovni in podprtinski člani. Prvi so se delili v plezalce, brizgalnicarje, vodonosce in varuh. Tako so pri požaru brizgalnicarji imeli svoj posebni prizadetni vodonosci so nosili oziroma dovražali vodo v bazen brizgalne, plezalci so morali naskočiti požar in reševati ogroženo premoženje in ljudi, medtem ko so varuhi vzdrževali red in varovali rešeno blago. Vsakemu od teh oddelkov je načeloval poveljnik. Po društvenih pravilih so metliško

Prva seja nove skupščine

Včeraj se je sestala na prvi seji nova skupščina, ki jo prav tako kot dosedanje sestavlja 45 odbornikov občinskega in 45 odbornikov zborna delovnih skupnosti. Na ločenih sejih so na obeh zborih najprej izvolili predsednike zborov, nato pa so skupaj s 40 izvoljenimi delegati odborniki na skupni seji volili republike in zvezne poslanice. Po tej točki so poslušali poročilo občinske volilne komisije o izidu volitev, odborniki so dali svečano odborniško izjavlo, izvolili predsednika in podpredsednika skupščine ter imenovali in izvolili člane svetov in komisij.

Bogdan Osolnik med gimnazijci

Tov. Bogdan Osolnik, direktor Instituta za zgodovino delavskega gibanja iz Ljubljane in zvezni poslanec je imel 22. aprila na novomeški gimnaziji razgovor z gimnazijci o stališčih in sklepih IX. kongresa ZKJ in o odprtih družbenih vprašanjih našega časa. Razgovor je bil eden iz niza, za katerega je dogovorjen z gimnazilci novomeške gimnazije.

Slavnostna seja ob 50-letnici

V počastitev 50-letnice KPJ bo jutri, 25. aprila, v Domu JLA v Novem mestu ob 18. uri slavnostna seja občinske konference ZK. občinskega sindikalnega sveta in občinske konference ZMS. O poslanstvu KP, o njemel delu, uspehih in nalogah bo na seji govoril Niko Suh, predvojni partijski delavec in organizator mladine na Dolenjskem. Na slavnostno sejo so povabljeni stari revolucionarji, partijski sindikalni in mladinski delavci iz predvojnega obdobja ter vodstva družbeno-političnih organizacij.

Vabilo na maturantski ples

Maturantje gostinske šole v Novem mestu vabilo na maturantski ples, ki bo v soboto, 26. aprila, na Otočcu. Igral bo ansambel »Union«, poje pa Andreja Zupančič. Pred prodajo vstopnic je v Novem mestu v restavraciji »Breg«, v Trebnjem v gostilni GRADA, v Brežicah pa v kavarni Vljudno vabiljen!

Pogled v prodajalno BOROVA, kjer je pred prodajnim pultom komaj za 1 m prostora za stranke, svetlobe pa dajejo električne svetilke (Foto: M. Jakopac)

Premajhen prostor za 1,4 milijona

Težave majhne prodajalne, ki s 4 prodajalcem na 60 kv. metrov prostora ustvarja na leto z obutvijo 1,4 milijona din prometa - Kot jara kača dolg boj za preureditve ali novo gradnjo, čeprav imajo denar

Prodajalna BOROVO na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu se že 15 let, odkar je BOROVO spet prevzelo svojo trgovsko mrežo, stiska na 60 m² prodajnega prostora in 11 m² skladis. V tem majhem prostoru, ki dobiva le malo svetlobe skoz izložbena okna, ustvarjajo 4 prodajalci in 1 vajenec za 1,4 milijona prometa na leto. To pomeni približno 35.000 parov obutve. Koliko škatel je treba odpreti, preden je toliko parov prodanih, koliko nasvetovati stranki, koliko parov pomeriti in na koliko vprašanj odpovedati, pa najbolje ve 5-članski kolektiv. Morda se jim bo prihodnje leto nasmehnila sreča in bodo končno le začeli prodajati v novi ali pa vsaj preurejeni in prostornejši prodajalni?

V novomeški prodajalni BOROVO se res vprašujejo, pripravljenih 28 milijonov kdaj bodo odrešeni. Delati v pretesnem prostoru ob luči električnih svetilk, brez zračenja, brez sanitarnih prostorov, v pogojih, ko vrata takoj zijojo, da se v prodajalni neprestano nabira prah na obutvi, ko je treba brisati prah v izložbah vsak teden, ne, to res ni prijetno.

1,4 milijona din prometa na leto ali največji promet med vsemi novomeskimi prodajalnami obutve, in to v takih slabih pogojih, je velik delež, ki ga prispeva kolektiv.

Pogajanja in pogovori za novo gradnjo ali preureditve in povečanje sedanjih prostorov se vlečejo že celih 10 let.

stavbe (potrebujejo le 250 kv. metrov prodajnega prostora), so pripravljeni polskati soin vestitorja. Graditi pa želijo samo na Glavnem trgu in na Cesti komandanta Staneta do Ljubljanskih vrat in prosijo za lokacijo.

V primeru preureditve in povečanja dosedanjih prostorov so za razširitev prodajalne na hodnik, za ureditev skladisa v I. nadstropju in za ureditev dohoda v stavbo z zadnje strani. Da bi bilo to uresničljivo, je treba zagotoviti eni stranki stanovanje, da stavbe pa odkupiti od lastnika. Takšen postopek se radi zaviječe, zato je treba hiteti. Upajmo, da bo DOMINVEST zmogel naložo, ki je pred njim, in da bo prodajalna BOROVO prihodnje leto rešena svojih težav.

M. J.

Dodatek mora ostati!

Ravnatelji osnovnih šol v novomeški občini zahtevajo popravke v delitvi denarja iz skladu temeljne izobraževalne skupnosti

Ravnatelji osnovnih šol in drugih zavodov s tem finančira novomeška izobraževalna skupnost, so 14. aprila v Novem mestu razpravljali o delitvi sredstev za izobraževanje in vlogo po predlogu izvršnega odbora izobraževalne skupnosti.

Povračilo za osebne dohodek prosvetnih delavcev je izvršni odbor izračunal na podlagi tedensko opravljenih pedagoških ur, rezilski stroški pa tako, da je vrednost pedagoških ur povečal za 20 odstotkov.

Udezeni razprave so mneni, da si manjše šole s takod odmerjeno vsoto za režijo ne bodo kdake kako pomagale. Ravnatelji osnovne šole Prevole je dejal, da bodo morali pri njih odpustiti šolsko kuhanico, če bo obvezjal predlog izvršnega odbora.

V razpravi so poudarili, da bo treba zlasti manjšim šolam zagotoviti več denarja za režilski stroški, ob tem pa p praviti tudi ključ za delitev denarja za materialne izdatke.

Nazvoči so imeli hude pri-

I. SAB dobi spo- menik

Na Laščah pri Dvoru bo 8. junija I. slovenska topniška brigada, ki ima domicil v novomeški občini, velja 25-letnico ustanovitve. Na zboru preživelih borcev te brigade bodo odkrili tudi spomenik I. SAB. 7. junija bodo pionirji osnovnih šol Prevole, Žukemberk in Dolenjske Toplice odšli na pochod po potek topniške brigade. Predvideno je tudi, da bodo 14. maja v počastitev dneva mladosti podeželi osnovni šoli Prevole in njemu pionirskemu odredu imen I. SAB.

Pojasnilo

K opisu reševanja pok. Dušana Bana, o čemer je poročal Dolenjski list v st. 15 od 10. aprila pod naslovom »Nabiral vijolice in utoril«, daje Poklicna gasilska enota Novo mesto naslednje pojasnilo:

8. aprila smo bili nekaj minut čez 17. uro obvesteni po telefonu o tem, da je padel otrok v Težko vodo in da se utaplja. Pet minut nato smo bili z reševalnim avtomobilom in ustrezno reševalno opremo že na kraju nesreče. Po 5-minutnem iskanju smo ob 17.10 potegnili utoriljenčko trupele iz vode. Trupla torej nismo iskali eno uro in pol, pač pa le 5 minut. Prebilavstvo opozarjam, naj v primeru požara ali kakršne koli nesreče, v kateri je potrebna pomoč naše gasilske enote, kliče samo številko 93 (brez drugih številk!), ker imamo stalno dežurno službo.

Poklicna gasilska enota Novo mesto

ZADNJA SEJA PREJŠNJE OBCINSKE SKUPŠČINE

Storili smo največ, kar smo mogli

Lanskí gospodarski dosežki so presegli vsa pričakovanja - Več podjetij je za nekajkrat povečalo amortizacijo - Industrija izvaja že petino vse svoje proizvodnje na tuja tržišča

8. aprila je bila na Otočcu zadnja seja občinske skupščine pred potekom mandata sedanjih odbornikov. Tudi tokrat so resno razpravljali o pomembnih stvareh in ugotovili, da so v zadnjih dveh letih storili največ, kar so mogli, občina pa je ob tem doživelja lep napredok. Razen poročila o uspehih lanskega leta in o načrtih za 1. 1969 je bilo na dnevnem redu še več točk: poslušali so poročilo komisije za družbeno nadzorstvo o njenih ugotovitvah glede stanja v komunalnih organizacijah posebnega družbenega pomena, razpravljali o poročilih o delu skupščinskih organov ter organov uprave v zadnjih dveh letih ter rešili več upravnopravnih zadev.

Lanski razvoj in gospodarski dosežki v občini so presegli vsa pričakovanja, čeprav je bil že v začetku leta planiran velik porast proizvodnje. Celotni dohodek se je povečal namesto za 18,1 odst. kar za 31,9 odst., družbeni proizvod namenito za 17 odst. kar za 29,4 odst., delovne organizacije pa so ob tem zelo gospodarno ravnale z ustvarjenimi sredstvi. Dohodek za delitev se je povečal za 22,4 odst., sklad za 20,3 odst., denar, ki ostane za podjetniško dejavnost in naložbe, pa za 40 odst.

Pohvalili so vedja podjetja, ki so leni nekajkrat povečali amortizacijo. Naložbe v vrednosti 30 milijonov din so bile prav tako znatno presegene, saj so podjetja razen 37,5 milijona lastnega

voda za 16 odst., dohodek za delitev pa za 18 odst. Največ pozornosti bo treba usmeriti v povečevanje obratnih sredstev, da bi ublažili in zmanjšali zadolženost. Naslednja pomembna načrta pa bo priprava srednjoročnega in dolgoročnega programa razvoja občine.

Ob koncu poročila o delu skupščine v njeni mandatni dobi je predsednik Franc Kuhar poudaril, da je bilo v zadnjih dveh letih doseženega veliko, čeprav načrti, zastavljeni za 4 leta, niso uresničeni, ker se skupščina posavlja že po dveh letih. Vsem odbornikom, skupščinskim organom in posameznikom, ki so sodelovali pri obsežnem delu, se je predsednik nato zahvalil.

M. J.

Nace Golob o mednarodni politiki

Medobčinski svet ZK Novo mesto priredi danes ob 16. uri v dvoranu sindikalnega doma v Novem mestu predavanje o mednarodni politiki v svetu. Predaval bo Nace Golob, vodja kabineta člana izvršnega biroja CK ZKJ Miljška Todorovića.

NOVO MESTO V PODOLBI

Stari most ob južnem vhodu v mesto

Stari leseni most ob nekdanjem južnem vhodu v Novo mesto je stal za streljaj nad sedanjim železniškim mostom. Desno ob mostu na kanalski strani je bila mitnica, levo pred mostom na mestni strani pa kapelica Janeza Nepomuka. Približno od leta

Govorimo naravno in jasno!

Poslušam ga, ko govorim:

— Zaradi rešenja na stajajočih problemov je potrebno, da se uredi delovni čas zaposlenih s tem, da se zapošli več delavcev in da se da zaposlenim proste delovne dni v času, ki jim pripada. Rešiti je treba tudi probleme neurejenih prostorov. S posluževanjem statutarnih načel in pravilnikov je zmanjšati anomalije tako posameznih članov kolektiva, kakor tudi vodečih ljudi. Naš pogovor je bil namenjen sodelovanju pri razreševanju nekaterih skupnih problemov. Ugotavljamo, da je treba vsebinsko in metode dela približati

konkretni praksi. Z akcijo, ki jo vršimo, bomo hitreje rešili marsik problem...

To je tretjina tega, kar je povedal. To se ponavlja na mnogih sestankih. Delovno ljudstvo, ali razumeš takšno govorico? In ti, tovaris, ali govoris tudi doma tako? Ali redes ženi: »Izvršimo kosičko, da bomo razresili naš skupni problem takoteli«. Govori torej na sestanku tako, kot govoris doma; prisluhi živi in kleni kmetovi govorici, pa bomo vsi radi hodili na sestanke in tudi politično delo bo slo v klasje!

M. JAKOPEC

Novih strojev ni kam dati!

Ker se Šentjernejskemu mazarskemu podjetju PODGORJE še ni posrečilo urediti vprašanja glede zemljišč, ki jih potrebuje za nove prostore, bo moralo z gradnjo počakati še eno leto. Računa, da bodo to lahko rešili do jeseni, ko bo pripravljena tudi tehnična dokumentacija, in da bi bil pričetek del prihodnjo pomlad.

Leta so povečali proizvodnjo za 10 odstotkov, največ, kar so mogli. Kupili bodo se pet novih strojev, ne upajajo, da jih bodo lahko že letos uporabili, ker jih ne bo do mogli kje namestiti.

Kooperacija je za PODGORJE tudi letos pomembna.

Pri Miklavžu spet odprt

Praktični dom IMV pri MIKLAVŽU na Gorjancih je od sobote, 19. aprila, spet redno odprt za vse obiskovalce. Cesta je prevozna, medtem ko je za smučanje se dovolj snega. V gostišču vas bodo postregli z domaćim kruhom, klobasami, šinjekom in šunko ter pravim ovčjakom.

Pri Gospodični spet odprt!

Planinsko društvo Novo mesto obvešča, da bo koda pri Gospodični na Gorjancih spet odprt od 1. maja dalje. Za obisk se priporočajo!

Ni več zanimanja za konje in voznike; potniki čakajo na hitreje prevozno sredstvo. Pred 50 leti pa ni bilo tako! To zgovorno kaže podoba na hiši pred avtobusnim postajališčem na Dvoru. Casi se spreminja, ravno tako tudi navade ljudi... (Foto: Slavko Dokl)

PIONIRJEVI gradbinci ob morju

Gradbena sezona se je podaljšala čez vse leto, ker ob morju ni zime — Z vescim in cenenim delom so osvojili obalo

Odvisnost od letnih časov in vremena je bila do pred nekaj leti stvar, ki je močno pekliha PIONIRJEVE gradbince. Z delavci so bile od nekdaj težave, povečevala pa so se tudi zato, ker jih je bilo treba pozimi, ko ni bilo dela, odpuščati in vsako pomlad znova iskati, priučevati in učiti. Zadavo so rešili z gradnjami ob jadranski obali. Tam ni zime in graditi je mogoče čez vse leto. Pred tremi leti so pri PIONIRJU prvič preselili del svojih zmogljivosti pozimi v Opatijo in Bakarski zaliv, predlani so začeli graditi v Sibeniku in letos nadaljujejo na otoku Hvaru. Gradivo turistično-gostinske objekte in je odtlej vse leto dovolj dela.

Teko zlahka, kot teče ta je PIONIRJEVE gradbince sillo k sodobnejšim načinom dela.

Ob jadranski obali jih zdaj že poznajo. Ce se pojavi PIONIR s svojo ponudbo, je investitorjem znano, da je to zanesljivo gradbeno podjetje, ki gradi poceni, dobro in se natančno drži dogovorjenih rokov. Roki dograditve pa so zelo pomembni prav pri turističnih gradnjah, kjer je investitorju veliko do tega, da bi hotel zgrajen do turistične sezone.

Lets so PIONIRJEVI gradbinci začeli gradnjo na otoku Hvaru. Temeljita pripravljajna dela so se začela že v zgodnjih spomladi lanskega leta. Hvar je otok, oddaljen nekaj manj kot 60 km od obale. Vse potrebno je bilo treba najprej zvoziti po cestah, preložiti na ladje in na otoku znova izložiti na obalo. Ob gradbišču so si na Hvaru moral urediti zasilno pristanske.

Predračunska vrednost gradenja na Hvaru je 22,270.000 din. Prevzeli so gradnjo hotela Genex v Hvaru in natančne paviljonov ter restavracije na Mali Garčki na Hvaru. Vsega bo tam 810 ležišč z ustrezнимi pomožnimi prostori, restavracijami, kino

dvorano, pokritim olimpijskim bazenom s toplo morsko vodo, zabavniščim prostori itd. Prevzeli so tudi gradnjo 3 kilometre dolge ceste od Hvara do Male Garčke ter vodovoda in kanalizacije v Hvaru in tam, kjer gradijo.

Po morju so zvozili na Hvar 1000 ton cementa, 1000 ton gradbenega zeleza, 30.000 ton gramoža in za 300 ton drugega. Kaj več o gradnji na Hvaru pa bomo poročali v eni prihodnjih številki.

Železna zvestoba

Zakonca Martin in Uršula Smale iz Cegelnice pri Novem mestu sta 14. februarja praznovala 60-letnico skupnega življenja. 3. maja ob 9.30 bosta svojo železno zakonsko zvestobo uradno potrdila pred pričami v poročni dvorani na novomeškem Rotovžu. Znova ju bo poročil Rudolf Mraz.

Zakonca Smale bosta drugi železene par po voni v Novem mestu. Prva železna poroka je bila pred osmimi leti. Precej več pa je bilo v Novem mestu zlatih porok. Kar 23 jih je bilo po vojni ozroma skoraj vsako leto ena!

V Straži pripravljajo

Družbeno-politične organizacije iz Straže pripravljajo v prazničnih dneh ob 50-letnici KPJ, ustanovitvi OF in 1. maju naslednje prireditve:

- 27. aprila zvečer: v dvorani Zadružnega doma svečana akademija z recitalom.
- 30. aprila zvečer: taborni ogienj v Straži in kresovi po okoliških vzpetinah.

- 1. maja: zjutraj budniča, nato skupinski pohod na Frato. Dopo dne se bo začel tudi 3-dnevni pohod taborniške čete v sodelovanju z organizacijo ZB iz NOV. Taborniki bodo šli v kočevske hribe in na Rog, ob povratku pa se bodo ustavili pri spomeniku na Cvibiju pri Žužemberku, kjer bodo predeli žalno svečanost.

Seja izvršnega odbora SZDL

Jutri, 25. aprila, bo v Novem mestu seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Razpravljali bodo o poteku volitev, o tem, kako organizirati razpravo o predlogih za spremembe v pokojniškem in invalidskem zavarovanju ter o udeležbi prebivalcev nasega območja na proslavi Štajerska in Koruška v revoluciji, ki bo 27. aprila v Velonju.

Imenovan pripravljalni odbor

Imenovan je odbor za organizacijo pohodov za znako »Zlati čeveljček«. V odboru so: prof. Marjan Danovšek, prof. Milan Smerdu, Janez Šapnik, Aco Dimitrovski, Danilo Kovačič, Rihard Romih in Tone Valentincič.

IZ NOVOMEŠKEGA PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodniški roditeljstvu: Ljudmila Zagarič iz Zloganja — Renato, Neža Nedanovski iz Kostanjevice — Roberta, Magdalena Hodnik iz Kočevja — Tomáša Danica Kocić iz Trebnjega — Jasmino, Janez Ole iz Odrije — Andreja, Ana Rostačević iz Kamnega potoka — Aničko, Ivanka Hrovat iz Irče vasi — Marka, Jožef Šmerke iz Hrastja — Vesna, Jožica Butala iz Broda — Cvetko, Darinka Popović iz Števjeveca — Janka, Joža Derganc. Dojne Straže — Nataša, Jožeta Kotnik iz Čipalja — Marjana, Marija Mirtič iz Zukemberga — Jozko, Marija Filak iz Graden — Alenka, Ana Božič iz Ivandola — Jožka, Gahrčela Hrastar iz Čemš — deka, Braga Kotičič iz Zublje — deklico, Helena Kopina z Mirne — deklica, Ljudmila Planinc iz Sremščice — deklica, Ana Pust iz Breze — deklico, Marija Zura iz Gomne vasi — deklica, Vera Kovačič iz Gabrij — deklico, Jožica Kuškar z Sodlegn vrha — deklica, Neža Ruparčič iz Straže — deklico, Hermína Trata iz Gabrij — deklica, Jovanka Zupančič z Gornjega Gradišča — dekla in Marija Pavlinič iz Črnomilje — deklico.

Novomeška kronika

■ ZDRAVILNA ZELISCA bo letos odkupna postaja zdravilnih delnic »Krka« odkupovala tudi prek kmetijskih zadrug, brez pravniških nakupovalcev. V lastnikem letu so odkuvovali prek zadržalih organizacij na odkupni postaji Svirlik v Srbiji 1200 ton zdravilnih zelic za 10 milijonov din.

■ SLOVESNA FROSLAVJA

soletnice ZEJ, sindikata, SKOJ,

ustanovitve OF in 1. maja bo v

Domu kulture Jutri zvečer.

Scenarij za to pravljilo je napisal

Jože Skufca, reziral pa jo je

Alenka Bole-Vrabec. Recitacija in

petje bo povezoval tekst, ki ga

bosta brala Jože Falkner in Milan

Bratož. Na prostavji bodo nastopali moški peski zbor »Dular

Jereb, ženski peski zbor Žole za

zdravstvene delavce, v duetu bosta

peli dijakinji ESS, recitirali pa

bodo diktati delavci in vojaki.

Igral bo orkester pod vodstvom

Toneta Marklja.

■ ZEBRE NA GESTNIH PRE-

HODIH so spet na novo prebarane in dobro vidne. Prav bi bilo, da bi jih odstoj bolj spoštovati vozniki motornih vozil, pa tudi pesci, ki v mestu se vedno prekajo često na neprimernih mestih.

■ TRGOVINA SAMNE-ZELENJA.

Va na Glavnem trgu je te dni dobiti nov zeleni besedni napis, ki bo privabil v trgovino marškaterega novega kupca.

■ RAZSTAVA VRTRNARSKIH

PRIDELOK Nemške demokratične

republike bo odprtia do 24. do

25. aprila na Gospodarskem raz

stavilišču v Ljubljani. Hortikultu

no društvo iz Novega mesta obve

šča občane, da bodo na tej raz

stavišču lahko videli nove sorte lonč

nic, sadike in najrazličnejše se

mene. Toplo priporočajo vsem tisti

maji Novomešanom, ki se zani

majo za evtetje, naj si razstavo ogledajo.

RODILA JE: Slavka Slogar iz

Zagrebške — Martino.

300 popolnoma razbitih fičkov

Vedno več prometnih nesreč na cestah, škoda pa se povečuje v res gromozanske številke — Kje vzeti denar za vso to škodo?

Ne gre za izjemno prometno nesrečo, zato naj se vam ne ježijo lasje! Res pa gre za 300 popolnoma razbitih fičkov. 900 fičkov je namreč vrednih približno 4,5 milijona din. Toliko pa je novomeška zavarovalna enota SAVA izplačala lani zavarovancom za avtomobilsko škodo in njene posledice. Poškodovanih avtomobilov je bilo seveda več kot 300, vedno več jih je, in resno se moramo vprašati, do kdaj tako?

Zdaj, ko smo se že opravili za malce nenasaden našov, lahko nadaljujemo z resnim pomenkom. V novomeški enoti zavarovalnice SAVA je bilo lani za vse vrste zavarovanj vplačanih 12.727.000 din premij, hkrati pa je enota izplačala za 11.328.000 din strode ali 87 odstotkov vseh premij. Ker pa mora enota po zakonu odvajati za kritje starih izgub 10,1 odst. od izplačane škode, je porabila lani 98,60 odst. vseh premij.

Največ dela je s tako imenovanimi raznimi zavarovalnami, komorje Štejejo zavarovalnica avtomobilskih odgovornosti (škode na drugih vozilih in stvareh), strojelomi itd. V te namene so zavarovanci vplačali lani 3.427.000 din premij, škode pa je bilo izplačanih iz tega naslova 4.588.000 din ali 131,83 odst. premij. Pri teh zavarovalnicih je torej zavarovalnica v precejšnji izgubi. Zasebni in državni sektor

kupujte izdelke »rašica«!

Govorne napake niso sramota

Z vajami se odpravljajo govorne motnje, ki močno vplivajo tudi na duševni razvoj otrok

V zadnjem času so začeli starši posvečati več pozornosti govornim napakam svojih otrok. Prizadevajo si, da bi jih odpravili, zato pogostejo isčeço pomoč na logopedskem oddelku v Novem mestu, ki je bil ustanovljen že pred 11 leti. V začetku je delal nekoliko nereno, saj je moral defekto-loginja Kristina Rifej, ki vodi ta oddelok, iskat učence z govornimi napakami po Šolah. Pomagala jim je odpravljati govorne napake, ki so jim preprečevala normalno vključevanje v družbo sovrstnikov.

Starši v začetku niso bili poučeni o vplivu govornih motenj na duševni razvoj otrok in so celo menili, da bi se morali otroci svojih govornih napak sramovati. Že po prvih uspehih pa so uvideli znoto in zdaj prihajajo s svojimi otroki po pomoci iz Bele krajine, iz nowomeške, trebanjske in krške občine. V logopedskem oddelku isčeçojo pomoč tudi sta-

reji ljudje, predvsem tisti, ki so po različnih operacijah izgubili glas.

Zaradi povečanega zanimanja za preprečevanje govornih napak pri otrocih in odraslih bi morali v prihodnje oddelok še razširiti, zanj pa bi moralo biti tudi načrtno odrejena sredstva. Zdaj dela logopedski oddelok pri zdravstvenem domu Novo mesto in od njega dobiva tudi denar za opravljenje storitev.

M. P.

TRGOVSKO PODJETJE
PETROL Ljubljana

PE BREŽICE

razglasja
prosta delovna mesta

VEČ PRODAJALCEV

na servisih Novo mesto in Otočec ter vabi k sodelovanju.

Pogoji: kvalificirani trgovski delavci.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Poskusna doba traja 6 mesecov.

Pismene ponudbe je treba poslati na PE Brežice.

Hermelika

15

Valvasor si ga je pravilno tolmačil — poznal je Marijo. Različne njene avanture so mu vstajale v spominu. Prijet jo je za roko in ji resno pogledal v oči.

»Marija, še enkrat te prosim: ne delaj neumnosti! Upam, da mi moje popustljivosti ne plačas z razposajeno nepoštušnostjo. Bodti previdna! Ljubljana na Bogensperk. Pomisl, ako te spoznajo v moški obliki, te primejo biriči.«

»Komorniku« je povesil pogled. Valvasor je bil zadovoljen.

Vitezovič je sarkastično zavlekel tanke ustne.

»Najboljše ni bilo, da svojemu komorniku diktiraš zapor v njegovi sobi.«

Kakor veter se je okrenila in pogled, poln jeze in urezira, je premeril zasmehovalca od nog do glave.

»Hu-ul Milost!« je pesnik smeje dvignil obe roki. Ošabno je dvignila obrvi. S prisiljeno mirmnim glasom je vprašala barona:

»V kateri skrinji dobim posteljno perilo?«

»Dozdova se mi, da v onih dveh, ki stojita na hodniku. Hola! Cui, Mihec, se tole se pomenimo. Zdaj je imam do kosila še različna pota. Predvsem moram iti k jezuitom, da povprašam zaradi Volbenka. Ti, Pavel, pojdeš k tiskarju Mayerju, kaj ne? In vi, Grajžar, ali boste peljali mojega komornnika nekoliko po mestu naokrog.«

Grajžar se je priklonil.

»Opoldne me počakajta na Kapucinskem trgu pred vicedomskega mostom. Pojdemo k Crnemu orlu' na kosilo.«

Nekoliko pozneje sta Grajžar in Mihec stopila iz hiše.

Marija je bila precej utrujena in najrajsi bi bila

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

15. aprila so darovali kri na novomeski transfuzijski postaji: Jožeta Strle, članica splošne bolnice Novo mesto; Janez Bizjak, Janko Poldač, Stane Urek, Silvo Zupančič, Matija Penko, Martina Fačič, Stane Urek, Silvo Zupančič, Maria Brsan, Jože Nemšnik, Martina Urhovsek, Jofica Grmovšek, Tončka Pentl, Anica Adam Božo Pasarič, Ana Peček, Vera Jesenček, Milen Mušič, Roman Hafner, Antonija Zgatin in Rafači Svigelj, dijaki srednje knjižnice Žele Novo mesto; Drago Brezovar in Matija Golob član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Jože Brule član IMV Novo mesto; Mihal Groselj, član Iskre, Novo mesto; Kristina Progar, Ana Garvoda in Vinko Radil, član Dolenjske banke, Novo mesto; Valerija Petan, članica Novolesa, Strela; Jožeta Zagor in Ana Lokar, gospodinji iz Bircne vasi; Ivan Breznik, član Gradbenega obrnega podjetja, Novo mesto.

Pogovor z zdravnikom

Težave v starosti

Zadnje tedne dobivam vedno več pisem, v katerih me bralci prosijo, naj napišem nekaj o starosti, o bolezni, ki se pojavljajo v tej dobi najbolj pogosto, in o tem, kaj narediti, da bi starost prijetnejje preživel.

V posameznih prispevkih v tej rubriki sem že pisal o tem, vendar so me te želje bralcev spodbudile, da poskušam ponovno zbrati nekaj najvažnejših bolezenskih pojavov v starosti in jih razložiti, da bi tudi mlajši bralci spoznali, kaj jih lahko zadene na stara leta. Upam, da me bodo razumeli in da bodo potem morda bolj sposobni starejše ljudi.

1. STAROST

Vsi vemo, da se je povprečna življenska doba v zadnjih letih močno podaljšala. Zadnja statistična podatki navajajo, da v Sloveniji doživi ženska povprečna do 72 let, moški pa do 70 let. Vzrokov za to je brez dvoma več. Napredek civilizacije s svojimi udobnostmi, pravilnejša in bolj pestra prehrana, higienske navade, dvig splošne izobraževanja, napredek zdravstva in drugih ved, skratka, močno zvišana življenska raven. Vse to podaljšuje človekovo življenje. Če pomislimo, da je človek v prazgodovinski dobi dočakal povprečno 16 let, v srednjem veku 35 let in tukaj pred vojno pri nas okrog 50 let, potem je razvoj očiten. Daljša povprečna življenska doba pa pomeni, da je mnogo več starih ljudi kot včasih, kar velja za ves civilizirani svet. Prav zato pa se v zadnjem času skrb za stare ljudi se posebej poudarja in razvija, zdravstvo pa ima za to človekovo dobo posebno vejo, gerontologijo.

Kdaj je človek pravzaprav star, je težko reči, ker so razlike močno individualne. Vsi poznamo mladenice pri 70 letih in starce pri 60 letih. Prevladuje pa mnenje, da se starost zacne nekako okrog 60 let za oba spola. Nekateri zdravniki so mnenja, da bi lahko ljudje dočakali 110 do 120 let, da bi lahko izložili vse škodljive vplive za njihovo zdravje. Zaenkrat še ni veliko ljudi, ki bi dočakali to starost.

V starosti se najprej in najpogosteje začne pojavljati med telesnimi napakami bolezni srca in ožilja ter nekatere druge bolezni, ki predstavljajo znake obrabe organizma. Pogosteje kot pri mladih ljudeh se pojavljajo raka vege, ki pa morda le niso privilegij starih ljudi, pač pa se razvijejo v tej dobi, ki so jo ljudje dočakali. V starosti se začne izgubljati maščoba na nekaterih delih telesa, kopiči pa se na drugih. Koža in mišičje začneta popuščati, zmanjša se moč in elastičnost. Zato se spremeni obraz, pa tudi koža na vratu, rokah in na drugih delih telesa ni več napeta. Telo ne more obdržati v sebi toliko vode, kot jo je lahko prej, ko je bilo mlado. Koža postane suha in mlahava. Nekateri znanstveniki so sploh mnenja, da je staranje nezmožnost obdržati v telesu dovolj vode in da se organizem zato bolj suši. Zaradi sprememb na okostju in vezivu med vretenci se zmanjša visina in podpiatti se sploščijo. Zato so starejši ljudje spet manjši. Starejši ljudje tudi bolehačijo za revmatizmom, imajo težave z ledvicami in različne druge notranje bolezni, ker so pač bolj dozvetni za razne colezenske vplive. Kašelj, težko dihanje in nemod so navadno posledica razširjenih pljuč in okvar na srcu in ožilju.

(Nadaljevanje prihodnjih)

»TEKSTILANA«

TOVARNA SUKNA – KOČEVJE

razpisuje

JAVNO LICITACIJO za prodajo
KAMIONA TAM 2000

Izklicna cena 15.000 din.

Licitacija bo v nedeljo, 27. 4. 1969, ob 10. uri v podjetju.

Vse informacije dobijo interenti v komercialni podjetja do 26. 4. 1969.

Republiški sekretariat za notranje zadeve Uprava javne varnosti

NOVO MESTO

razpisuje

LICITACIJO za prodajo:

**1. OSEBNIH AVTOMOBILOV
ZASTAVA 750 in 1300**

2. MOTORNIH KOLES JAWA

Licitacija bo dne 28. 4. 1969 od 8. do 9. ure za družbeni sektor, od 9. do 10. ure za zasebni sektor na sedežu Uprave javne varnosti v Novem mestu, Jerebova 8t. 1.

Interenti morajo položiti kot kavcijo 10 odstotkov izklicne cene.

ostala doma. Ali da bi to priznala Matija Grajžarju ne.

Sla sta ob zidu za vodo in prišla v ozko in temno Spitalsko ulico.

»Zakaj, Špitalska?«

»Ker so tale poslopje tu pri cerkvi sv. Elizabete mescanski spital, zavetisce za onemogle mescane,« je razložil Grajžar.

Marija se je ozrla na začrnelo zidovje in pogled je obšel blato, temno ulico. Pridrževala je sapo, ker ji je udarjal v nos neprijeten duh po plesnih skladiscih, po vlagi, ki se je plazila po poševnih debelih zidovih navzgor.

Stresla se je.

Prerila sta se mimo stojnic, ki so stale na obeh straneh ulice, in prišla na trg.

Grajžar je iztegnil roko.

Marija pa ga je prehitela:

»Vem, tisto poslopje z arkadami in s stolpom na strehi je magistrat. V oni želesni kleti pri vhodu izpostavljajo zločince ali pa jih privežejo na onle steber — sramotilni kamen. Kipa v oglilih v prvem nadstropju pa predstavljata Adama in Evo.«

»Je stolnica. Ljubljano poznam, kakor da sem v njej doma, čeprav sem prvikrat tu. Saj veste, da jo je oče nariral za baronovo veliko delo »Die Ehre. In še druge slike ima baron: Ljubljana iz ptičje perspektive — celo zbirko. Odtod poznam Ljubljano. Lahko bi sama hodila po njej, pa bi se ne izgubila. Saj Ljubljana ni velika.«

»Ni,« je pritrdiril s hudomušnim nasmeškom, ki mu je čudovito razjasnil vedno rečni, skoraj tematni obraz, »le nekoliko je večja od Litije.«

Pogledala ga je postrani in se nasmehnila. Zakaj je ne pogleda vedno tako toplo? Zakaj strmi s spremim pogledom vedno prek nje?

»Če greva zdaj mimo stolnice in mimo franciškano do mestnih vrat ter tod nazaj po trgu na Stari trg do Pisanih vrat, pa sva premerila vse mesto po dolžini okrog Gradu.«

»Nu, pojdi takto.«

»Ali bi radi bivali v mestu, Marija?«

»Uh, ne! Tu ni zraka. Svetloba, kakor če se okrog Bogensperka pripravlja novihta. Ni solnca, še mraza ni. Glejte blato na cesti! Na Bogensperku je povsod led in sneg, lep, bel sneg. Tu pa — poglejte oni kup sneg! Ves je sajast.«

Prikimal je.

Pred franciškansko cerkvijo, za pokopališkim zidom, se je ustavil.

»Ali si ogledava cerkev?«

»Je li zanimiva?«

Skomignil je z rameni.

»Ima lepo grobničo turjaških grofov.«

»Grobnice me ne zanimajo. Postavljajo si jih ljudje, ki niti ob svoji smrti ne uvidijo, da smo pred Bogom vsi enaki.«

Pogledala je po velikem samostanskem poslopju in po ulici mimo cerkev.

»Tamtie so že mestna vrata?«

PRVOMAJSKA NAGRADNA KRIŽANKA

Draga, najin otrok je spregovoril. Poklical me je mama!

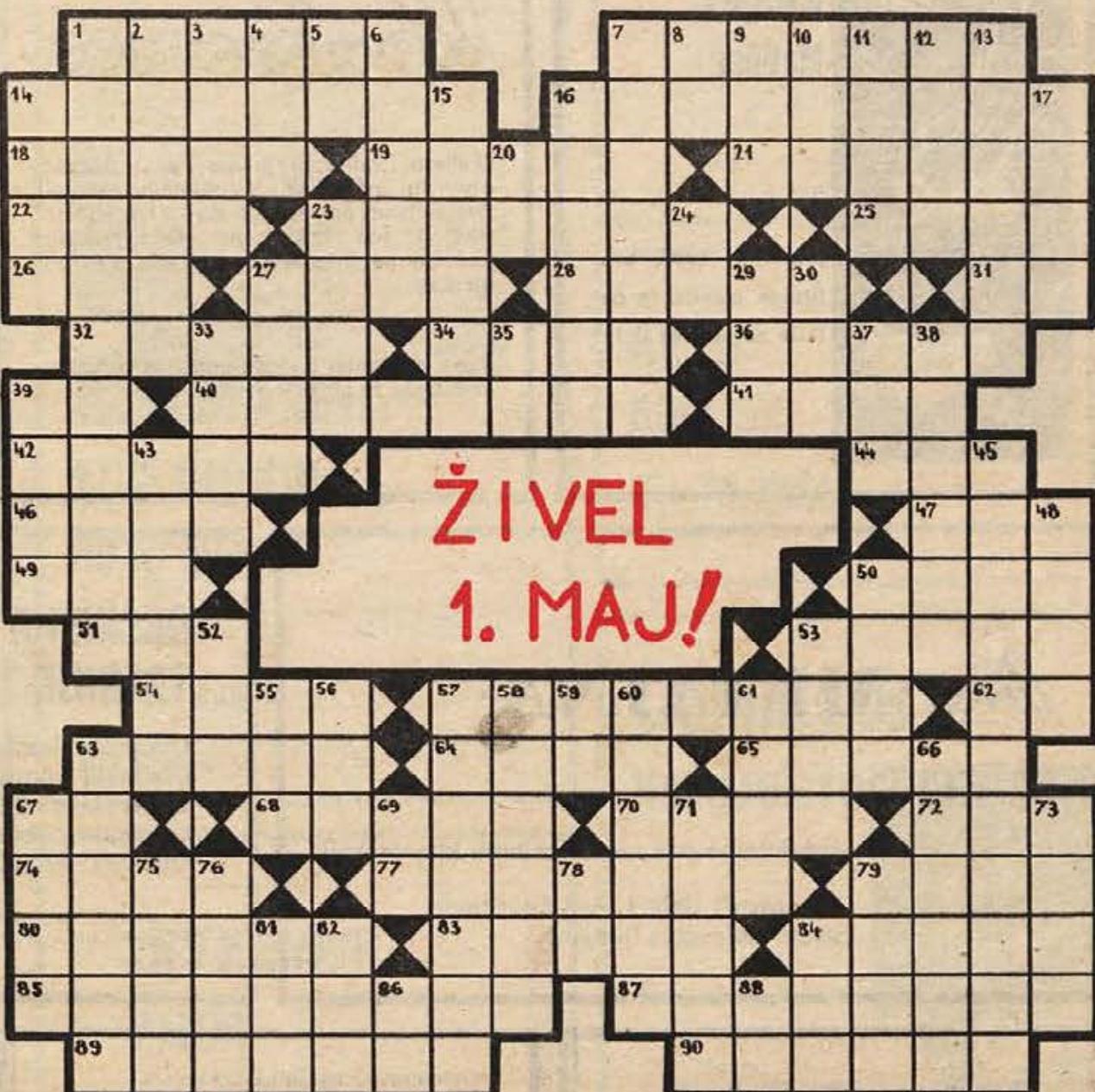

Trgovsko podjetje
JELKA
RIBNICA

Vabimo potrošnike v naše dobro založene prodajalne. Prav tako vabimo cenjene goste v našo

RESTAVRACIJO V RIBNICI,
kjer boste solidno postreženi.

Za 1. maj, praznik dela, iskreno čestitamo!

PUTNIK
MOTEL TREBNJE

razpisuje

prsto delovno mesto

RECEPTORJA

POGOJ:

srednješolska izobrazba in znanje dveh tujih jezikov

Prijava do 30. 4. 1969 na:
»PUTNIK«, motel Trebnje.

NOVO! NOVO!

AB Agraria
KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE
BREZICE

obvezna,

da je v okviru oddelka za
KMETIJSKE STROJE

**RAZŠIRILA PREDMET
POSLOVANJA**

tudi na avtomaterial (prodaja rezervnih delov za Fiat 750, Tomos, Skoda in deli za traktor Ferguson, rezervni deli za dvokolesa in gume), motorna kolesa in mopede.

Sprejemamo tudi posebna naročila za nakup osebnih vozil znamke Škoda in Vartburg.

Vse informacije prejmete v trgovini z reprodukcijskim materialom, poslovalnica 1, Brežice.

Čaka vas 50 nagrad!

Lep spomladanski pozdrav vsem prijateljem križank! Lotite se je, saj ni težka, reševalce pa čaka tudi tokrat 50 lepih nagrad:

1. NAGRADA — 250 din
2. NAGRADA — 150 din
3. NAGRADA — 100 din
4. NAGRADA — 80 din
5. NAGRADA — 70 din
6. NAGRADA — 60 din
7. NAGRADA — 50 din
8. NAGRADA — 40 din
9. NAGRADA — 30 din
10. — 50. NAGRADA — 41 lepih knjižnih daril

Irezana križanka bo kupon za udeležbo pri žrebanju! Rešitve pošljite najkasneje do četrtega, 8. maja 1969, na naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, p. p. 3 (v levem kot kuverte pripišite: KRIŽANKA).

Ne pozabite: vaš točen naslov mora biti obvezno napisan na belem robu ob križanki! — Veliko zadovoljstva pri reševanju vam želi vaš

DOLENJSKI LIST

VODORAVNO: 1. ploščat prod. skrlica, 7. slovenski pisatelj, Levstikov sodobnik (Josip, 1836–1923), 14. zeleno bavilo, 16. preživljanje poletnega dopusta, 18. sredozemska okrasna rastlina, 19. svetovno znani norveški dramatik (»Nora«), 21. uničevalec, razbijajoč, 22. žara, 23. kdor počne oblate, 25. novozelandski noj, 26. obrtnik »Slave Vojvodine Kranjske«, 41. južnosrbska reka, tudi znamka cigaret, 42. velikan, 44. odposlanec

ca za nekdanjo konjsko silo, 32. čehoslovaško pogorje, tudi znana znamka tovornih avtomobilov, 34. del vrata, 36. majhen železarski kraj na Gorenjskem (Žebi), umetno kovaštvo, 39. avtomobilска ознака Makarske, 40. poznani slovenski zemljepisec, etnograf in zgodovinar iz 17. stoletja, avtor »Slave Vojvodine Kranjske«, 41. južnosrbska reka, tudi znamka cigaret, 42. velikan, 44. odposlanec

46. znameniti pariški modni kreator, 47. biljardna palica, 49. orel iz germane mitologije, 50. gostješa alkoholna piča, 51. tovarna dekorativnih tkanin, 53. vez, povezava, 54. znamenita Verdijeva opera, 57. žival, ki piska, 61. kemični simbol za lantan, 63. ime pesnika Aškerca, 64. pernata žival, 65. ime pevca Irgoliča, 67. avtomobilski označki Turcie, 68. palilčast mikrob, 70. piča iz stisnjenega sadja, 72. Tomosov avtomobil, 74. ograda za svinje, prostor okoli hiše, 77. koledar žepne velikosti z raznimi natisni, šalami ipd., 79. moško ime, 80. ena od stranic pravokotnega trikotnika, 83. rastlina zajedalka, 84. najstarejši prevod biblije v latinščino, 85. blodnja po svetu, 87. oseba, ki vodi in nadzira delovanje določenih aparatov, 89. letna vzdrževalnina vladarske hiše, 90. prebivalec bližnje—vzhodne države.

NAVPIČNO: 1. tajništvo, 2. deska pri plotu, 3. velika sibirška reka, 4. staro Slovan, 5. začetnici najboljše slovenske slikarke (1861–1926), 6. dokaz, da nekdo ni bil ob določenem času na kraju dejavnosti, 7. član zgornjega doma parlamenta v nekaterih državah, 8. slovenski tednik, 9. jarek, v zemlji izkopan prehod, 10. vrba, 11. oklopno vozilo, 12. južnoameriško pogorje, 13. rjava žival, 14. zaupanje, 15. opaž, 16. avion, 17. drugo ime za grško pokrajinno Eliido, 20. avtomobilска ознака Sarajeva, 23. stara površinska mera, 24. avtomobilска ознака Libanon, 27. proga, pas, 29. poseben smučarski čoln za reševanje ponesrečencev.

JOŽE UDIR

V prošnji za Kiplingov avtogram je bilo priloženih petnajst šilingov in pola cistega papirja.

»Spostovani gospod,« je pisalo v pismu, »zbiram avtogram znamenitih ljudi in vas prosim, da bi se podpisali na priloženem papirju. Upam, da je poslan znesek dovolj velik za dve besedi.«

Kipling je takoj vrnil papir in na njem priporabil — dve besedi:

»Hvala, dovolj.«

**Konfekcija
KOMET
Metlika**

priporoča svoje kvalitetne izdelke in čestita za praznik dela!

Rudnik rjav-pevnoga Kamnolomca

Nudimo kvalitetni premog za gospodinjstvo in industrijo. V poletnih mesecih dostavljamo na razdaljo do 20 km količine nad 5 ton brezplačno. Oddaljenejšim kupcem pa priznavamo znižane prevozne stroške.

Vsem delovnim ljudem, posebno rudarjem, čestitamo za praznik dela!

CESTNO PODGETJE NOVO MESTO

Vsem delovnim ljudem posiljamo prisrčne pozdrave in jim čestitamo za praznik dela 1. maj!

METALNA

KRMELJ

izdelujemo vse vrste jeklenih konstrukcij

Za praznik dela 1. maj čestitamo vsem delovnim ljudem!

GRADBENO IN OBRTNO PODGETJE Novo mesto

Priporočamo gradbene in obrtne usluge in hkrati čestitamo za praznik dela!

INDUSTRIJA ZA PREDELAVO PAPIRJA,
KARTONA IN LEPENK

PAPIRKONFEKCIJA Krško

Vsem delovnim ljudem želi naš kolektiv veliko uspehov in čestita za delavski praznik 1. maj!

Priporočamo naše izdelke: papirno konfekcijo, kartonažne izdelke iz trde in valovite lepenke ter tiskarske in knjigoveške usluge.

KOLEKTIV PAPIRKONFEKCIJE

Gradbeno podjetje SAVA, Krško

zagotavlja v svojem proizvodnem programu betonske prefabrikacije, ki jih ima vedno na zalogi:

■ visoko kvalitetni betonski stebri za elektrogospodarstva »DELSAK 9, 10, 5 in 12 m dolžine

■ betonski podstavki »UNIVERSAL« tip I in tip II za sanacijo leseni drogov elektro omrežja

■ betonski zidaki vseh dimenzijs

■ betonski robnik za cestne gradnje in parkovne zelenice

■ gramozne prane agregate po frakcijah

Vsi izdelki so atestirani, visoko kvalitetni

in po konkurenčnih cenah.

Cenjenim kupcem se zahvaljujemo za dosegodeno naklonjenost in se se naprej priporočamo.

Cestitamo za 1. maj!

PODGETJE
ZA POPRAVLJANJE
VOZ
DO BOVA

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela!

STANOVANJSKO
PODGETJE
TREBNJE

čestita za 1. maj vsem stanovalcem in jim želi vesele prvomajske praznike!

PODGETJE
TRANSPORT
Krško

priporoča svoje usluge in čestita za praznik dela!

SPLOŠNO
LIVARSTVO
Dobova

Priporočamo svoje kvalitetne izdelke in čestitamo za 1. maj, praznik dela!

AGROSERVIS
Brežice

Obiščite naše delavnice in prepricajte se o kvalitetnih uslugah in popravilih.

Cestitamo za 1. maj!

Specializirano
podjetje
za industrijsko
opremo

SOP Krško

priporočamo steklarske, kleparske, vodnoinstalatferske in pleskarske usluge.

Iskreno čestitamo za 1. maj!

GOSTINSKO PODGETJE GRAD MOKRICE

Za prvomajske praznike obiščite naše gostilče, kjer vas bomo solidno postregli.

Cestitamo za 1. maj!

KOVINARSKA
Krško

Pozdravljamo vse delovne ljudi in jim čestitamo za 1. maj, praznik dela!

SPLOŠNO MIZARSTVO
Krško

s svojimi obrati v Kostanjevici, Prekopi in Breštanici priporoča svoje izdelke in se priporoča za naročila.

Iskreno čestitamo za 1. maj!

INDUSTRIJA OBUTVE NOVO MESTO

Priporočamo naše kvalitetne izdelke in hkrati čestitamo za 1. maj, praznik dela!

KMETIJSKA ZADRUGA KRKA NOVO MESTO

Obiščite naše trgovine, kjer boste zadovoljni z nakupom. Za 1. maj čestitamo vsem delovnim ljudem!

ISKRA - ELEMENTI
UPORI ŠENTJERNEJ
KERAMIČNI KONDENZATORJI
ŽUŽEMBERK

Vsem delovnim ljudem želimo za 1. maj še veliko delovnih uspehov!

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE

Obiščite zdravilišče, kjer boste zadovoljni z oskrbo in uspešnim zdravljenjem.

Za 1. maj čestitamo vsem delovnim ljudem!

SGP PIONIR NOVO MESTO

S svojimi obrati v Novem mestu, Brežicah, Ljubljani in na Reki.

Gradimo hitro, poceni in na sodoben način vse vrste gradenj.

Za 1. maj čestitamo vsem delovnim ljudem in jim želimo še veliko delovnih zmag!

OPEKARNA ZALOG

Priporočamo kvalitetne opekarske izdelke in čestitamo za 1. maj, praznik dela!

SPLOŠNO GRADBENO PODGETJE ZIDAR KOČEVJE

S svojimi obrati v Ljubljani, na Reki in v Kočevju

Gradimo vse vrste objektov!

Za 1. maj čestitamo vsem delovnim ljudem!

AVTO KOČEVJE

Za 1. maj, praznik dela, čestitamo vsem delovnim ljudem!

DOMINVEST NOVO MESTO

ČESTITAMO ZA
1. MAJ IN ŽELIMO
SE VELIKO
DELOVNIH ZMAG!

TEKSTILANA TOVARNA SUKNA KOČEVJE

priporoča svoje kvalitetne izdelke in čestita za 1. maj — praznik dela!

SLOVENIJA VINO OBRAT BREŽICE

Priporočamo naša vina in hkrati čestitamo za 1. maj, praznik dela!

ONPZ METAL JESENICE NA DOLENJSKEM

čestitamo vsem delovnim ljudem za 1. maj, praznik dela!

GOSTINSKO PODGETJE RESTAVRACIJA - Kočevje

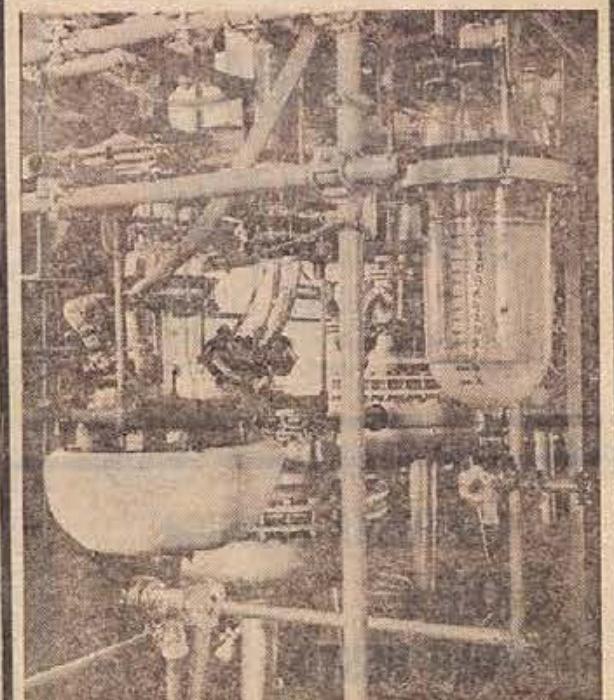
Obiščite naš gostinski lokal, kjer boste vedno solidno postreženi. Za 1. maj iskreno čestitamo!

POZDRAV
1. MAJU!

OBČINSKA SKUPŠČINA NOVO MESTO

Občinska konferenca
SZDI — občinski komite
ZKS — Občinski odbor
ZZB NOV — občinski sindikalni svet — Občinski komite ZMS

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela in jim želimo še veliko delovnih zmag!

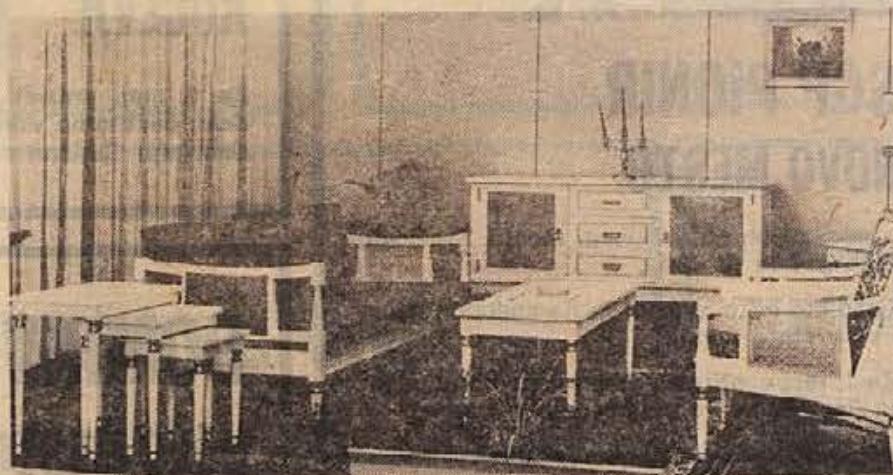
LESNI KOMBINAT

NOVOLES

Novo mesto - Straža

- drobno pohištvo
- stilno pohištvo
- vezane plošče
- panel plošče
- žagarski izdelki
- furnir
- šivani zaboji

Za praznik čestitamo!

KMETIJSKA ZADRUGA ŽUŽEMBERK

vabi v svoje dobro začlene prodajalne in hkrati čestita za 1. maj!

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

čestita vsem delovnim ljudem za 1. maj, praznik dela!

Kolektiv tovarne zdravil KRKA iz Novega mesta pozdravlja vse delovne ljudi in iskreno čestita za praznik 1. maj!

KRKA
NOVO MESTO

KOVINAR KOČEVJE

Priporočamo naše kvalitetne usluge in čestitamo za praznik dela!

AVTOBUSNI PROMET IN TUZEMSKA ŠPEDICIJA

NOVO MESTO - STRAŽA

Vsem delovnim ljudem čestitamo za 1. maj, praznik dela!

Hotel GRAD Otočec

Za pravomajske praznike obiščite našo restavracijo, motel in bife-delikateso.
Za 1. maj čestitamo!

ELEKTRARNA BRESTANICA

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela!

HOTEL SREMIČ KRŠKO

Vabimo vas v naše obrate v Krškem in Kostanjevici.
Za praznik iskreno čestitamo!

KOVINOPLAST

JESENICE NA DOLENJSKEM

Priporočamo vijačno blago, ki ga izdelujemo po konkurenčnih cenah.
Za praznik dela iskreno čestitamo!

AGROKOMBINAT KRŠKO

Vsem delovnim ljudem čestitamo za 1. maj, praznik dela!

ELEKTRO LJUBLJANA - POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

Za praznik dela čestitamo in želimo še veliko delovnih uspehov!

OMP INSTALATER NOVO MESTO

• vodovodne instalacije • centralne kurjave •
kleparska dela • napeljava strelrovoda
Za 1. maj, praznik dela, čestitamo in se hkrati priporočamo za naročila!

DRAGOCENO ZDRAVILO

MLADINSKA KNIJIGA v Ljubljani je pred kratkim izdala v zbirki »Zlata ptica«, kjer izhajajo najlepše pravljice in pripovedke vseh narodov sveta. Zanimivo in lepo opremljeno knjigo »Vietnamske man, ilustrirala in opremila pa jo je Ančka Gošnik-Godec. Pravljice so predvsem ljudsko blago iz različnih pokrajini dalmajnega Vietnam, te prelepe in pravljice. Knjigo je iz ruščine prevedla Zdenka Jerplodne dežele, katere ljudstvo se vedno trpi zaradi umazane, krvave in vsliljene vojne, ki so mu jo prinesli Američani. Pravljice v knjigi so predvsem od sev bujne domišljije, ki je v dolgih stoletjih ustvarila ljudsko slovstvo na tem ozemlju, kot pravi v začetni besedi knjige Branko Rudolf.

Po cesti je šel popotnik. Dolgo je že hodil, bil je utrujen in lačen, v žepu pa ni imel prebitje pare. Potkal je na vrata prve hiše in poprosil gospodinjo, naj mu da kaj za podzob.

»Umiram od lakote,« je dejal. »Resda nimam denarja, a če me nasitiš, ti bom to povrnil z nečim, kar je dragocenje od denarja. Razkril ti bom skrivnost zdravila, ki lahko postavi na noge umirajočega. Do zdaj je nisem se nikomur izdal. Ce umrem, jo bom nesel s sabo v grob in nihče ne bo izvedel zanjo. Daj mi jesti in povedal ti bom o tem čudežu.«

Gospodinja se ni dobro obotavljala: brž je pognila mizo. Ko se je gost najdel, mu je dala pero in papir ter rekla:

»Zdaj mi pa le napiši svoj recept!«

Starejša dama je očitala Herbertu Georgeu Wellsu, da so Franci vladali Angliji od Angležev. Wells je seveda ugonjarjal.

Toda Angleži vendar pogosto to sami priznavajo, je vztrajala trgovatna gospa.

»Vidite, prav to priznanje je dokaz, da smo mi vladujiši.«

Po neki premieri so ga vprašali za mnenje o predvajani drami. Odgovoril je:

»Ne morem vam povedati, videl sem jo v izredno slabih okoliščinah.«

»Kako to?«

»Zastor je bil namreč dvignjen.«

»O, to je sila koristno in dragoceno zdravilo,« ji je odvrnil mimoidoči. »Povedal ti ga bom, zapisati pa ga ni treba. Pojd z menoj! Sama boš vse videla!«

Gost in gospodinja sta odšla iz hiše in stopala po cesti. Popotnik je molčal in molčal, tako da je postala gospodinja nestrnja:

»No, bova že kmalu tam?«

»Se malo potripi. Na svoje oči se boš prepričala v tvoje roke bom izročil recept.«

Ko so prišli do polja, na katerem je pravkar dozorel riž, se je popotnik ustavljal, izpulli klas in ga dal zenski.

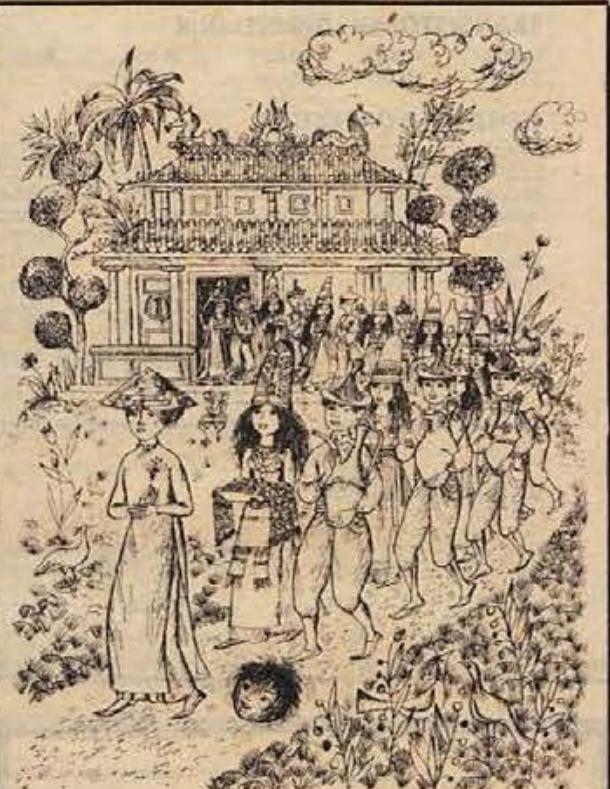
»Glej čudo, o katerem sem ti pripovedoval. Tole zdravilo rešuje ljudi. Le pomisli — ko bi ne bilo riža, bi bil jaz že zdavnaj umrl in ne bi dočakal danšnjega dne.«

Gospodinja je otrpnila: bilo je tako preprosto, oma pa je pričakovala čudež. Gledala je riževo polje, kar da ga prvič vidi.

Clovek pa je nadaljeval:

»Mar nimam prav? To je dragoceno zdravilo je resilo že mnogo ljudi. Poskrbi, da ga boš imela tudi ti čim več.«

Tako je dejal popotnik, se priklonil ženski in nadaljeval svojo pot.

Ančka Gošnik-Godec: Ilustracija vietnamske pravljice »Clovek, okrogel kot kokosov oreh« (Iz knjige »Vietnamske pravljice«)

korakali junaski planinci. Minila je dolga ura, ko je zaropal v dolini močnejši glas. Po serpentinhah je rinil tovornjak. Rahlo upanje je ozarilo Paradižnikov obraz. — »Bi me potegnili do koče?« je vprašal šoferja, ko je kamion priječal do avta. »Bi!« je odvrnil šofer. »Samo

ARKADIJ
AVERČENKO:

ZDRAVA ČLOVEŠKA PAMET

POSVEĆENO
ČLOVESTVU!

(Nadaljevanje in konec)

... A vendar... Kaj porečete, ce vam zaupam majhno skrinvost, ki vas utegne zanimati, namreč za varstvo zračne ladje zoper top sem izumil oklep — tako čvrst oklep, da ga top še oskrnit ne more. «

General se je prijel za glavo.

»O, kaj bi me res radi spravili ob pamet...? Kdor tako dela, kakor vi, je nizkoten — je podel — je čisto brez časti...«

Tujec je nabral čelo.

»Nikoli ne trgujem nečastno — zapomnite si tol! S kakšno pravico mi kaj takega očitaste? Je morda moja zračna križarka zanič? Odlična je. Je morda moj top zanič? Mojstrovina je. Kaj bi torej še radi? Ali sem vas mora pretental, ali ukani?«

»Vi bi mi bili morali takoj ponuditi oklep.«

»Dovolite!« preudarno reče izumitelj. »Vojna umetnost — in vojna tehnika še prav posebno — se mora organizno razvijati, ce naj bo zanesljiva. Takšnih preskokov, kakor vi mislite, ni.«

Nato sta nekaj trenutkov oba molčed sedela. General je napenjal možga, izumitelj pa mirno kadil svojo cigaro.

Pravzaprav bi mu bil general najrajši spet očital, da bi bilo bolje, ce bi mu bil kdo drug ponudil oklep, a se je bal, da si bo tujec vnovič hotel obrniti brke... Ne, res, le kaj bi se vrhu vsega se posmehu izpostavil?... Odločil se je torej in prisel z besedo na dan: »Koliko?«

»Milijon.«

»Zadovoljite se vsaj s polovico.«

»Se malo ne,« odvrne gost. »Drugi bi mi plačali celo dva milijona.«

»Da, da...« vzduhne general. »Vi, nenasitnik! Nu, zastran mene... nate — vzemite svoj milijon! V božjem imenu! Ugonobili nas boste!«

Izumitelj položi nakaznico k prvemu dvema, stisne generalu roko in stopi k vratom.

»Slišite! ga pridrži general. »Le še trenutek! Vi ste torej o svojem trdnopričani? Hočem reči: da oklep kljubuje vsakršnemu topovskemu ognju!«

Tujec se nasmeħne.

»Iz mojega topa? I, seveda.«

»Potem takem lahko mirno spimo!«

»Kajpak. Se pravi, ce ne bodo izumljeti novi naboji s posebno probojno močjo.«

»Kako? Mar mislite doceia resno, da jih bodo izumili?«

»Ni dvoma!«

»Usmiljena nebesa! Kdaj pač?«

»So... so že izumljeni.«

»Kdo...?«

»Jaz.«

»O, za vraka vendar... Zakaj pa niste tega takoj povedali?!«

»Kako da ne? Saj vam vendar pravim: takšni naboji so že izumljeni.«

General se porogljivo zasmije.

»Tako, tako... In zdaj nam boste reje ponudili nove naboje — kajne? In ko bomo kupili naboje, se bozete spet režali in nam povedali, da imate na razpolago še en oklep — oklep za lastne naboje — kajne?«

»Prav zares.«

»In ko nas boste spet oželi za milijon, boste spet izumili nov nabolj in nov oklep, kajne?«

»Seveda.«

General je opletal z rokami kakor obščen, si izruval čop las in vrcščal:

»Hudič vas poberi... Živega...! Zemlja naj vas pogoltne...! Zvabili ste nas v zasedo, da se ne moremo izmazati. Ropate nas! Vi goltate našo križarko, ki ugonablja našo državo! Kdo ste? Vsaj ime nam povejte, da vas bomo lahko na vseh križpotih preklinjali!«

Tujec je poskočil. Njegov obraz, na katerem je dotele lebel porogljiv smehljaj, se je zmračil: njegova spodnja ustnica je v zadržani jezi drhtela:

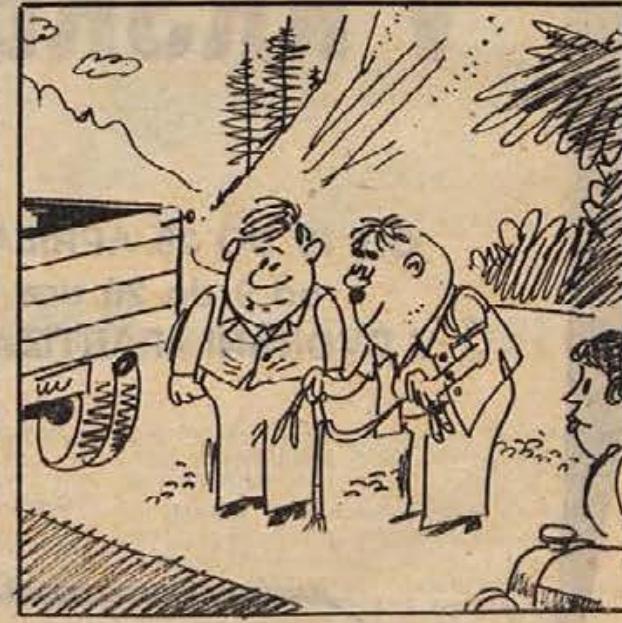
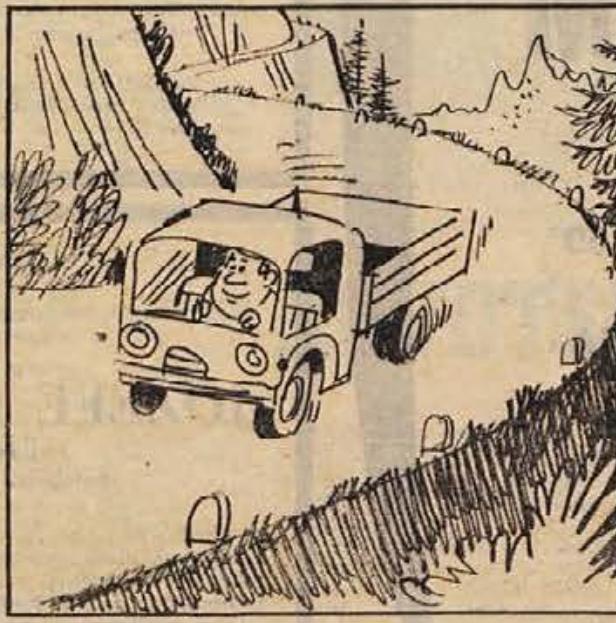
»Zmerjate me lahko, kolikor vam drago,« je hladno rekel. »S tem ne boste ne vi modrejši ne jaz neumnejši... Svojega imena vam ne izdam; ce pa bi imeli kolikaj vec pamet, kakor je imate, bi bili izprevideli, da sem poosebljena logika da nisem nič drugega kakor zdrava človeška pamet. Z vašo pametjo pa je hudo narobe in prav zato tudi ne morete razumeti, da je cisto vseeno, ali se vaša država ugonobi s tekmo v oboroževanju v desetih letih ali v desetih minutah. Cloveški genij vam je spregovoril in vi, — vi, domišljavec, ga postavljate pred vrata. To mi je sicer prekleto malo mar; vsakdo se osmeši in ugonablja, kakor pač sam najbolje ve in zna. A vi, vi nimate dovolj temperamenta, da bi se vsaj na mah in temeljito ugonobili. Sluga pokoren!...«

Po teh besedah je tujec zaloputnil vrata za seboj in zapustil vojno ministristvo države, katere ime nam je konec koncev lahko deveta skrb.

PARADIŽNIK AA VOLANOM

23. — »Lepega smenta si mi skuhal! Sem misli, da natakaš iz termovke, ti pa iz hladilnika! No, zdaj greva pa lahko pes naprej!« je zatulil Paradižnik, rdeč v obraz kot paradižnik. — Peš seveda nista šla. Obsedela sta nema in brez moči pri avtu; gorska panorama nenadoma ni bila več lepa. Mimo so drveli avtomobili in

vrvi nimam! — Da, odkod vrvi? Celo ce bi se želel obesiti tu sredi vrhov, se ne bi mogel, ker ne bi nikjer dobil vrvi! Zaposlil je torej upokojene možgane Paradižnik in potuhatal jo je: odpel je naramnice z lastnih hlač! Solidne, predvojne naramnice!

VEDNO SVEŽA -
NA TRŽIŠCU!

VABIMO VAS NA RAZSTAVO IN PRODAJO

POHODNA SLOVENIJALES

ZATOPLINO VAŠEGA DOMA

V KRŠKEM

OD 19. DO 29. APRILA 69
od 9. do 20. ure
V DVORANI »PARTIZANA«

popust 5%
kredit do 1.000.000 SD

ZAKLJUČNO NAGRADNO ŽREBANJE

KOTEKS TOBUS

LJUBLJANA

obvešča vse, ki so od 1. novembra 1968
do vključno 20. januarja oddali svinjske kože,
da so bila dne 20. aprila 1969 izžrebana
naslednja potrdila:

MOTORNA KOSILNICA

161348

TELEVIJSKI SPREJEMNIK

214990 042081

MOPED

121542 088851 144659

TRANSISTORSKI SPREJEMNIK

015183	018657	044492	082908	084663	115578	118251
135292	148507	174162	205515			

USNJENA KONFEKCIJA

000644	002922	007393	005636	021106	023082	010217
016848	024391	029122	033835	036087	038670	041819
042161	045993	049757	051520	051936	052274	057663
062997	064000	071989	072314	077043	069455	088800
071089	072814	092449	101591	102723	125337	129170
128562	111791	107623	108035	119679	104462	140398
135601	139585	143119	143342	145701	148353	144389
150913	154564	157892	160652	156433	161817	179369
176493	183927	187683	190312	189979	196429	196331
198783	199318	204199	205021	207230	210083	209615
212897	214523	216837				

Nadalje so bila izžrebana potrdila o oddani svinjski koži izdana od 20. januarja 1969 do vključno 20. aprila 1969, ki se končujejo na končno številko:

61 (šestdesetena)

Obveščamo vse izžrebance, da lahko dobite dobitke od 10. maja 1969 dalje na najbližji odkupni postaji »KOTEKS TOBUS«.

Ob tej priložnosti čestitamo vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem za praznik »1. maja«.

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

LEOPOLDA GOSPODARIČA

iz Straže pri Sentrupertu

se iskreno zahvaljujemo vsem, sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje ter mu darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se zdravnikom in strežnemu osebju infekcijskega oddelka bolnice Novo mesto za vso skrb in nego. Posebno se zahvaljujemo TSS Mirna za vence.

Zalujoči: žena Marija, hčerki Joži in Marija, sestra Pepca, brata Albin in Ferdo ter drugo sorodstvo

Mali oglas,

Ki ga objavljate v Dolenskem listu – zanesljiv uspeh! Preberete ga 150.000 gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, džakor, službenik in vojakov doma in po svetu! Potkušite!

ZAHVALA

Ob prerani, boleci izgubi ljube žene, mame, sestre in tete

JOŽEFE PFAJFER

roj. PUCELJ
upokojenke iz Krmej

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, ji darovali vence, cvetje in v teh težkih trenutkih sestruševali z nami, kakor tudi sosedom za nesrečno pomoč. Posebna zahvala osebju Onkološkega instituta v Ljubljani za skrbno nego in pomoč pri zdravljenju, zdravniku dr. Stefanu Humerju za nego na domu, delovnemu kolektivu KREMEN iz Novega mesta in lovskih družini Tržišče za izkazano pozornost, učencem osnovne šole Krmej za spremstvo, govorniku za v srce segajoče poslovilne besede in pevcem za žalostinke. Zahvala tudi župniku za pogrebne obrede.

Zalujoči: mož Stanko, otroka Stani in Jožica sestra Terezija, brat Franci in drugo sorodstvo

PO SLEDI GORENJA

VASA PRILOZNOST

Brez odlašanja sledite izdelkom Gorenja.

Sodelujte v tej nagradni igri.

Pošljite na naslov tovarne razglednico svojega kraja.

Na razglednico napišite poleg svojega naslova

tevilkovo garancijskega lista izdelka Gorenje, ki ga imate.

Ce izdelka nimate, pa četudi

ga ne nameravate kupiti, pošljite samo razglednico

s svojim naslovom na

»GORENJE«

Tovarna gospodinjske opreme

VELENJE

(PO SLEDI GORENJA)

Če želite

odgovor ali naslov iz malih oglašev, nam pošljite v pismu dopisnico ali znamko za 50 par!

UPRAVA LISTA

RADIO LJUBLJANA

PETER 25. APRILA: 8.00 Glasbena matinica 8.55 Pionirska tehnika 10.15 Pri vas doma 11.00 Porodična - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - Int Oto Kršan Sodelovanje prizadetih pri noveliranju za konov iz kmetijstva 12.40 Cer polja in potoke 13.30 Priporočila vam 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.20 Napotki za turiste 15.25 Glasbeni intermezzo 15.45 Turistična oddaja 18.00 Vsek dan za vas 17.15 Koncert po teljah poslušalcev 19.00 Lahočno, otroci 19.15 Minute z ansambalom Borisa Kovca 20.00 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Lojzeta Lebiča 20.30 Dobimo se ob isti uri 21.15 Oddaja o morju in pomorskih skakih.

SOBOTA 26. APRILA: 8.08 Glasbena matinica 8.55 Radijska solta za nočno stopnjo (ponovitev) - Hi konjček 9.25 »Cer travnik zelenec« Gospodino-zabavne melodije 10.15 Pri vas doma 11.00 Porodična - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - Int. Stanko Renčelj - Organizacija pospeševanja živinoreje v kmetijski zadrži 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov 13.30 Priporočilo vam 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.20 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsek dan za vas 15.35 Mladinska oddaja - Interna 16.00 19.00 Lahočno, otroci 19.15 Minute z vokalno instrumentalnim ansambalom »Bele vrane« 20.00 Spoznamo svet in domovino 21.30 Izfonoteke radija Koper 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 27. APRILA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Aleksander Maček Junak Miliceve brigades 9.05 Srečanje v studiu 14. 10.05 Se ponimate, tovaristi... a) Lado Ambrožek Novljani: Širinalista na

stajerskem, b) Janez Perovsek Pelko: Za resnico in ljudi 10.30 Pesni borbe in dela 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes s 11.00-11.15 Porodična - Turistični napotki za tuje goste 11.50 Pogovor s poslušalci 12.15 Marjan Grampordan: Naš revolucionarni boj nikoli ne zastara (spominska oddaja ob dnevu OF) 14.30 Humoreska tega tedna - Humor v partizanah 16.00 Radijska igra - Matej Bor: »Teška ura« 16.45 Z novimi ansamblji domačih viz. 19.00 Lahočno, otroci 19.15 Glasbene razglednice 20.00 »V nedeljo zvečera 22.15 Serenadni večer

PONEDELJEK, 28. APRILA: 8.08 Glasbena matinica 8.55 Za mlade radiovednike 10.15 Pri vas doma 11.00 Porodična - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - Int. Stanko Renčelj: Organizacija pospeševanja živinoreje v kmetijski zadrži 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov 13.30 Priporočilo vam 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.20 Glasbeni intermezzo 16.00 Vsek dan za vas 15.35 Mladinska oddaja - Interna 16.00 19.00 Lahočno, otroci 19.15 Minute z ansambalom Lojzeta Slaka 20.00 Skupni program JRT - studio Zagreb 22.15 Za ljubitelje jazza 23.05 Literarni nočurni - Nataša Kastelic: Pesmi 23.15 Lahočno, otroci 19.00 Naš razgovor 19.00 Lahočno, otroci 19.15 Glasbene razglednice z ansambalom Milne Dovžana 20.00 Atraktivni poenotki Verdijevih oper 21.00 V pričakovanju Prvega maja 22.15 V veselju ritmu od poike do besta.

TOREK, 29. APRILA: 8.08 Opera matinica 8.55 Radijska solta za srednjo stopnjo - To je bil najlepši dan 10.15 Pri vas doma 11.00 Porodična - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - Int. Milan Rovan: Varstvo rastlin in varstvo debel 12.40 Slovenske narodne pesmi 13.30 Priporočilo vam 15.00 Glasbeno udejstvovanje mladih 15.20 Glasbeni intermezzo 15.45 Ježkovski pogovori 16.00 Vsek dan za vas 18.45 Družba in

cas - člamo Panor Slovenec v Italiji nekdaj in danes 19.00 Lahočno, otroci 19.15 Minute s pevko Elido Vlier 20.00 Radijska igra - Wilfrid Schilling: »Atemati na domobrdu« 21.15 Dosez pevec - deset melodij 22.15 Skupni program JRT - studio Ljubljana

SREDA, 30. APRILA: 8.08 Jurij glasbeni spored z domaćimi izvajalcji 9.10 Iz glasbenih šol 10.15 Pri vas doma 11.00 Porodična - Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. France Adamčič: Ob 100-letnici prve kmetijske raziskovalne ustanove na Slovenskem 12.40 Od vas do vasi 13.30 Priporočilo vam 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.20 Glasbeni intermezzo 15.40 Naš podlistek - Juri Kožar iz mask 16.00 Vsek dan za vas 17.00 Mladina sebi v vam 18.40 Naš razgovor 19.00 Lahočno, otroci 19.15 Glasbene razglednice z ansambalom Milne Dovžana 20.00 Atraktivni poenotki Verdijevih oper 21.00 V pričakovanju Prvega maja 22.15 V veselju ritmu od poike do besta.

CETRTEK, 1. MAJA: 8.05 Radijska igra za otroke - Sarah Kirsch: »Pijano sonce« 9.05 Melodije na tekocem traku 9.05 Naši najmlajši pojo o maju in pomladni 11.00 Porodična - Turistični napotki za tuje goste 12.10 Cestitek za praznik 13.15 Zabavna glasba 13.30 Zvone Krščnik: Mod dela 14.05 Z našim ansamblom »Za mladi svete 15.40 »Moja domovina« 17.05 »Ljubljana in glasba sta včeraj« 19.00 Lahočno, otroci 19.15 Minute s pevko Mariano Deržaj 20.00 Pesmi o maju, vesejijo in cvetju 21.00 Literarni večer - François Villon: »Veliki testament« 21.40 Glasbeni nočurni 22.15 Za pes in dobro voljo 23.15 Od melodije do meditacije.

1.10 Revolucionarne pesmi v moderni prizreti (Beograd)
9.40 Slobodna Jugoslavija - Koncert IPZ (Ljubljana)
11.00 Risanki (Ljubljana)
11.30 Turistični водic - tokrat drugače (do 12.15) (Ljubljana)
13.55 Porodična
14.00 Celovečerni film
15.30 Speedway v Crikvenici in konjake dirke v Rimu (izjemoma) (Zagreb in EVR)
17.30 Del košarkarske tekme CSSR Madžarska - prenos (Beograd)
18.00 Košarka Jugoslavija: Repräsentanca po izbiri TV - prenos (Beograd)
19.15 Pomlad v glasbi (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.35 A. Marodić: Mali oglasi (Ljubljana)
21.10 Baletna oddaja (Postojna) (Ljubljana)
21.40 Wojeck - serijski film (Ljubljana)
22.30 Montreux: Podelitev nagrad za najboljše zabavno-glasbene oddaje - prenos (EVR)
22.50 TV dnevnik (Beograd)
23.10 Konjake dirke v Rimu - posnetek (Zagreb)

18.00 Ostriek - otroški film (Zagreb)
18.20 Po sledeh napredka (Ljubljana)
18.40 Vokalno instrumentalni solisti (Ljubljana)
19.05 Na sedmi stazi (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.35 Nitri našega življenja - mlađinsko tekmovanje (Ljubljana)
21.40 Žena v svetu: Svedinja (Ljubljana)
22.10 Gala predstava v Montreuxu - posnetek (Ljubljana)

SREDA, 30. APRILA

9.30 TV v soli (Zagreb)
10.30 Ruščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Beograd)
14.45 TV v soli - ponovitev
15.40 Ruščina - ponovitev
16.10 Angleščina (Beograd)
16.45 Madarski TV pregled (do 17.00) (Beograd)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.30 Spolne bolezni niso zatre - I. del zdravstvene oddaje (Ljubljana)
18.50 Golala v rimu (Ljubljana)
19.20 Kalendoskop (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.35 Pedro Okrunti - portugalska TV drama (Ljubljana)
Glasbena oddaja En français - ponovitev Porodična (Ljubljana)

TOREK, 29. APRILA

9.35 TV v soli (Zagreb)
10.30 Ruščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Beograd)

14.45 TV v soli - ponovitev
15.40 Ruščina - ponovitev
16.10 Angleščina (Beograd)
16.45 Madarski TV pregled (do 17.00) (Beograd)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.30 Spolne bolezni niso zatre - I. del zdravstvene oddaje (Ljubljana)

18.50 Golala v rimu (Ljubljana)
19.20 Kalendoskop (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.35 Pedro Okrunti - portugalska TV drama (Ljubljana)
Glasbena oddaja En français - ponovitev Porodična (Ljubljana)

CETRTEK, 1. MAJA

9.05 Promajsko čestitev - na posred sporeda (Ljubljana)

SPODNEDELJEK, 2. MAJA

9.30 TV v soli (Zagreb)

16.00 Konjake dirke v Rimu (posnetek do 17.25) (Zagreb)

17.45 Restimo - oddaja za otroke (Beograd)

18.30 En français (Ljubljana)

18.45 Velika pustolovščina - serški film (Ljubljana)

19.15 Mlada Evropa - oddaja iz cikla Niso samo rože rdeče (Ljubljana)

20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

20.25 Madrid: Nogomet Španija : Jugoslavija - prenos (EVR)

21.30 Nadaljevanje nogometnega prenosa (EVR)

23.15 Filmski festival v Beogradu in Oberhausen (Ljubljana)

23.00 Koncert pred skupščino - posnetek oddaje TV Beograd (Zagreb)

SOBOTA, 3. MAJA

9.50 Porodična (Beograd)

10.00 Državno prvenstvo v boksu - prenos (do 12.30) (Beograd)

14.45 Rokomet Partizan - Borac - prenos (Zagreb)

16.00 Košarka Jugoslavija : CSSR - prenos (Ljubljana)

17.15 Daktari - serški film (Ljubljana)

18.05 Rezerviran čas (Ljubljana)

18.30 Po domači v Veselimi planarji (Ljubljana)

19.00 Jugoslovanska revolucionija - serški film (Ljubljana)

19.30 Marjan Kosina: Protiv morja (JRT) (Ljubljana)

20.00 TV dnevnik (Ljubljana)

20.35 Popularne popevke 69 - oddaja TV Zagreb (Ljubljana)

21.35 Filmski burleski (Ljubljana)

22.00 Muščevalci - serški film (Ljubljana)

22.50 TV kaščipot (Ljubljana)

23.10 Porodična (Ljubljana)

23.15 Rezerviran čas (Ljubljana)

23.35 Festival mladih v Subotici - prenos (Beograd)

sedaj sta
brez skrbi

ODKAR STA ZAUPALA POPRAVILO AVTOMOBILA

AVTOSERVISU „PIONIR“

V NOVEM MESTU

- ki opravlja servisne preglede in garancijska popravila na vozilih ZASTAVA, RENAULT in TAM
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjuje motorje na vozilih ZASTAVA in TAM
- opravlja kleparska avtomehaničarska in druga dela

Posebno priporočamo:

- optični pregled podvozja - posebno karamboliranih vozil in tistih ki imajo nenormalno obrabo gum
- uravnoteženje koles
- preizkus delovanja motorja in agregatov z najmodernejšo elektronsko napravo MOTOTESTERJEM

NOVOTEHNA • AVTO - DEI

Prodajalna Novotehne AVTO-DELI na Glavnem trgu v Novem mestu je največja trgovina z avtomobilskimi rezervnimi deli in avtomobilsko opremo na Dolenjskem.

Trgovina zadovolji z avtomobilskimi rezervnimi deli tudi najzahtevnejše kupce. Posebno veliko zalogo in izbiro rezervnih delov imajo za vozila FIAT - ZASTAVA, za katere ima NOVOTEHNA tudi svoj servis. Z rezervnimi deli za vozila TAM in FAP zadovoljuje zlasti prevoznika podjetja in remontne delavnice, ki kupujejo v AVTO-DELI material za reprodukcijo.

V trgovini imajo vedno izbiro raznovrstnih koles, mopedov in motornih ko-

les. Posebno veliko prodajo v zadnjem času priljubljenih PONYJEV in modelov AVTOMATIK.

Domače ali uvožene gume za vsi vrste avtomobilov, motorna kolesa in mopede boste najlaže izbrali v trgovini AVTO-DELI. Tudi karoserijske dele za vozila FIAT-ZASTAVA ima ta trgovina vedno na zalogi. Pozornost pravejo v trgovini tudi izbiri vsakevrstne opreme za avtomobile, avtoelektrični material, akumulatorje, prevlekam za sedeže, okrasni predmeti, zaščitnim sredstvom in vsemu, kar se za motorno vozilo vedno potrebuje.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KLEDAR

Petak, 23. aprila — Marko
Sobota, 24. aprila — Zdeslav
Nedelja, 27. aprila — Ustan, OF
Ponedeljek, 28. aprila — Pavel
Torek, 29. aprila — Robert
Sreda, 30. aprila — Katarina
Četrtek, 1. maja — Praznik dela

Brežice: 25. in 26. 4. ameriški barvni film »Moč«, ki ni znal iubite. 27. in 28. 4. ameriški barvni film »Junski zaboda«. 29. in 30. 4. ameriški barvni film »Obračun na Sant Valentino«.

Crmelj: od 25. do 27. 4. francoski barvni film »Topli plen«. 29. in 30. 4. ameriški barvni film »Avanture 40-letnika«. 30. 4. in 1. 5. angleški barvni film »Dr. Fu Man Cu«.

Kočevje — »Jadranc«. 25. do 27. 4. nemški barvni film »Postolovščina na Amazonki«. 29. 4. ameriški barvni film »Srečna linija 7000«. 29. 4. jugoslovanski film »Voz brez koles«. 30. 4. madžarski barvni film »Agin testament«. 1. 5. francoski barvni film »Kraljica«.

Kostanjevica: 27. 4. jugoslovansko-nemški barvni film »Winetou in Apandie«. 30. 4. »Fantomasov povratak«. 1. 5. francoski barvni film »Markiza Angelitas«.

Metlika: od 25. do 27. 4. francoski barvni film »Fantomas proti Scotland Yardu«. Od 25. do 27. 4. ruski barvni film »Deklica na

zogla«. 30. 4. do 1. 5. ameriški barvni film »Pregon brez milosti«.

Mirna: 26. in 27. 4. ameriški film »Oma in njeni mojte«. 30. 4. in 1. 5. jugoslovanski film »Kraljica pioninov«.

Mokronog: 26. in 27. 4. italijanski barvni film »Včeraj, danes, jutri«.

Nova mesto: od 25. do 27. 4. francoski barvni film »Človek, vreden milijon dolarjev«. Od 28. do 30. 4. ameriški barvni film »Družinske zadetke«. 1. in 2. 5. angleški barvni fil »Upornik«.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: od 25. do 29. 4. francoski barvni film »Fantomska«.

Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

PREKLIC

Ignac Banić, Dobruška vas 10, Skocjan, prepovedujem pašo živine po moji koščki pod vaso Gradič. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Alojz Zadnik, Uršna sela 110, prepovedujem pašo živine po moji koščki pod vaso v Svetniku in vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Ježo Ančelj, Mačkovec 1, Suher, prepovedujem pašo živine po moji koščki pod vaso Gradič. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Alojz Zadnik, Uršna sela 110, prepovedujem pašo živine po moji koščki pod vaso v Svetniku in vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Ivan Zagar, Brod 11 in Alojz Miklšič, Brod 28, Nova mesto, prepovedujejo pašo živine po mojih koščkih po parcelah ob poti v Drage. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Nevarna krajina«. 28. in 29. 4. angleški film »Smrt v očeh«.

Ribnica: 27. in 28. 4. angleški barvni film »Most na reki Kvač«.

Sevnica: 26. in 27. 4. mehiški film »Pod nebom Meksika«. 30. 4. grško-ameriški film »Grk Zorbas«.

Sodražica: 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Komanderosis«.

Trebnje: 26. in 27. 4. francoski, gangsterski film »Moč in pravica«.

Franc Sekula, Regerča vas 62, Nova mesto — Dom JLA: od 25. do 27. 4. ameriški film »Ne